

ROČNÍK X • ČÍSLO 6
16. PROSINCE 2016

TĚŠÍNSKÉ

INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

LISTY

Sídliště Svibice

Nejmladší část Českého Těšína má už 35 let

STRANY 6 a 7

Vzpomínky prababičky

Oblíbený císař před 110 lety cvičil v Těšíně vojsko

STRANY 14 a 15

Úspěch badmintonisty

Hráč Slavoje Matěj Rzeplinski získal titul mistra

STRANA 29

Koledníci vyrazí poosmnácté do ulic

Na začátku příštího roku do ulic opět vyrazí koledníci. Tříkrálová sbírka, kterou pořádá Charita Česká republika, se bude konat prvních 14 dní v novém roce a vybrané peněžní prostředky jsou vždy použity na konkrétní, předem daný účel.

V lednu 2017 proběhne již osmnáctý ročník. „Hlavním smyslem Tříkrálové sbírky je především předat přání pokoje v začínajícím roce a umožnit lidem, aby se mohli podílet na rozvoji charitního díla a pomoci potřebným v místech, kde žijí,“ říká ředitelka Charity Český Těšín Andrea Beličinová.

V případě zájmu zúčastnit se koledování se obraťte na e-mailovou adresu pr@ceskytesin.charita.cz nebo na tel. 605 205 638.

Více čtete na straně 5.

(RED)

Deset let vedou město

Starosta Vít Slováček a místostarosta Stanislav Folwarczny jsou ve vedení města 10 let. Na dotazy Těšínských listů odpovídali, na co vzpomínají rádi a neradi a jaké plány mají do budoucna.

„Jedním z mnoha našich cílů bylo navrácení dobrého jména, aby se lidé nemuseli stydět říci, odkud jsou. Přistoupili jsme na otevřenou komunikaci s veřejností i médií,“ uvedl Vít Slováček. Stanislav Folwarczny považuje za důležitou kavárnu a čítárnu Avion. „Důstojné místo pro setkávání, slavnostní příležitosti zde citelně chybělo. Zatímco prezidenti dvou států jsme přijali v jednacím sále zastupitelstva, setkání premiérů nebo jednání ministrů o ochraně ovzduší a zdraví jsme již mohli uspořádat důstojně v Avionu,“ řekl.

Oba zmiňují poměrně složitou situaci kolem dopravy. „Těšín byl jedním z prvních, kde se podařilo otevřít obchvat a zamezit průjezdu kamionů přes střed města. Obchvat nejen uspil dopravu, ale přispěl ke zlepšování ovzduší,“ připomněl starosta Slováček.

Celý rozhovor najdete na stranách 4 a 5.

Všem spoluobčanům přejeme klidné, radostné a požehnané Vánoce strávené v kruhu svých blízkých a v novém roce 2017 stále zdraví, mnoho osobních i pracovních úspěchů a správnou dávku životního optimismu.

Vít Slováček, starosta
Gabriela Hřebačková, místostarosta
Stanislav Folwarczny, místostarosta

Kancelář dopravce je k dispozici již od 6.30 hodin

Již druhý týden zajišťuje veřejnou autobusovou dopravu na Českotěšínsku akciová společnost ČSAD Haviřov.

Všechny linky provozované novým dopravcem budou plně zařazeny do systému ODIS. Nezměnily se tarify, změna nastala pouze v platnosti karet vydávaných původním dopravcem. „Cestující, kteří využívají tyto

karty, si musí vyřídit nové bezkontaktní čipové karty ODISka. Původní karty u nového dopravce platí pouze v případě, že cestující má na kartě nahanou dlouhodobou časovou jízdenku a zároveň bude mít papírové potvrzení o zakoupení této časové jízdenky. To avšak pouze do 31. ledna 2017,” upozornil náměstek moravskoslezského hejtmána pro dopravu Jakub Unucka. Nový dopravce přijí-

má i všechny doposud platné karty ODISka, sám vydává vlastní ODISky, které platí také u všech ostatních dopravců v krajském systému ODIS. Od 12. prosince je navíc Dopravní infocentrum v Českém Těšíně v ulici Viaduktová 17 otevřeno vždy od 6.30 hodin.

Nový dopravce na Českotěšínsku vzešel z výběrového řízení v Moravskoslezském kraji na veřejné služby,

po deset let bude zajišťovat dopravní obslužnost v této části regionu na 18 linkách veřejné linkové osobní dopravy. Zároveň se zavázal, že cestující bude vozit ve zcela nových, ekologických autobusech na CNG.

Podrobnější informace k dopravě ODIS, včetně nových jízdních řádů, naleznete na webových stránkách společnosti Koordinátor ODIS s.r.o.: www.kodis.cz. (DH)

Aktivity českotěšínských včelařů

Včelaři z Českého Těšína se na sklonku roku setkali se svými družebními partnery z Těrlicka, Lubna, Kysuckého Nového Mesta a Dziegiewla. Tyto organizace spojuje družba, která trvá již téměř 30 let. Hlavním tématem byla výměna zkušeností a informací a hlavně společný boj s nemocemi včelstev.

Setkání na závěr včelařské sezony probíhá každoročně na podzim. Plánujeme akce na celý rok, mimo jiné vzájemnou pomoc při léčbě včelstev, účast na různých vzdělávacích akcích.

Nedávno jsme zorganizovali zájezd na včelařsko-zahradnickou výstavu Jahrada 2016 v Trenčíně. Každoročně se zúčastňujeme Biojarmarku Albrechtovy střední školy, kde prezentujeme naši organizaci, zajišťujeme prodej medu, medoviny

a ostatních produktů. V letošním roce jsme obohatili Brtnický den v Archeoparku v Chotěbuzi. Kromě ukázky živých včel, prodeje včelích produktů jsme uspořádali přednášku na téma Medvědi a včely. Tu přednesl náš dlouholetý přítel Kačerík z družební organizace Kysucké Nové Mesto, který má s medvědy na své včelnici v horách velké zkušenosti.

Další novou aktivitou byl ples. Vydařil se, měl velký ohlas, proto jsme se rozhodli zorganizovat další v únoru příštího roku.

Tyto aktivity by nebyly možné bez podpory města a práce neaktivnějších členů základní organizace. Chtěl bych tímto všem poděkovat a popřát hodně zdraví a elánu do další práce. TADEÁŠ KLIMSZA,

JEDNATEL ZO ČSV ČESKÝ TĚŠÍN

Nagroda dla Jaślar-Walickiej

Od 2002 roku wręczana jest nagroda powiatu cieszyńskiego, której patronuje ksiądz Leopold Jan Szersznik. Kolejnych laureatów poznaliśmy we wtorkowy wieczór, 25 października, podczas uroczystości zorganizowanej w Sali Rymskiej Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

W kategorii twórczości artystycznej uhonorowany został Jerzy Kronhold, cieszyński poeta i były konsul generalny RP w Ostrawie.

Laureatką w kategorii upowszechniania kultury została Ewa Jaślar-Walicka z Czeskiego Cieszyna – znana w Polsce i daleko poza jej granicami mistrzyni harfy. W kategorii ochrony dziedzictwa kulturowego nagrodę przyznano Chacie Kawuloka.

Piękną oprawę galowego wieczoru zapewnili Chór „Harmonia” z Uniwersytetu Śląskiego pod batutą Izabelli Zieleckiej-Panek.

(KM) FOTO | KRZYSZTOF MARCINIUK

Vedení města ocenilo rekordmany. Krev darovali už mnohokrát

Vedení města Český Těšín tradičně oceňuje nejaktivnější dárce krve z řad občanů. Na sklonku roku, kdy se slaví Světový den dárce krve, pozvalo devět držitelů Zlatých křížů.

Muži zdůrazňovali, že k dárcovství je přivedla snaha udělat něco pro jiné nebo rodinná smutná událost, kdy krev nutně potřeboval někdo z rodiny. Dárci dostali od města kytičky a dárkový balíček.

„Nijak jsem nad tím nepřemýšlel. Těší mě, že mohu pro někoho něco udělat,” uvedl Martin Nowak, který je držitelem Zlatého kříže první třídy. Dárcem je dvacet let a má za sebou více než 160 odběrů. Strážník Igor Svobodník zdůraznil, že pro něj jako otce je důležitá i myšlenka, že jeho krev může pomoci zachránit i děti.

Mezi oceněnými za rok 2015 je právě rekordman Martin Nowak, dále dva občané, kteří již dosáhli 120 bezpříspěvkových odběrů, a třetím stupněm Zlatého kříže se pyšní šest pozvaných, kteří darovali krev nebo plazmu nejméně 80krát.

Podle údajů Českého červeného kříže dostane v průměru každý člověk za život čtyřikrát transfuzi a dvanáctkrát preparát z krve. Krev nelze vyrobit, nemocní tak jsou od-

kázáni na dárce. Krev potřebují pacienti po těžkých úrazech, při vážných operacích, transplantacích, při léčbě otrav. Celoživotně jsou na darovanou krev odkázáni lidé na umělé ledvině či s rakovinou krve. Z krve se vyrábějí léky pro hemofiliky, pro léčbu poruch obranyschopnosti či popálenin.

Muži mohou darovat krev pětkrát do roka, ženy čtyřikrát. Celosvětově je nejčastější krevní skupina 0, v ČR převažuje skupina A. Naopak nejméně Čechů má skupinu AB. Rh-faktor pozitivní má 80 procent české populace.

Dárcem krve se může stát dospělý od 18 do 60 let, který netrpí vážnějšími alergiemi, neprodělal zánět jater, ledvin, infarkt, nemá vysoký tlak či srdeční vadu, není po transplantaci, neprodělal pohlavní nemoci nebo tuberkulózu, není promiskuitní a neužíval nitrožilné drogy. Podmínky jsou rámcové, před odběrem každého vyšetří lékař, aby potvrdil, že je darování krve možné.

„Sama již léta daruji krev, jako bývalý zdravotník mám k tomu blízko,” uvedla během setkání místostarostka Gabriela Hřebáčková, která je držitelkou medaile prof. MUDR. Jana Janského za bezpříspěvkové dárcovství.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Město se umístilo mezi nejlepšími třídači odpadu

Čtvrté místo v soutěži O keramickou popelnici v třídění papíru, plastu, skla a nápojového kartonu získalo naše město. Vlastně jeho obyvatelé, kteří vědí, že i odpady jsou surovinami, jejichž recyklace a opětovné uvedení do oběhu šetří životní prostředí i peněženky.

Do soutěže se zapojilo všech 300 obcí a měst Moravskoslezského kraje. Český Těšín soutěžil s obcemi v kategorii nad 15 tisíc obyvatel. Hodnotilo se především množství vytríděných odpadů na jednoho obyvatele a počet separovaných komodit na území jednotlivých obcí a měst, ale navíc i hustota sběrné sítě nebo sběr kovových odpadů.

Místostarosta města Stanislav Folwarczny upozornil, že si vedeme lépe, než je celostátní průměr. „Chceme našim občanům poděkovat za takový ekologický přístup. Zatímco průměrný Čech loni vytrídil 42,3 kilogramu papíru, plastů, skla a nápojových kartonů, v našem městě to bylo o více než čtyři kilogramy na osobu více. A ve srovnání

s obdobím před deseti lety je to více než dvojnásobek,“ uvedl místostarosta města Stanislav Folwarczny.

Připomněl, že se město snaží osvětovou kampaní i rozšiřováním tříděných komodit přesvědčit občany, že tak přispívají nejen životnímu prostředí, ale i městské a své kapse. Městu se daří držet poplatků za odpady na nízké úrovni.

„Společně se nám díky třídění vloni podařilo snížit produkci skleníkových plynů o téměř dva tisíce tun CO₂ a uspořit více 44 milionů MJ, což ve znečištěném regionu má velký význam,“ doplnil Folwarczny s tím, že jak narůstá počet barevných kontejnerů, snižuje se i vzdálenost, kterou musíme s vytríděným

Keramická popelnice potvrzuje, že Českotěšínská se v třídění opět zlepšila.
FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Cenu pro město převzala Martina Beierová z odboru místního hospodářství.

FOTO | KRAJSKÝ ÚŘAD

odpadem ke sběrným nádobám urazit. Obecně si v třídění polepšil i celý kraj. „Opět jsme poskočili o jednu příčku, což nás zařadilo na pěkné 7. místo v rámci republiky. Na jednoho obyvatele našeho kraje připadlo za rok 2015 přesně 19,8 kg vytríděného papíru, 11,7 kg plastu, 10,8 kg skla a 0,2 kg nápojových kartonů. V součtu je to tedy 42,5 kilogramu vytríděného odpadu na občana kra-

je. Přitom před deseti lety to bylo jen něco přes 20 kilogramů,“ uvedl Jan Filgas, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Zástupci těch nejlépe třídících obcí se setkali 8. listopadu v Červeném zámku v Hradci nad Moravicí, aby slavnostně převzali keramické popelnice, které jsou cenou v rámci již 12. ročníku celokrajové soutěže. (DH)

Získejte dotaci pro rok 2017

Město Český Těšín 28. 11. 2016 vyhláší „Program pro poskytování účelových dotací z rozpočtu města Český Těšín“. Žadatelé, kteří splňují podmínky pro poskytnutí dotace, mohou žádat od 29. 12. 2016 do 20. 1. 2017 včetně o finanční prostředky v rámci tohoto programu. Program je zamě-

řen na oblast kulturně-vzdělávací, uměleckou, sociální, zdravotní, prevence kriminality, sportovní a jinou pro rok 2017.

Více informací na: <http://www.tesin.cz/mesto-cesky-tesin/dotace-z-rozpoctu-mesta/program-pro-poskytovani-dotaci-z-rozpoctu-mesta-cesky-tesin-2017/>. (RED)

Pokračuje oprava náměstí

Letos se opět podařilo vyčlenit v rozpočtu částku na opravu části plochy náměstí, která byla popraskaná převážně nájezdem automobilů. „Kladem je fakt, že tloušťka původní odstraňované dlažby je o 1 cm menší než té nové. Jedná se o dlažbu granit

impala a rosa beta. Práce zahrnují rozebrání původních dlažeb, bourání zvětralého podkladu, penetraci, pokládku nového betonového lože, kladení dlažby,“ uvedla vedoucí odboru místního hospodářství Karína Benatzká. (MH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Pohlednice už skoro nikdo nepíše, posteskl si v Avionu režisér

Zajímavý způsob představení historie regionu ve 20. století zvolilo prověřené autorské duo básnířka Renata Putzlacher a režisér Radovan Lipus.

Promítání dobových pohlednic od roku 1904 do 60. let minulého století a čtení z textů na jejich rubu provedlo posluchače od dob monarchie přes obě války, období krize, poválečné období radostného očekávání a také období stalinismu. Na základě smutných i veselých sdělení měli sou-

časníci možnost nakouknout přes individuální osudy do problémů nebo i radostí lidí z této doby, seznámit se s odlišným způsobem psaní, často neobratným pravopisem.

„Neznám nikoho, kdo by nerad dostával pohlednice, ale v aktuální době krátkých SMS sdělení je už téměř nikdo nepíše,“ posteskl bystřický rodák, divadelní režisér, publicista a spoluautor úspěšného televizního projektu Šumná města a návazného cyklu Šumné stopy.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Mají za sebou deset let ve vedení města.

Před deseti lety město získalo nového starostu a jeho dva zástupce. Plná dekáda je dobrou příležitostí pro hodnotící rozhovor. Starosta Vít Slováček a místostarosta Stanislav Folwarczny rekapitulují, co se podařilo, co se nepovedlo, co je trápí a co mají v plánu do konce volebního období.

Úřad jste převzali před deseti lety ve velmi vypjaté atmosféře.

VÍT SLOVÁČEK: Nebyla to jednoduchá doba, město bylo vnímáno jako středisko nelegálního alkoholu, pašování a prostituce. Jedním z mnoha našich cílů bylo navrácení dobrého jména, aby se lidé nemuseli stydět říci, odkud jsou. Přistoupili jsme na otevřenou komunikaci s veřejností i médií. Uvedli jsme do života Těšínské listy i Těšínské minuty a Křesťanský kanál, začali zveřejňovat na stránkách dotazy občanů i s odpověďmi.

Evropské dotace, které proměnily oba Těšiny k lepšímu, jsou však někdy i zdrojem problémů.

STANISLAV FOLWARCZNY: I přes neustálé kontroly, změnu pravidel je to pro občany města velmi přínosné. Komplikace nastanou vždy, když se realizují tak rozsáhlé ideje. Čím větší čerpání dotací, tím častější kontroly, čím větší projekty, tím trvají déle, a mezi tím se mění pravidla. Do města přitekly stovky milionů korun. Pokud by došlo k případnému vrácení cca 3 procent z celého objemu dotací, pak stále jsou to stovky milionů korun získaných na rozvoj města.

Který z projektů je nejbližší vašemu srdci?

VÍT SLOVÁČEK: Rozhodně Zahrada dvou břehů. Snad poprvé od doby zpracování urbanistické koncepce města z konce 19. století se sešli zástupci obou Těšínů a společně jsme řešili systémové propojení obou částí. Domluvili jsme se s polskou stranou, jak vytvoříme společné relaxační a sportovní zóny tak, abychom si nekonkurovali, ale doplňovali se. Aby naši občané měli větší nabídku aktivit a zajímavých míst pro rodinný oddych a sport.

STANISLAV FOLWARCZNY: Je třeba zmínit Avion, který lidem slouží již šestým rokem. Důstojné místo pro setkávání, slavnostní příležitosti zde citelně chybělo. Zatímco prezidenty dvou států jsme přijali v jednacím sále zastupitelstva, který pro tyto příležitosti není úplně vhodný, pak setkání premiérů nebo jednání ministrů o ochraně ovzduší a zdraví jsme již mohli uspořádat důstojně v Avionu. Čítárna a kavárna bohatě doplnila a rozvíjí kulturní život města. Literární večery, programy pro děti a mládež, koncerty, taneční matiné zde jsou úžasné.

VÍT SLOVÁČEK: Ještě bych doplnil Sportovní lávku a opravu obou hraničních mostů, stejně jako posilování dopravní dostupnosti, to vše také proběhlo za evropské peníze.

Pokud jde o dopravu, rád bych připomněl, že Těšín byl jedním z prvních, kde se podařilo otevřít obchvat a zamezit průjezdu kamionů přes střed města. Přestože stavba byla realizována za neustálého provozu železniční a silniční dopravy a za složitých geologických podmínek, podařilo se dobrou přípravou uspět o rok její předání k užívání. Kdo si pamatuje řady těžkých aut blokujících dopravu, které v zimě měly puštěné motory, aby řidičům

nebylo zima, ví, jaký to je rozdíl. Obchvat nejen uspil dopravu, ale přispěl ke zlepšování ovzduší.

Bohužel ovzduší je stále dosti špatné a z určité části pochází z druhé strany hranice.

STANISLAV FOLWARCZNY: Právě proto nám bylo ctí připravit v Avionu a účastnit se jednání mezi ministerstvy životního prostředí a odborníky z obou stran hranice. Nastává změna, samotné Polsko si začalo uvědomovat, jak má znečištěné životní prostředí, že v některých městech jsou limity překročeny mnohonásobně. Že na rozdíl od nás se s tím nic nedělo, nevyhlašují se informace o smogu, prostě to nikdo neřešil. Je

dobře, že lidé sami tlačí na vedení měst a vládu. Vznikají iniciativy, Polsko chce také měnit malé zdroje znečištění.

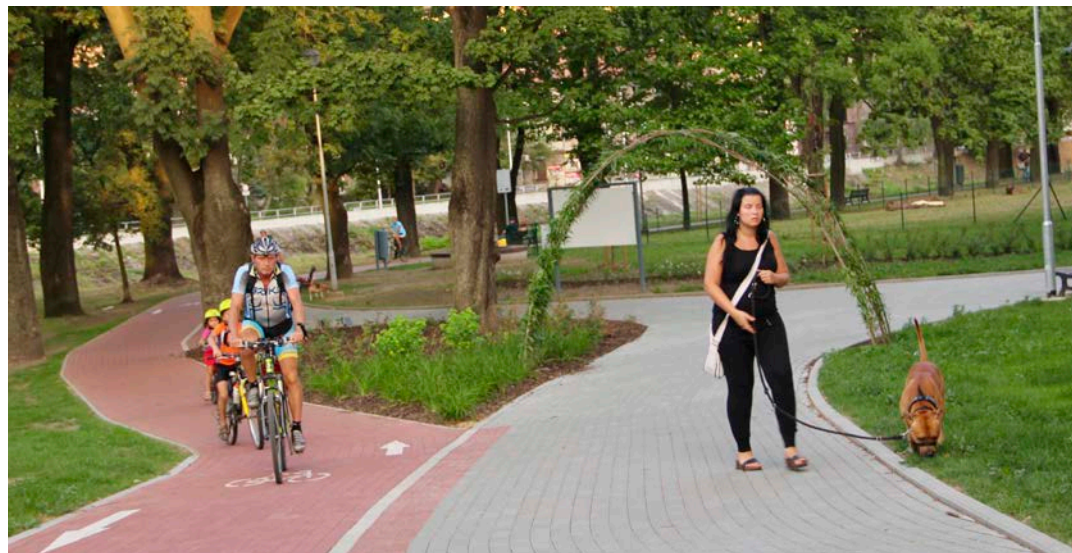
Co město podle vás trápí?

STANISLAV FOLWARCZNY: Určitě vzhled Hlavní třídy, ta se proměňuje jen velmi pomalu. Zlepšení však není v kompetenci města. Bohužel někteří vlastníci se k nabytému majetku staví macešsky a je pro ně jen zdrojem příjmů. Na druhou stranu se daří jednat s jinými vlastníky nebo společenstvími, tyto budovy se pod dohledem a odborným poradenstvím památkářů proměnily k lepšímu. Každým rokem přibývá opravených budov v centru města.

VÍT SLOVÁČEK: Podařilo se odstranit nevzhlednou budovu Osevy a upravit okolí autobusového nádraží. V této chvíli připravujeme projekt dopravního terminálu, který řeší nejen nové autobusové stanoviště, ale také problémy parkování. Ne všechno jde rychle, pokud chceme využít dostupné finanční podpory. Vyhledání vhodných dotačních titulů trvá, stejně jako příprava projektu.

Rád bych zmínil i projekty modernizace školních a předškolních budov a učeben. Objekty jsou z větší části zateplené a mají i své hřiště.

Ve vašem programu byla i příprava stavebních pozemků v lokalitě Mezi Lány. Zde se stále ještě nestaví.

Jaká byla?

STANISLAV FOLWARCZNY: A mohlo, kdyby nás v minulém volebním období nezablokovali koaliční partneři, kteří překvapivě zvedli na zastupitelstvu ruku proti hotovému a dříve dojednanému projektu. V této chvíli připravujeme nový projekt, pro finanční a stavební složitost jsme jej rozdělili do několika etap.

Možná již příští rok zahájíme výstavbu inženýrských sítí, výstavbu chodníků a veřejného osvětlení. Pokud vše půjde podle plánů, tak bychom na přelomu let 2017-2018

mohli v první etapě lidem nabídnout prvních 30 parcel.

Vše záleží na postoji zastupitelů, zda podpoří rodiny, které chtějí bydlet ve svém. Výhodou bude možnost ihned stavět, půjde o kompaktní urbanistický celek, kde lidé nebudou mít problém s chybějícími chodníky, nebudou muset řešit výstavbu domácích čistíren nebo zimní údržbu.

Co se podle vás podařilo a nepodařilo ve sportovním odvětví? Stále není vyřešena výstavba haly pro míčové sporty.

STANISLAV FOLWARCZNY: Velkým sportovním projektem byla nejen výstavba stadionu Frýdecká, ale do stavba a rekonstrukce Zimního stadionu. Oba zařadil Regionální operační program. Díky tomu získali důstojné zázemí v podobě šaten, koupelen i toalet, ale také hlediště nejen hokejistů a krasobruslařů, ale i veřejnost. To nám umožňuje zde pořádat i různá sportovní utkání, tento měsíc zde budou moci diváci zhlédnout zápasy mezi mladými hokejisty z Ruska a Česka.

Gymnázium, jehož zřizovatelem je kraj, přišlo o tělocvičnu a nám se nepodařilo najít shodu s tehdejšími vedeními kraje ve věci financování nové. Kraj na tuto akci nenašel peníze.

Jaká je budoucnost Integrovaného výjezdového centra? Dočkají se profesionální hasiči konečně zázemí vhodného pro 21. století?

VÍT SLOVÁČEK: Na jedné straně byl slib ministra Chovance, na druhé realita, kdy minulé vedení kraje

chtělo přenést na bedra města značnou část nákladů na IVC. S tím nemůžeme souhlasit, jelikož budova je nezbytná pro státní složky systému, městská policie na rozdíl od hasičů, kteří jsou v opravdu nevhodných podmínkách, má prozatím dostatečné zázemí. Proto si stále stojíme za svým, že budova pro hasiče a policisty má být financována z peněz ministerstva a kraje, s možným malým příspěvkem města. Jsem přesvědčen, že díky změně ve vedení kraje se tento projekt opět rozjede, jelikož město již věnovalo prostředky i síly na přípravu projektu.

Jak vidíte další dva roky, které zbývají do konce volebního období?

STANISLAV FOLWARCZNY: Jednoznačně budeme pokračovat v investicích a ve snaze získat další dotace. Jsme si vědomi toho, že občané mohli nabyt dojmu, že se realizují hlavně velké projekty a v menší míře se opravují chodníky, cesty nebo sítě. Tato doba však byla výjimečná a bylo třeba využít ojedinělé možnosti získat velké dotace na výstavbu nebo rekonstrukce objektů, či na revitalizaci celého sídliště Svibice, které by město nebylo schopno

samo financovat. Nyní se začneme věnovat i menším projektům. Občané si zajisté už všimli, že se letos opravila řada chodníků, například podél Studentské, Hrabinské, Zelené a Ostravské ulice. Postavila se i nová parkoviště. Například na sídlišti Hrabinská přes velkou složitost i nákladnost přesunutí inženýrských sítí vznikla nová odstavná místa pro automobily. Budeme také pokračovat v revitalizaci veřejné zeleně, protože krásné kvetoucí výsadby, záhony a nová stromořadí již ve značné míře proměnily vzhled obce.

VÍT SLOVÁČEK: Já bych ještě rád vyzdvihl dobrou spolupráci v rámci současné koalice, kdy se opravdu shodneme na prioritách důležitých pro občany. Jsem přesvědčen, že se během následujících dvou let podaří realizovat další zajímavé investice pro nejširší skupiny obyvatel. Na rozdíl od některých obcí u nás nevznikají golfové hřiště, hotely či wellness centra pro početně i finančně omezenou skupinu, ale projekty pro všechny bez rozdílu.

Za nás všechny bych rád popřál občanům klidné a radostné Vánoce a mnoho úspěchů v novém roce.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Tříkrálová sbírka se blíží. Koledovat se bude už poosmnácté

Charita Česká republika i v letošním roce pořádá Tříkrálovou sbírku. Akce se uskuteční prvních čtrnáct dní v novém roce a je největší dobrovolnickou akcí u nás. Její výtežek je určen na pomoc handicapovaným a nemocným osobám, matkám s dětmi v tísní, seniorům.

Vybrané peněžní prostředky jsou vždy použity na konkrétní, předem daný účel. Tentokrát bychom rádi získané finanční prostředky použili na:

- nákup nových automobilů pro přepravu seniorů a osob se sníženou soběstačností a pro rozvoz obědů
- nákup nových skříní pro klienty Charitního domu pokojného stáří
- doplnění zařízení Charitního bazáru

- obnovení zastaralého vybavení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež „Kometa“
 - podporu preventivních programů pro 1. stupeň ZŠ
 - výměnu nevyhovujících dveří v Charitním domě pro matky v tísní
 - úpravu vstupu a dovybavení interiéru v Charitní poradně
 - organizování kurzů pro klienty Charitní rehabilitace
 - nákup nových „termopřepravek“ pro rozvoz stravy klientům
 - podporu „senior taxi“
 - nákup pomůcek k aktivitám pro klienty Charitního centra pro seniory.
- V lednu 2017 proběhne již osmnáctý ročník. „Hlavním smyslem Tříkrálové sbírky je především pře-

dat přání pokoje v začínajícím roce a umožnit lidem, aby se mohli podílet na rozvoji charitního díla a pomoci potřebným v místech, kde žijí,“ říká ředitelka Charity Český Těšín Andrea Beličinová.

Skupinka Tří králů nosí lidem radostnou zvěst o narození Krista,

obdarovává je drobnou pozorností a zpěvem tříkrálové koledy. Do úředně zapečetěné kasičky, opatřené charitním červenobílým logem, vybírají koledníci dobrovolný finanční příspěvek. Vedoucím takové skupinky musí být dospělá osoba vybavená průkazem koledníka a občanským průkazem.

V případě zájmu zúčastnit se koledování se obraťte na e-mailovou adresu pr@ceskytesin.charita.cz nebo na tel. 605 205 638.

Všem dárcům, koledníkům a těm, kdo se podílejí na realizaci Tříkrálové sbírky a společně tak vytvářejí krásnou tradici, děkujeme za pomoc a podporu, bez níž bychom nemohli naplňovat své poslání, kterým je pomoc bližním v jakékoli nouzi. (CHCT)

Sídliště Svibice – 35 let nejmladší části města

Svibice byla samostatnou obcí, k Českému Těšínu byla připojena v roce 1948. Život zdejších obyvatel se zásadně změnil s tím, jak zde na přelomu 70. a 80. let dělníci začali stavět velké sídliště.

V něm se počítalo se vznikem 2500 bytů na rozloze asi 28 hektarů a odtržení od centrální části města. První nájemníci se do panelových věžáků začali stěhovat před 35 lety.

Chyběly obchody a jesle

Sídliště Svibice bylo nejmladším a zároveň největším seskupením panelových domů socialistického typu ve městě se všemi neduhy typickými pro toto období a charakter výstavby: nedostatkem obchodů, parkovacích míst, vzrostlé zeleně i zón pro odpočinek rodin, nevelkým prostorem mezi domy, minimálními rodinnými a kulturními vazbami nových obyvatel.

První lidé se podle kroniky nastěhovali v roce 1981, a to do dolní části – Svibice I. „Jako první byl obydlen blok č. 5, který má 72 bytů, pak blok č. 6 o stejné velikosti a za nimi blok č. 1 se šedesáti byty,“ uvádí kronika města.

Občanská vybavenost, přestože podle kroniky jí politické vedení města přikládalo velkou váhu, velmi pokulhávala, část objektů se realizovala jako rychlostavba, tempo prací urychlovaly i socialistické závazky, například k uctění Velké říjnové socialistické revoluce.

Přestože se tehdy matky velmi často musely vrátit do práce mnohem

dříve než dnes, bylo málo míst v mateřinkách a slíbené jesle zde nikdy nevznikly. I když na sídlišti bydlely už tisíce lidí, nová škola Rudé armády (dnes ZŠ Pod Zvonem) začala výuku až v září 1985. Chyběla hlavně nabídka obchodů, a to píšeme o časech, kdy auto bylo luxusem a nebylo tak jednoduché dojet do centra nakoupit.

V době největšího „boomu“ v roce 2006 zde žilo asi 6703 obyvatel v 2310 bytech ve 130 domech o šesti až dvanácti podlažích. Nyní je jich jen 5502. Přesto obsazenost bytů na sídlišti Svibice dosahuje 2,8 obyvatele, což je hodnota nad celoměstským i celorepublikovým průměrem.

Jak vznikalo největší sídliště

Nová Svibice měla sloužit jako noclehárna pro pracovníky okolních dolů a železáren, kteří sem přicházeli za prací z celého Československa, a také pro obyvatele obcí, kde rodinné domy musely ustoupit těžbě. Pro vládnoucí komunistickou stranu to byl politický úkol – dostat pracovníky do těžkého průmyslu a nalákat je do regionu příslibem bytu.

Stavět se muselo rychle, okolí nově vybudovaných panelových domů včetně přístupových chodníků bylo proto dokončeno mnohem později. První část domů je ze soustavy T06B-BTS. „Ta měla některé na svou dobu pokročilé vlastnosti, jako nový typ oken s gumovým těsněním, sendvičový obvodový plášť nebo dvouplošnou střechu,“ popisuje Marian Lipták, který se věnuje mapování vý-

Pomozte zmapovat paneláky ve městě

Sídliště Svibice jako celek hodnotím pozitivně, pozoruhodné je spojení s Cihelní ulicí a její rodinnou zástavbou.

Jedná se o poměrně kompaktní sídliště s vyváženým poměrem řadových, bodových a věžových domů. Díky užití dvou typů konstrukčních soustav není zástavba monotónní. Téměř ze všech stran na sídlišti navazuje zástavba převážně rodinných domů, a tak Svibice nepůsobí dojmem sídliště na zelené louce někde za městem.

Paneláků je tolik, že nikoho nenapadlo je mapovat, bereme je jako samozřejmost a ony nám postupně mizí pod zateplením a mění se k nepoznání. Pomozte

mi zmapovat původní stav těchto objektů, ať i budoucí generace vědí, jak původně vypadaly a jak se v nich bydlelo. Prosím obyvatele Svibice, ale i jakéhokoliv jiného paneláku, o možnost zdokumentovat jakékoliv původní vybavení, zejména bytové jádro, okna, kuchyňskou linku. Rád také nahlédnu do jakékoliv dokumentace nebo přijmu ke zkopírování fotografie, na kterých je panelák před zateplením. Údaje použiji na svých stránkách www.panelaky.info, kde podrobně mapuji různé typy panelových domů do nejmenších detailů. Kontakt: Marian@panelaky.info, telefonní číslo je k máni v redakci Těšínských listů.

MARIAN LIPTÁK

voje panelových domů i jednotlivých sídlišť po celé republice. Je autorem a správcem jediného webu panelaky.info, který srozumitelně vysvětluje veškeré konstrukční zajímavosti jednotlivých typů panelových domů. Jednotlivé konstrukční prvky použité na sídlišti popisuje v dalších číslech TL.

Firma Bytostav Ostrava záhy použila na Svibici 25. března 1982 poprvé zcela nový typ panelových domů - OP 1.11. „Jedná se o velmi pokročilé panelové domy, které měly již od výroby v obvodových panelech vrstvu polystyrenu. Ta sloužila jako tepelná izolace - jedná se tedy o domy zateplené již od výroby,“ uvádí Lipták.

Montáž z trajektů

Tyto domy byly také uzpůsobeny pro velmi rychlou výstavbu: v panelech z karvinské panelárny o váze až 4,5 tuny se už nemusely dodatečně vysekat drážky pro elektrické vedení ani nanášet potěry a omítky

- všechny tyto úkony proběhly již v panelárně.

„Všechny panely dovezla na staveniště nákladní auta - trajekty, ze kterých byly panely vynášeny jeřábem přímo na stavbu samotnou (tzv. montáž z trajektů). Tento úkon zrychloval výstavbu, protože se neztrácel čas zbytečnou meziskládkou panelů, která navíc byla zapovězena z důvodu náchylnosti bílých fasád panelů k zašpinění,“ vysvětluje Lipták.

Dobová kronika pak chválí jeřábníky, že panely na sebe skládali s maximální odchylkou dva milimetry u vnitřních stěn a tři milimetry u vnějších. „Po montážnících příjdou už jen elektrikáři a lepiči tapet a podlahových krytin,“ psal kronikář. Majitelé bytu s tapetou místo omítky a gumolitem na litém betonu však zřejmě toto nadšení nesdíleli.

Mimořádně bezpečné domy

„Dalším prvkem, který urychlil výstavbu, byla tzv. bytová jádra - celá

koupelna, WC a kuchyňská linka tak přijely na stavbu jako jeden kus, který byl na své místo snesen jeřábem. Bytová jádra na Svibici jsou nejnovější typ, který již oproti předchůdcům počítal s umístěním vlastní automatické pračky,“ dodává Lipták a zmiňuje bezpečnostní prvky.

Celý dům je zmonolitněný ve všech směrech, to znamená, že pokud by došlo k poškození nosné zdi (výbuch plynu), dům má tuto havárii ustát. „Zdi umístěné vedle plynových sporáků jsou záměrně oslabeny dveřním otvorem, který pohltí tlakovou vlnu a ochrání tak zed samotnou,“ říká Lipták.

Příběh svibických škol

Od roku 1873 do roku 1985 byla ve Svibici jediná škola, která dnes slouží jako detašované pracoviště městského úřadu. V září roku 1985 byla otevřena pouze část nové budovy školy Rudé armády (dnes Pod Zvonek). Budovy staré i částečně

dokončené nové školy nestačily k vyuce, proto se děti učily i na směny - třídy byly označeny A až H - dokonce i v budově na Příkopě nebo v mateřinkách.

Dne 2. září 1994 byla za účasti ministra Pilipa otevřena první část nové školy v ulici Slovenská, která se stavěla od roku 1991. Objekt vznikl problematicky, během stavby došly peníze a dokonce se uvažovalo o zakonzervování rozestavěné stavby. O rok později druhou část školní budovy otevřel ministr Igor Němec a označil ji za nejkrásnější v republice. Směle plány na další rozvoj sídliště však vzaly za své se změnou poměrů politických i pracovních. Škola za téměř 200 milionů už nebyla tolik potřebná, sešlo i z plánu na výstavbu lehkootletického hřiště.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

FOTOGRAFIE Z ROKU 1985 ZAPŮJČIL
OKRESNÍ ARCHIV KARVINA

BYLO MI JEDNATŘICET, KDYŽ JSEM SE NASTĚHOVAL

Slib, že mi byt bude patřit, se nikdy nesplnil

Bylo mi jednatřicet a byli jsme prvními obyvateli nového sídliště. Byt na adrese Okružní 18 jsme získali 3. ledna 1981.

Pamatuji si to přesně, jelikož jsme dokonce dostali v práci volno, abychom byty mohli přebírat. Šťastnými majiteli byli zaměstnanci šachet, šlo o závodní byty, já konkrétně fáral na závodě Jindřichu dolu ČSA, který již neexistuje. Každý, kdo chtěl bydlet, se musel uvázat smlouvou, že dalších deset let odpracuje v podzemí.

Všude bylo samé bláto, protože v místě dolního sídliště byly původně bažiny. Chodníky a další vybavenost se začala stavět teprve pro dokončení výstavby, takže

všichni měli stále ušpiněné boty, lidé přenášeli kočárky přes obrovské louže bláta. Velkým problémem byl nedostatek obchodů a služeb. Za budovou dnes již neexistujícího motorestu Šlesinger byl nucený výsek, masna byla v budově staré školy. Za vším jsme museli dojíždět. Přesto jsem byl zde spokojený, přestěhoval jsem se do Těšína z Trince-Oldřichovic. Tam mi jel autobus MHD, který mě dovezl na nádraží, ve 2.50 hodin ráno. Za tmy jsem z domu odcházel a za tmy jsem se vracel. To sice platilo pro část roku i v Těšíně, ale ze sídliště odjížděl šachetní autobus až před pátou.

Měli jsme slíbeno, že budeme moci byty získat do osobního vlastnictví. Všichni víme, že dnešní prezident

a premiér mají vinu na tom, že Bakala získal naše byty od státu zdarma a my se nedočkali naplnění slibu, že nám je převedou do osobního vlastnictví. Kdyby se tak stalo, sídliště by vypadalo jinak a já bych nebydlel v paneláku, kterému se říká dům hrůzy. Dnes je tu ve vysokém věžovém domě jen asi šest starousedlíků, zbytek lidí ani neznám. Líbí se mi, jak se sídliště proměnilo díky investicím k lepšímu. Ale nelíbí se mi změna skladby obyvatel. V některých částech to vypadá jako v Portoriku, v bytech se točí v krátkém odstupu času různí problémoví lidé. Byt zdevastují, sousedům znepříjemňují život, ale realitní společnosti se to zřejmě vyplatí, když to všechno platí stát.

MIROSLAV BAUER

Přes tisíc lidí nahlédlo pod ruce tiskařů

Tiskárna FINIDR otevřela v sobotu 5. 11. u příležitosti představení nové výrobní haly své brány veřejnosti.

Přivítala více než 1100 návštěvníků, kteří si prohlédli nejmodernější výrobu knih doplněnou odborným a zajímavým výkladem svých zaměstnanců. „Jsem rád, že přišlo tolik lidí a že se mohli pře-

svědčit, že tiskárna se již nepočítá mezi tzv. černá řemesla. Tento krásný obor je dnes díky moderním strojům velmi čistý a technicky zajímavý. Polygrafie na vysoké úrovni má v našem městě více než dvě stěletou tradici. My se k ní hrdě hlásíme a vyrábíme knihy pro téměř celý svět,“ uvedl majitel společnosti FINIDR Jaroslav Drahoš.

Na akci spolupracovala také českotěšínská Albrechtova střední škola, která prezentovala Polygrafický obor a také nově vznikající obor Tiskař. Program pro děti propojený se čtením obohatila obecně prospěšná společnost Celé Česko čte dětem, která aktivně propaguje myšlenku pravidelného předčítání dětem.

Také pomoc potřebným dostala ve FINIDRu prostor. Sociálně te-

rapeutické dílny Slezské diakonie a chráněná dílna Puntík prodávaly výrobky svých chráněnců.

FINIDR patří mezi největší výrobce knih v Evropě a letos slaví 22 let od svého založení. Se svými 500 zaměstnanci patří mezi významné zaměstnavatele regionu. Ročně vyrobí více jak 24 milionů kusů knih, které vyváží do 45 zemí světa.

(RED) FOTO | LUKÁŠ DUSPIVA

Lidé v Českém Těšíně vodou šetří. Každý spotřeboval 86 litrů

Více než 122 kilometrů vodovodní sítě a 3583 vodovodních přípojek, kam dodává pitnou vodu společnost Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, se nachází v Českém Těšíně a jeho městských částech.

Pitnou vodou bylo v roce 2015 zásobováno 24 160 lidí, přičemž každý v průměru spotřeboval 86 litrů pitné vody na den.

„To ukazuje, že lidé v Českém Těšíně vodou šetří, protože jde o údaj o dva litry na den nižší, než je regionální průměr,“ říká ředitel vodovodů společnosti SmVaK Ostrava Milan Koníř. Každý rok vodaři ve městě musí řešit více než 50 poruch. Do obnovení vodovodní sítě bylo v posledních pěti letech investováno více než 26 milionů korun, další miliony směřovaly do kanalizační sítě a čistírny odpadních vod.

„Obyvatelé Českého Těšína v současnosti pijí vodu z údolní nádrže Morávka, která prochází úpravou v úpravně pitné vody ve Vyšních Lhotách. Ne vždy tomu ale tak bylo. Již v roce 1894 byly pro Český Těšín vybudovány tzv. těšínské zdroje. Šlo o zářezy a pramenní jímky v oblasti řeky Tyry, které byly postupem času dále rozšiřovány podle toho, jak narůstala potřeba pitné vody. Význam Tyry v Oldřichovicích jako význam-

Komise pro založení vodárny v Těšíně v roce 1894.

FOTO | ARCHIV

ného zdroje potvrzuje i to, že kromě Českého Těšína sloužil také pro zásobování Cieszyna. Podobným způsobem byly zachycovány vývěry v údolí řeky Kopytné, kde byla v roce 1935 zřízena v Košařských filtrační stanice s výkonem 20 litrů za sekundu s možností odběru surové vody přímo z řeky Kopytné, vysvětluje ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Systém zásobování centra

V současnosti je Český Těšín součástí skupinového vodovodu Český Těšín–Ropice–Mosty–Chotěbuz–Mistřovice–Stanislavice. „Síť ve městě je zásobována z vodojemu Žukov

o objemu $2 \times 1000 \text{ m}^3$ a Mosty o objemu $2 \times 2500 \text{ m}^3$. Do vodojemu v Dolním Žukově se voda dostává přivaděčem Ostravského oblastního vodovodu z Tošanovic. Z vodojemu směřují do centra Českého Těšína a jeho jižní části zásobovací řady. Severní část města je zásobována hlavním řadem z vodojemu Mosty. Tlakové poměry v obou tlakových pásech jsou pro centrum města redukovány pomocí redukčních ventilů,“ popisuje Milan Koníř.

Jak jsou zásobovány městské části

Městská část Horní Žukov je zásobována pitnou vodou z výtlačného

řadu čerpací stanice Horní Žukov do vodojemu Koňákov.

Oproti tomu další městská část Dolní Žukov je zásobována ze čtyř míst, stejně jako Horní Žukov přes vodovodní síť Horního Žukova. Další napojení je opět na přivaděč Ostravského oblastního vodovodu v lokalitě Pod Zvonek a přes redukční šachtu v lokalitě Šadový. Zbývající část obce je pod tlakem vodojemu Žukov.

Městská část Mistřovice využívá vodojem v Mostech. Do jihozápadní části Mistřovic je voda přiváděna přes rozvodnou síť Koňákova s akumulací pitné vody ve věžovém vodojemu Koňákov o objemu 200 m^3 . Městská část Stanislavice je zásobována přes rozvodnou síť Mistřovic.

Část Mosty u Českého Těšína je napojena na stejnojmenný vodojem. Výše položená zástavba je zásobována z uvedeného vodojemu pomocí automatické tlakové stanice Mosty. Jižní část (osada u Antonička) je napojena přímo na severní větev přivaděče Ostravského oblastního vodovodu směřujícího do vodojemu Mosty.

Městská část Koňákov je zásobena z výtlačného řadu z automatické tlakové stanice Horní Žukov čerpající pitnou vodu do věžového vodojemu Koňákov. (MS)

První kontroly kotlů? Nejpozději do konce tohoto roku

Není to žádná novinka – informací o povinnosti provozovatele spalovacího zdroje na pevná paliva o instalovaném tepelném příkonu 10-300 kW, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, provést první kontrolu jeho technického stavu a provozu nejpozději do 31. 12. 2016 jsou plná média (mj. i Těšínské listy).

Pro zajištění této kontroly je nutné znát výrobce kotle, který pro tento účel speciálně školí a pověřuje oprávněné osoby. Tato osoba se musí prokázat listinným osvědče-

ním a jím vystavený doklad o provedené kontrole musí obsahovat náležitosti potvrzující skutečný stav (vzor dokladu zveřejnilo ministerstvo životního prostředí ve svém Věstníku 9/2015).

Z reakcí obyvatel usuzujeme, že informace o povinnosti zajistit kontroly kotlů se k nim dostala, ale mnozí váhají, jak povinnost splnit, zejména pokud provozují kotel tzv. samovýroby nebo kotel, jehož výrobce je neznámý (např. zanikl), anebo byl kotel zakoupen v cizině (bez obchodního zastoupení v České republice). Snad je uklidníme sdělením, že takové kotle může zkontrolovat i pověřená osoba jiné-

ho výrobce, podmínkou však je, aby byl oprávněn ke kontrole stejného typu kotle (tj. prohořivací, odhořivací, zplyňovací, příp. automaty se šnekovým podavačem nebo s rotačním roštem). S konkrétními dotazy na technické detaily revize je možno se obrátit přímo na Asociaci podniků topenářské techniky na www.aptt.cz. Další informace najdete také na <http://www.aptt.cz/aktuality-index/informace-ke-kontrolam-kotlu>.

Už teď je jisté, že kotel „samovýroby“ nebude možno od září roku 2022 provozovat, neboť tento výrobek není s největší pravděpodobností certifikovaný, není u něj

stanovena emisní třída a nelze ani posoudit, zda provozovatel plní podmínky provozu stanovené výrobcem, protože nic takového k dispozici není. Provozovatel zejména tohoto spalovacího zdroje by měl již nyní velmi intenzivně plánovat jeho výměnu, neboť od září 2022 jej nebude moci provozovat vůbec. Navíc změna kotle přináší nemalé finanční výdaje, proto je třeba s tímto počítat. Užitečné je také připomenout, že na začátku roku 2017 (nejpozději v březnu) bude vyhlášeno 2. kolo kotlíkových dotací poskytovaných prostřednictvím krajů.

IRENA KOSTELENCOVÁ,

ODDĚLENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Absolwenci spotkali się po latach

Piąty już z kolei Zjazd absolwentów PSP W Czeskim Cieszynie był przyjemną okazją do spotkania po latach. Szkoła zaprasza zawsze tych byłych uczniów, którzy w danym roku obchodzą pół- lub jubileusz, a więc w tym roku były to roczniki zakończone szóstką lub jedynką.

„Cieszę się z możliwości spotkania z kolegami. Na pierwszy stopień uczęszczałem w Żukowie Górnym, gdzie moja mama była nauczycielką. Została mně na drugi rok w piątej klasie nie z powodu tego, że nie byłem zdolny, ale w domu było mnóstwo pracy przy gospodarce, musiałem się zajmować krowami,” śmieje się Karol Słowik, który mury czeskokcieszyńskiej szkoły opuścił w 1956 roku. Zupełnie inaczej to według niego wtedy wyglądało. „Do Czeskiego Cieszyna zacząłem dojeżdżać dopiero do wydziałówki, było nas dużo i niektóre klasy były ulokowane w budynku przy Frydeckiej, gdzie wtedy była szkoła dla

Franciszka Cienciałowa, jej córka Helena Drobisz oraz Marian Drobisz, trzy generacje absolwentów. Pani Franciszka ukończyła podstawówkę w 1956 roku, jej wnuk 55 lat później.

pielęgniarek. W głównym budynku uczyłem się ostatnie dwa lata. Klasa była w suterenu i jedynym widokiem z okna był przegląd nóg przechodniów,” dodaje.

Z kolei jednym z najmłodszych absolwentów był Daniel Wolny, student medycyny, który podstawówkę ukończył dopiero przed 5 laty. „Dla kogo te kwiaty? Oczywiście dla mojej wychowawczyni pani Janiny Kudelka, którą bardzo miło wspominam. Jed-

nocześnie byliśmy jej ostatnią klasą, gdyż zaraz potem odeszła na emeryturę,” dodaje student.

Absolwenci przyjeżdżali z całego kraju, niektórzy nawet z zagranicy. „Tego nigdy się nie zapomina,” odpowiedział jeden ze starszych panów na słowa pochwały, jak mieszkając całe dorosłe życie na Słowacji do tej pory mowi ładnie po polsku.

W zjeździe absolwentów brały udział nawet całe rodziny, małżeństwa, rodzice z dziećmi, a nawet trzy generacje: babcia, córka i wnuk. (DH)

Wzruszające spotkanie. Daniel Wolny i jego wychowawczyni Janina Kudelka.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Výuka golfu ve škole

Již druhým rokem se děti ZŠ Hrabina seznamují s výukou golfu. Beskydský golfový klub ve spolupráci s Českou golfovou federací a Moravskoslezským krajem přináší do škol ucelený výukový program, v němž se hravou formou učí děti základy tohoto sportu.

Pod vedením zkušených trenérů hrají na cíl v podobě terče, na krátkou vzdálenost, aby se naučily plynulý pohyb při hře a přesné údery. Barevné herní a výukové pomůcky se zvukovými efekty rozvíjí mnohé dovednosti malých sportovců. Od těch pohybových až po ohleduplné chování ke spoluhráčům a práci v týmu. Zatímco poprvé probíhalo seznamování s golfem v období května a června na školním hřišti, nyní pokračují tréninky se zapojením nejmladších dětí v tělocvičnách obou našich škol. Žáci se na výuku těší a mají zájem o její pokračování.

VLASTA POTYSZOVÁ, ZŠ HRABINA

Kovona se chce rozšířit, v zeleném pásmu vznikne cyklostezka

Výrobce kovového nábytku Kovona System, a.s. chce dále rozšiřovat výrobu v rámci průmyslové zóny Pod Zelenou. Takzvané šestihali (výrobně-skladovací hala se skládá ze šesti montážních modulů) dovolí rozšířit výrobu. V současné době probíhá posuzování EIA.

„Jde o halu, která nám pomůže rozšířit stávající výrobu kovového nábytku a součástek pro automobilový průmysl a výhledově přijmout až sto nových lidí na technické, ale

i návažné pozice. Jde o proces lisování, dělení a válcování zastudena, který nezatěžuje životní prostředí,” říká ředitel Kovony David Molin. Podle něj se společnosti dobře daří, letošní rok uzavře s obratem dvou miliard korun, rozšíření výroby pomůže zvednout obrat tradiční firmy o další 0,8 miliardy. Jediným problémem je nedostatek výrobních i skladovacích prostorů. „Ty si musíme pronajmávat v jiných lokalitách nebo městech. Soustředěním do jednoho místa ušetříme na dopravě a méně zatížíme ovzduší,” doplňuje Molin.

Podle sdělení vedoucího odboru územního rozvoje Městského úřadu Český Těšín Radima Siuda byla průmyslová zóna rozšířena ve změně územního plánu č. 2, která nabyla účinnosti dne 10. 10. 2014, a to v přímé návaznosti na stávající zónu jižně od ul. Lipové. „Jedná se o plochu vymezenou v územním plánu jako plocha VL - výroba a skladování - lehký průmysl. Současně s tímto rozšířením se vymezil i pás zeleně o šířce 15 m pro odclonění rozšířené průmyslové zóny od plánovaného integrovaného výjezdového centra. V tomto pásu

veřejné zeleně je v plánu vybudování nové cyklostezky včetně výsadby nových stromů,” doplnil Siuda. Podle zástupců Kovony, pokud vše půjde podle plánu, by se v novém šestihali mohlo vyrábět už za dva roky.

„Jsme rádi, že se podařilo před několika lety přivést Kovonu do Českého Těšína. Je to lehká průmyslová výroba, která má u nás tradici. Nezatěžuje životní prostředí jako těžký průmysl, navíc její rozvoj i avizovaná nová místa přichází v době útlumu šachet i tradičních výrobců oceli,” hodnotí starosta Vít Slovák. (DH)

STALO SE PŘED LÉTY

555 let od první dochované zmínky o obci Svibice. Podle Wikipedie a některých zdrojů byla uvedena tehdy jako Swibiczi. Kniha Místopisný rejstřík obcí českého Slezska a severní Moravy (vyd. Zemský archiv v Opavě, 2004) však uvádí: „Česky od 1461 Svibice, 1808 Šibice; německy 1720 Schiebitz, 1720-1945 Schibitz; polsky 1850 Szybice, 1883-1918 Sibica, odtud Świbica. Od roku 1850 samostatná obec, od 1948 osada, od 1960 m. č. Českého Těšína.“ - více v TL č. 1/2016.

520 let od první samostatné zmínky o předměstí Brandýs v Českém Těšíně (1496). Ves byla příslušenstvím těšínských knížat, která v 16. století zde nechala postavit renesanční zámek sloužící k letním pobytům. Zde v roce 1617 skončil kníže Václav Adam. Po vymření těšínských Piastovců kněžnou Alžbětou Lukrécie připadlo knížectví jako odúmrtí českému králi a císaři Ferdinandovi III. Jeho potomci však o panství neměli zájem. Až Karel VI. v roce 1722 postoupil knížectví vévodovi Leopoldovi Lotrinskému. Tehdy byla zřízena samostatná těšínská komora a jejím sídlem se stal brandýský zámek.

Po roce 1918 zámek připadl státu a později novému městu Český Těšín. Nakonec se dostal do soukromých rukou a jeho stav se začal radikálně horšit. V roce 1935 byla zbořena jeho jižní část a v roce 1953 zbývající část.

425 let od první samostatné zmínky o předměstí Kamenec (Steinplatz) (1591).

250 let od svatby Alberta Kazimíra Augusta Sasko-Těšínského s Marií Kristinou Habsbursko-Lotrinskou (8. dubna 1766) – více v TL č. 2/2016.

125 let od zprovoznění nového železného mostu na Hlavní třídě (1891).

105 let od zahájení tramvajové dopravy v Těšíně (2. února 1911) – více v TL č. 1/2016.

100 let od návštěvy tří korunovaných hlav v jednom roce. Jak uvádí Czesław Gamrot, 27. ledna 1916 německý císař Vilém II. oslavoval své 57. narozeniny v sídle generálního štábu spojenecké rakousko-uherské armády v Těšíně, který sídlil v budově gymnázia (dnes Liceum Ogólnokształcące im. A. Osuchowskiego).

Bulharský car Ferdinand I. dorazil 11. února 1916 vlakem (Bulharsko se postavilo na stranu Centrálních mocností). Podle fotografie ze sbírek Edeltraud Benatzké, kterou na této straně uveřejňujeme, zde byl ještě o dva dny později. Oba panovníci bydleli v hotelu Pod Brunatným Jeleniem.

Bulharský car Ferdinand I. dorazil do Těšína 11. února 1916 vlakem.

REPRO | TĚŠÍNSKÉ LISTY

Po smrti Františka Josefa I. navštívil již v prosinci 1916 město jeho synovec a nový rakouský císař Karel I. Byla to v tomto roce třetí návštěva mocnáře. Tehdy se podle kronik, mimo jiné Skoczowa, císař Vilém II. do města nad Olzou vrátil, aby se setkal s novým rakouským císařem Karlem I.

95 let od rozdělení politického okresu Těšín (1921). Nový územní obvod politického okresu Český Těšín vytvořilo celkem 53 obcí s 72 521 obyvateli. Bylo to 35 obcí soudního okresu Český Těšín (Český Těšín, Dobruška, Dolní Bludovice, Dolní Datyně, Dolní Domaslavice, Dolní Lištná, Dolní Těrlicko, Dolní Tošanovice, Dolní Žukov, Gutý, Hnojník, Horní Domaslavice, Horní Těrlicko, Horní Tošanovice, Horní Žukov, Hradiště, Chotěbuz, Kojkovice, Komorní Lhotka, Konská, Mistřovice, Mosty, Nebory, Ropice, Řeka, Smilovice, Soběšovice, Stanislavice, Strátež, Svibice, Šumbark, Třanovice, Třinec, Vělopolí, Životice) s celkovým počtem 45 829 obyvatel. Dále pak 18 obcí soudního okresu Jablunkov (Bocanovice, Bukovec, Bystřice, Dolní Lomná, Horní Lomná, Hrádek, Jablunkov, Karpentná, Košariska, Lyžbice, Milíkov, Mosty, Návsí, Nýdek, Oldřichovice, Písek, Tyra, Vendryně) s počtem 26 692 obyvatel.

Československému státu připadly po konferenci ve Spa v roce 1920 3 předměstí ze samostatného města Těšín. Z Brandýsa (pol. Brandys, něm. Brandeis), Kamence (pol. Kamieniec, něm. Steinplatz) a Saské kupy (pol. Saska Kępa, něm. Sachsenberg) vzniklo město Český Těšín. **95 let** od založení českého gymnázia v Českém Těšíně (1921) – více v TL č. 3/2016.

85 let od otevření nové budovy Poštovního a telegrafního úřadu v Českém Těšíně dle návrhu pražského architekta Josefa Zdražila. Československá poštovní správa po rozdělení Těšína reagovala na nedostačující podmínky poštovní pobočky

v budově nádraží a nechala postavit novou dvouposchodovou budovu v bezprostřední blízkosti železniční stanice. Stavbu provedla firma Joži Dvořák ze Slezské Ostravy. Pošta patří mezi nádherné funkcionalistické stavby meziválečného období. Provoz byl zahájen na sklonku roku 1931. V budově se nacházel i celní a pasový úřad pro odbavování zásilek do zahraničí. Pro potřebu pošty byla dodatečně přivedena k budově kusá kolej k posunu poštovních vozů. Původní garáže musely v poválečném období ustoupit výstavbě podchodu.

85 let od položení základního kamene evangelického kostela Na Nivách podle projektu Eduarda Davida (25. května 1931) - více v TL č. 3/2016.

85 let od dokončení budovy hotelu Piast. Hotel byl slavnostně otevřen 19. prosince 1931. Stavbu provedla firma Eugena Fuldy dle projektu Edwarda Davida na objednávku Towarzystwa Oszczędności i Zaliczek. Sídlily zde polské instituce a spolky, byla zde restaurace, stylová kavárna a vyhlášený a na svou dobu moderní hotel Polonia. Za války byl přejmenován na Germanii, po osvobození na Slavii, od 50. let minulého století na Piast.

Od roku 1946 až do zprovoznění vlastní budovy na Ostravské ulici zde sídlilo Těšínské divadlo. Mezi charakteristické znaky budovy patří svislé pilastry mírně vystupující z líce stěny, které jsou spojeny balkony.

75 let od zřízení zajateckého tábora Stalag VIII D na Kontešinci (1941) – více v TL č. 3/2016.

65 let od dokončení architektoniky velmi zajímavého prvního sídliště (ONV) podle projektu Ludvíka Hilgerta a Jaroslava Kabeše (1951).

60 let od zahájení vysílání československé televize z televizního vysílače z Ostravy, v Českém Těšíně bylo devět přijímačů. První hlasatelkou byla dívka z Českého Těšína, absolventka zdejší Obchodní akademie, Eva Kunertová – více v TL č. 3/2013.

55 let od slavnostního otevření nové budovy Těšínského divadla architektů Jaroslava Černožského a Zdeňka Vávry (1961) – více v TL č. 3/2016.

25 let od přejmenování ulic: Leniny na Střelnici, Belojanise na Štefánikovu, Marxovy na Divadelní, Fučíkovy na Studentskou, Švermovy na Dvořákovu, Dimitrovovy na Leoše Janáčka, 25. února na Akátovou, Kostelního náměstí na náměstí Dr. Martina Luthera. U této příležitosti byly schváleny gramatické úpravy názvů ulic J. Božka na Božkovu, Koperníka na Koperníkovu, Sokola Tůmy na Sokola-Tůmy, to vše na základě usnesení zastupitelstva města ze dne 27. února 1991. K první po-revoluční změně došlo však již 7. února 1990, kdy se z ulice Revoluční stala Hlavní třída, z Gottwaldovy Nádražní a park Gorkého sady byl přejmenován na Masarykovy sady.

10 let od zakončení dlouhodobé krize zmítající městem. Rozvrácení nálady místní společnosti došlo až tak daleko, že tehdejší Zpravodaj města Český Těšín vyšel na první straně s titulkem: Je Český Těšín městem tunelářů, prostitutek a nelegálního alkoholu?

Lidé byli znepokojeni původním privatizačním plánem převést všech několik tisíc bytů na jednoho podnikatele. Občané promítli své obavy v referendu o způsobu prodeje městského majetku, kdy odmítli prodej kotelen a vyjádřili se pro přímý prodej bytů nájemníkům a zachování nebytových prostor v majetku města.

Události vyvrcholily zveřejněním policejních odposlechů, na nichž se tehdejší starosta Jindřich Sznepka z ČSSD snažil uplatit částkou sto tisíc korun a funkcemi místostarostek dvě vedoucí činovnice z občanského sdružení, aby mu nepřekážely. V důsledku odsouzení karvinským soudem po sedmi letech ve funkci starosty Českého Těšína rezignoval. Kromě pokuty sto šedesát tisíc korun mu soud zakázal na pět let zastávat funkce v samosprávě.

10 let od zvolení nového starosty města Víta Slováčka v řádných volbách na podzim roku 2006, prvním místostarostou se stal Milan Pecka, druhým Stanislav Folwarczny.

5 let od slavnostního otevření Sportovní lávky, která na sklonku roku 2011 spojila oba Těšíny. Nové přemostění pro cyklisty a bruslaře je nejen praktickým propojením rekreačních zón na české i polské straně, ale také zajímavým architektonickým dílem. (DH)

Vánoční stromky. Jsou lepší umělé nebo přírodní?

Mezi lidmi přetrvává mylný názor, že umělé stromy šetří naše lesy. Dnes už to dávno není pravda, protože většina vánočních stromků je speciálně pěstována k tomuto účelu, neboť by stejně musely z příliš hustého lesa zmizet. Navíc i z ekologického pohledu vítězí přírodní stromy.

Holandský spotřebitelský časopis Consumentengids porovnával, jaký vliv na životní prostředí mají přírodní a umělé stromky. Počítali s tím, že

umělý vydrží deset sezon, přírodní jednu. Měřili spotřebu vody, energie a surovin, množství škodlivých látek vypuštěných do vody i ovzduší při výrobě a po zlikvidování ve spalovně.

Výroba umělých stromků spotřebuje asi stejné množství vody, ale pětkrát více energie než vypěstování živých. Nejhorší jsou těžké kovy v materiálu, z něhož se umělé stromky vyrábějí. V některých Nizozemci naměřili dokonce čtyřicetkrát vyšší obsah kadmia, než kolik připouštějí normy. Nebezpečné látky vznikají

i při likvidaci ve spalovnách. I když jsou z větší části vyrobeny z méně škodlivého polyetylenu, jehličí je z PVC, při jehož spalování unikají do ovzduší jedovaté dioxiny. V rámci objektivitu je ale třeba připomenout, že při pěstování přírodních stromů se používají chemická hnojiva a postřiky proti škůdcům. Přesto vítězí živé stromky.

K podobnému závěru došli i Rakšané. Zjistili, že na výrobu jednoho umělého vánočního stromku se spotřebuje tolik kyslíku, kolik by ne-

stačil vyprodukovat přírodní strom po celou dobu svého růstu.

„V Německu využívá umělý stromek maximálně pět procent obyvatel, v Dánsku jenom tři procenta. V Česku asi 15 procent,“ odhadují pěstitelé s tím, že výzkumy ze zahraničí ukazují, že čím víc roste životní úroveň, tím se lidé přiklánějí k přírodním stromkům. Tento trend začíná být patrný i v Česku.

Jestli chcete žít ve shodě s přírodou, kupujte živé vánoční stromky.

EVA HOŘČICOVÁ, HOBBY PRODEJNA

Apoštolové se vrátili na vstupní bránu do areálu kostela

Po půl roce se vrátili na pilíře vstupní brány areálu filiálního kostela Prozetelnosti Boží a římskokatolického hřbitova v Českém Těšíně – Koňákově dvě krásné barokní sochy.

Jeden ze světců získal mimo jiné zpět svou tvář, a to díky dotaci na odbornou obnovu památky.

„Jedná se o dotační program ministerstva kultury Program podpory obnovy kulturních památek pro-

střednictvím obcí s rozšířenou působností. My majitelům pomáháme s vyřízením dotace, jejím administrativním a také provádíme odborný dohled. V tomto případě českotěšínská římskokatolická farnost získala na obnovu památky příspěvek ve výši 43 tisíc korun,“ uvedla referentka památkové péče Městského úřadu Český Těšín Beata Křenková.

Světce, oba s knihou v ruce, rekonstruoval kamenosochař. Pravděpodobně se jedná o sv. Petra a sv. Pavla (podle jiných zdrojů sv. Matouše a sv. Filipa). Sochy byly původně součástí ojedinělého souboru umístěného v areálu kostela sv. Petra z Alkantary v Karvině, který měl být odsouzen k zániku kvůli nešetrné těžbě uhlí. Podle technického administrátora karvinské farnosti byl v minulosti soubor rozdělen. Vždy dvě sochy získaly kostely v Těřlicku-Kostelci a Koňákově, dvě jsou momentálně k vidění na výstavě v síni Muzea Těšínska v Karvině a 6

zbývajících je v depozitu na faře ve Fryštátě.

Sochy pocházejí ze 3. čtvrtletí 19. století. Plastiky jsou zhotovené z pískovce a byly provedeny v podřadné velikosti. „V minulosti byly tyto sochy neodborně natřeny fasádní barvou, a tím ještě více trpěly. Zvláště poškozena byla ta z pohledu osoby přicházející zleva, pravděpodobně představující svatého Petra. Téměř mu chyběla

tvář, kterou se nám podařilo rekonstruovat,“ uvedl restaurátor Martin Bocek z Vendryně, který pracoval pod odborným vedením Jakuba Gajdy z Ostravy. Vzhledem k nečitelnosti označení na plintu a nejednoznačnosti atributů není podle odborníků možné přesné určení světců.

Loni se na území opravil ze stejného programu litinový kříž v místní části Mosty.

Letos se provádí obnova nátěru střešní krytiny a nové vyzdění historického komína na budově bývalého židovského předpohřebního domu ve vlastnictví LECAV – zde dotace činí 50 tisíc korun.

Město ještě letos získalo dotaci z dalšího programu ministerstva kultury – Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón na obnovu východní části fasády budovy Střelnice ve výši 80 tisíc korun.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Přehlídka Envofilm se objevila i Českém Těšíně

Soutěžní přehlídku filmů s problematikou životního prostředí a udržitelného rozvoje vytvořených žáky Moravskoslezského kraje Envofilm uspořádala Albrechtova střední škola.

Škola je nositelem mezinárodního titulu Ekoškola a dlouhodobě se věnuje environmentální problematice nejen v rámci školy, ale i celého regionu.

V lednu byl na krajské ekologické konferenci kraje vyhlášen 1. ročník soutěže. Do soutěže se zapojilo 58 žáků. Bylo dodáno 26 velmi zdařilých soutěžních snímků. Porota, v jejímž čele stál portugalský režisér a scenárista působící v České republice Antonio Pedro Nobre, ocenila

vysokou úroveň filmů a jejich přínos k ochraně životního prostředí. Vítězné filmy byly oceněny a následně i promítány na galadopoledni v KaSS Střelnice ve čtvrtek 20. října. Cenu za nejlepší týmovou práci si odnesli žáci Základní školy a Gymnázia Vítkov za vtipný snímek Třídíme s Horstem, inspirovaný teleshoppingem. Nejlepším filmem v kategorii základních škol se stal dokument popisující cestu odpadu až po jeho likvidaci, resp. recyklaci nazvaný Papíráčkova cesta aneb Jak zachránit stromy žáků Masarykovy základní školy Návsí. Cenu v kategorii středních škol získali Ondřej a Jan Trojakovi z Gymnázia Karviná za film nazvaný Žízeň. Cena diváků putovala k Petru Mischingerovi

ze Střední umělecké školy Ostrava za úsměvnou animovanou pohádku Proč nám pijí krev? Absolutním vítězem Envofilmu se stal snímek Plastidi o zvláštních tvorech, kteří opanovali biosféru autorů z Gymnázia Karviná. Práce mladých tvůrců filmů se staly zážitkem pro 200 diváků dvoudenní

projekce v Ostravském muzeu a pro 600 účastníků v Albrechtově střední škole. Současně byl vyhlášen 2. ročník soutěže Envofilm 2017. Bližší podmínky k účasti na stránkách www.albrechtovastredni.cz.

TAJÁNA POLÁŠKOVÁ

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Mé malé ukrajinské poohlédnutí. Jak tam bylo?

Z Těšína na Ukrajinu? A co bych tam tak asi dělal? „No třeba si srovnal, jak se žije nám a jak se žije jim,“ řeklo mi mé druhé já a už jsem frčel.

Vlakem do Košic, z Košic do Mukačeva autobusem a dále převážně po částech místními linkovými autobusy nebo vlakem. Vízum do 30 dní pobytu tamní úřady nevyžadují. Oproti tomu Rusko, kam jsem chtěl až zajet, chce 2500 korun za vydání víza a ještě k tomu lékařské potvrzení, že turista nemá AIDS.

Ukrajinské probuzení do tmy

Z nádherně osvětlené slovenské celnice jsem na ukrajinskou stranu přešel ve tři ráno. Najednou všude tma, jen pár žárovek a místo celníků ukrajinští vojáci. A tak jsem se za vydatného deště, s batohem na zádech a s 200 dolary v kapse do té neznámé ukrajinské tmy vydal. Když se ale rozednělo, vysvitlo hřejivé slunce, které mne pak již doprovázelo po celou dobu mé cesty přes ukrajinská města a Karpaty.

Na Ukrajině je pro nás velmi levně, průměrný měsíční plat tam činí 3600 hřiven (kurz k české koruně je 1:1). Karpatská příroda je nádherná a čistá, stejně jako lidé v ní žijící. Tam jako by se zastavil čas. Zato ve městech je neskutečný nepořádek. Třídění odpadů spíše neznají, mnohde se ani nevykupuji zpět skleněné lahve, takže jich tam všude leží stovky. Okapy domů jsou tak děravé, že při deštích auta i chodci společně sdílejí silnice, jelikož chodníky jsou nepoužitelné. Pozorovat maminky s kočárky kličkující mezi auty byl opravdu pohled pro silné nervy. Mezi tím tam všude běhají spousty pěkně drzých polodivokých psů.

Na poštách je povoleno používat mobilní telefony, zato diskrétní zóny tam neuvidíte. I když mi do ucha té-

Po chodnících se v dešti kvůli děravým okapům chodit nedá, po silnicích je to také kličkováno.

Autobusové nádraží. Staré, prorezlé autobusy jsou základem zdejší veřejné dopravy.

měř funěla krásná blondýnka, vadilo mi to. Ale naopak co se mi tam skutečně velice líbilo, byli Romové. Kosí trávu pro své koně, koupou se v řece, u které bydlí, oblékají se do toho, co najdou, děti si vyrábějí hračky z plastových lahví... a připadalo mi, že jsou se svým životem spokojeni. Horší už je, když vyjedou s těmi povozy do městských ulic. Dokáží pak zablokovat třeba i celou hlavní třídu a způsobit parádní chaos. Také jsem nikde na Ukrajině neviděl nesmyslné počmárané zdi jako u nás.

Na zbytečnosti nejsou peníze

Ukrajinská mládež nemá na zbytečnosti peníze. Neviděl jsem tam ale ani jiný náš módní trend - potetovaná těla. I toto něco stojí. Jednou jsem se kochal pohledem na hezkou, mladou, upravenou maminku důležitě si vykračující na vysokých podpatcích. Její hezký, vyfešákováný chlapeček hopsal vedle ní. Jen ta jeho hračka mi k těm dvěma

moc neladila. Blondáček za sebou na šňůře táhl torzo vysavače. Anebo když si stařík přijel na kole v centru velkého města umýt lopaty do kašny v národních barvách...

Možností přespání je na Ukrajině mnoho. Na frekventovaných místech postávají lidé s papírovým kartonem kolem krku nabízejícím levné ubytování! Já osobně jsem vždy dal přednost hotelové posteli s teplou vodou.

Železnice je dobrodružstvím sama o sobě

Cesta vlakem je tam dobrodružství samo o sobě. V každém vagónu je samozřejmostí samovar, u kterého (a vodky samozřejmě) se lidé seznámují, baví se a krátí si tak cestu. Použil jsem i vlak, ale ve většině nejdou otevírat okna, větrá se škvírami ve dveřích za jízdy, což je utrpení. Navštívit zdejší vlakové WC je doporučení pro sebevrahy. Obecně toalety jsou všude dost špatné, což ale i sami Ukrajinci kupodivu přiznávají.

Náborové letáky do ukrajinské armády mají souvislost s válkou na východě země a obsazením Krymu. Kromě toho má oblast problém s mafí. Vloni, když si ultranacionalistické hnutí Pravý sektor vyjednávalo rozdělení vlivu s místní mafí a ministerstvo proti němu poslalo zvláštní policejní jednotky, byly použity také protitankové zbraně a granáty. Část civilního obyvatelstva byla z Mukačeva evakuována.

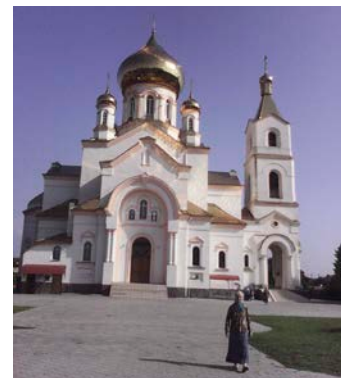
Nejvíce jsem se ale přemísťoval „maršutkami“. To je ze všeho možného poslepovaný autobus na pokraji rozpadu. Jízdní řád je jen orientační, jede se, až se vozidlo naplní. Jednou šofér spatřil za jízdy kamaráda. Maršutku jednoduše zastavil a přes okýnko si půl hodiny vyměňovali novinky. Nikdo se nad tím nepozastavoval, času dost.

Také je tam velmi rozšířené stopování a zastaví vám hned. Ovšem pouze za nějaký příspěvek. Každý si rád přilepší. Místní jídla neměla chybu. Ke snídani „čeburek“ (pirožek), k obědu „čachan“ (guláš vařený na ohni), k večeři šašlik přímo v šašlikárně. Jen jedno jejich jídlo jsem dodnes nepochopil. Jmenuje se „kartoška fritá“ a na talíři mi donesli hranolky s bramborovou kaší. Nic víc.

V Mukačevu jsem si na poště kupoval známky na pohlednice do Česka. A paní za přepážkou se úplně rozjasnila. Vy jste z Čechie? Já tam tři roky pracovala! A tak jsme se s paní Taťánou později v cukrárně, kam jsem ji pozval, spřátelili. Nevěděla sice, kde náš Český Těšín leží, ale když pak zhlédla stránky našeho města, byla nadšená. Dodnes si píšeme a kdo ví, třeba jsem tímto nevědomky položil základní kámen družby mezi Českým Těšínem a Mukačevem.

PETR VOKŮRKA

FOTO | PETR VOKŮRKA

Před kostelem.

Takto vypadá panelák na Ukrajině.

Iráčané se chystají na svátky, navštívil je velvyslanec USA

Třináct křesťanských uprchlíků z Iráku se chystá na první vánoční svátky v Českém Těšíně. V listopadu mezi ně zavítal americký velvyslanec Andrew Schapiro.

„Stejně jako vy má moje rodina zkušenost s útekem před válkou. Moje maminka uprchla z Prahy s částí rodiny před nacismem a jako pětiletá se dostala do Spojených států,“ řekl Andrew Schapiro. Jeho matka Raja Czernerová se za dramatických okolností dostala z okupovaného Československa v září 1939.

Návrat do původní vlasti však Iráčané vylučují, protože každý z nich přišel o někoho z příbuzných, jejich domy jsou zbořené. „Zde naše děti chodí do školy, můj syn navštěvuje přípravný ročník češtiny na olomoucké univerzitě, kde chce pokračovat ve studiu informačních technologií,“ deklaroval jeden z nich. Na otázku, co je pro irácké rodiny nejdůležitější, odpověděli všichni jednoznačně: „Chceme, aby byly naše děti šťastné.“

„Je to třetí návštěva z americké ambasády, myslím, že každá návštěva je neskutečně pozitivní a příjemná, v minulosti tady byl i ředitel organizace ve Spojených státech, která pomáhá stejně iráckým uprchlíkům,“ uvedla ředitelka Slezské diakonie Zuzana Filipková.

Velvyslanec se zajímal i o podporu ze strany církve a zkušenost s místními lidmi. „Chci velmi pochválit občany Českého Těšína, že přijali uprchlíky před válkou mezi sebe bez protestů. Chtěl jsem poznat konkrétní lidi a jejich osudy, protože se mne mnoho lidí ptá na zkušenosti s uprchlíky,“ dodal Schapiro. Setkání se odehrálo v komunitním centru v Českém Těšíně, kde se Iráčané každý den vzdělávají.

Americký velvyslanec Andrew Schapiro se měl zúčastnit hodiny češtiny pro uprchlíky. Sám přiznal, že by se mu také hodila, nakonec však zůstalo jen u povídání.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Podle zástupců Slezské diakonie probíhá jejich integrace velmi dobře. Kromě pravidelné výuky českého jazyka organizace také angažovala lektorku, která jim pomáhá poznat místní kulturu a zvyky. „Dokáží si představit, že mají problém s životem v Česku nejen proto, že ještě nemluví dobře česky, ale protože neznají zvyky, tradice. Nevědí, jak tady správně žít. Protože Sýrie a Írán jsou si kulturně velmi blízké, vysvětlují jim rozdíly s evropskou kulturou, například že ve škole děti nosí přezůvky a převlékají se na tělocvik, že na návštěvě se zouváme, že setkání s přáteli není o velké hostině, ale spíše o rozhovoru a o tom, co mohou očekávat v různých situacích,“ vysvětluje Iveta Ajjanová, která žila se svým mužem 17 let v Sýrii a mluví plynule arabsky.

(DH)

Jak se cítí staří lidé?

Unikátní zážitkový seminář na téma Proměny stáří a gerontoobek určený pro pracovníky v sociálních službách a sociální pracovníky se uskutečnil v domově pro seniory na Sokolovské ulici.

Zaměstnanci místního domova pro seniory, pečovatelské služby a osobní asistence si měli možnost v rámci rozšiřování svých odborných znalostí na „vlastní kůži“ prožít, jak se cítí lidé, jejichž pohyb a smysly jsou zhoršeny v důsledku procesů stárnutí. Prostřednictvím speciálně vytvořeného obleku byl u jednotlivých účastníků simulován stařecký pohyb. Účelem semináře bylo vyzkoušet si, jak se cítí klienti, kterým je poskytována pomoc a podpora, a v důsledku vlastního interaktivního prožitku následně i individuálně přizpůsobit jim poskytovanou péči. **GABRIELA KUFFOVÁ, CENTRUM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB**

FOTO | ARCHIV

Rekonstruovaná Střelnice slouží již pět let, opravy pokračují

Jedna z nejstarších a nejhonosnějších staveb na území města se před pěti lety znovu otevřela veřejnosti. Díky evropským dotacím budova bývalé Střelnice z roku 1882 prošla nejen generální rekonstrukcí.

Stavbaři také posunuli venkovní stěnu a realizovali celou přístavbu. Letos opravy pokračovaly, městu se podařilo získat další příspěvek.

Rekonstrukce budovy dokončená v roce 2010 měla tři důležité cíle: zvýšení kapacity objektu, jeho opravu, zakonzervování původních prvků a také sjednocení vzhledu. V minulosti se totiž necitelně dolepovaly různé přístavby nebo prováděly vnitřní úpravy.

Podle požadavků památkářů také dělníci zakonzervovali původní krov a ponechali odkrytou část kamenné zdi v suterénu. Součástí projektu byla mimo jiné výměna inženýrských rozvodů, vybudování nové kotelny a vzduchotechniky a položení nových podlah v sále i přisálí.

Z východní stěny sálu zůstaly pouze nosné pilíře, za nimi vzniklo další

přisálí a venkovní stěna se posunula o několik metrů blíže ke státní hranici. „Kapacita společenského sálu se díky tomu zvýšila zhruba o čtvrtinu, což uvítali všichni organizátoři plesů a dalších společenských událostí. Do budovy se například vrátili taneční,“ říká místostarosta Stanislav Folwarczny.

Rekonstrukce odstranila i problém s bezbariérovým přístupem, nedostačující energetickou kapacitou a chybějícím restauračním zázemím. Budova získala i venkovní terasu.

Podle architekta Miroslava Chobota je objekt, který nechala vystavět pro své potřeby těšínská Střelecká společnost podle návrhu Gustava Raimanna a Theodora Herzmannského, architektonicky velice zajímavý.

„Rozhodně se při jeho projektování a výstavbě nešetřilo,“ hodnotí Chobot. „Při rekonstrukčních pracích jsme pracovali především s kvalitním dřevem pro nové zárubně, dveře, okna i podlahy v místnostech, které vydrží léta i velkou zátěž. I tam, kde původně Slezan trénoval na zvláhlém linoleu, jsou nové parkety,“ doplnil.

Dům získal také novou střechu. Podařilo se sehnat krytinu, která vypadá jako břidlice. Celkové náklady generální rekonstrukce dosáhly 54 461 105 korun. Dotace z EU činily celkem 41 161 218 korun, podíl města byl ani ne třetinový - 12 790 724 korun.

Opravy pokračují

Letos v říjnu byla dokončena rekonstrukce východní, nejvíce poškozené části fasády hlavní části budovy. Na ni se původní dotace nevztahovala, nyní se městu podařilo získat příspěvek z Programu regenerace městských památkových rezervací Ministerstva kultury ČR ve výši 80 tisíc korun. To pokrylo necelou polovinu nákladů. „Jedná se o první etapu rekonstrukce pláště,

na další budeme dále shánět dotace. Stejně tak budeme velmi usilovat o grant na úpravu venkovního prostoru Střelnice. Tato krásná budova si to zaslouží,“ je přesvědčen starosta Vít Slovák.

Připomíná současně, že architektonický skvost, který po dostavbě slavnostně zpřístupnil během střeleckých závodů sám císař František Josef I., oslaví v příštím roce 135 let od svého vzniku.

„I v době c. k. monarchie nebylo jednoduché postavit tak honosnou budovu, a tak vznikala ve dvou etapách na objednávku těšínské Střelecké společnosti. Dnešní hlavní sál je starší, po osmi letech těšínská firma Ludwig Kametz dokončila přístavbu s restaurací, sál s kupolí a bytem. Střelnice, spojená s hostincem a tanečním sálem, se stala místem, kde se scházela nejen místní honorace, ale i široké vrstvy obyvatelstva. A jsme rádi, že tomu může být tak díky generální rekonstrukci budovy a návratu restaurace i dnes, i když se lidé již baví jinak než při střeleckém sportu,“ doplnil starosta. (DH) FOTO | ARCHIV

Oblíbený císař zde před 110 lety cvičil vojsko. Velké manévry odzkoušely i novinky

**Letos si nejen Rakousko připomíná 100 let od smrti císaře Františka Josefa I., který sko-
nal 21. listopadu 1916 na zámku Schönbrunn v úctyhodném věku 86 let. Byl nejdéle vládnoucím císařem rakouským (68 let) a na krátkou dobu i nejdéle stojícím v čele země panovníkem na světě. Město Těšín navštívil celkem čtyřikrát, naposledy před 110 lety.**

Císař pobýval v Těšíně v roce 1851, 1880, 1890 a 1906. Naposledy zde byl od 30. srpna do 5. září a zúčastnil se rozsáhlých manévru. Přestože mocnář pokroku příliš neholdoval, než autu byl stále věrný koňskému spřežení nebo železnici, těšínské manévry odzkoušely i technické novinky.

Mocnář přijel vlakem

Starosta Těšína Leonhard Demel von Elwehr se obrátil s výzvou na Těšínské, aby se postarali o slavnostní výzdobu ulic a krámů. Oslovil také dívky, aby přišly oblečené v „až ke krku zapnutých světle krémových šatech se závojem - model Rapaics“. (Více ve vzpomínce přímé účastnice Jak jsem vítala císaře na straně 15.)

Sto padesát dívek seřazených na tribuně na dnešním mostě Družby sypalo na panovníka kvítí. Jak uvádí historik Mariusz Makowski ve své stati „Císařské manévry 1906“, hned za slavnostní bránou pak stálo ve špalíru sto dívek v těšínských krojích ozdobených stříbrnými pásy. Okrojované Těšíňanky se měly panovníkovi tak zalíbit, že o tom hovořil delší dobu se členy dvora.

Císař dorazil na hlavní nádraží v Těšíně 30. srpna 1906 odpoledne zvláštním dvorním vlakem s tmavě zelenými vagony označenými dvouhlavým orlem a císařským monogramem a erbem. Oblíbený panovník stejně jako při předchozích návštěvách Těšína i tentokrát bydlel na zámku.

Cvičení bitvy dvou armád

Manévry začaly následující den, v pátek 31. srpna ráno, a probíhaly v okolí Těšína do úterý 4. září. Na neděli byla naplánovaná jednodenní přestávka na odpočinek a prohlídku města.

Strategickým cílem cvičení byl podle Makowského průnik vídeňského oddílu přes Jablunkovský průsmyk k maďarské armádě napadené nepřátelským oddílem krakovským. V pátek ráno proběhla „bitva“ kavalérie pod ochranou dělostřeleckého útoku. V důsledku „porážky“ pak v sobotu krakovský oddíl ustoupil na východ od Těšína přes Horní Žukov, Třanovice a Tošanovice. Císař nebyl jen pasivním přihlížitelem, přes svůj vysoký věk a nezvykle úmorné zářijové horko trávil denně šest až sedm hodin na koni.

Císař manévry přes nepohodlí miloval

Cvičení armády se konala pravidelně. „Císařskými“ se nazývala pouze ta, jichž se účastnil sám panovník. Za dobu vlády Františka Josefa I. jich proběhlo 40.

„O císaři bylo známo, že právě dny těchto polních cvičení, tedy vojenských manévru, pro něho byly nej příjemnější částí roku. Jak moc zde byl císař ve svém živlu, nám ukazuje

vypravování vysokého důstojníka, který měl příležitost císaře o manévrech pozorovat: „Radost je se na císaře podívat. Jako mladý poručík pobádá koně sem a tam, chce býti všude a často také opravdu je. Nic mu neujde, nikdo není pozornější. Jemu je takový manévř vážnou událostí jako krvavá bitva. Nic nesmí mu připomínati, že se jedná o hru nebo zkoušku. A zdržuje se nejraději u takových oddílů vojska, kde domnívá se, že jeho zakročení jest nevyhnutelné. Zpozoruje-li poklesků, nešetří ostrými poznámkami. Stále však připomíná všude a nabádá k nejobezpečnější pozornosti na pohyby nepřítele,“ popsala Jana Langerová ve své práci „Císař František Josef I. a jeho návštěva vojenských manévru jako svého druhu určitý rituál“.

Žukovem projel čtyřikrát

Jak uvádí badatel místní historie Czesław Gamrot, místo, odkud panovník dohlížel v Žukově na svá vojska, připomíná dodnes malý památník na soukromém pozemku s textem v polštině: Na památku čtyřnásobného průjezdu nejjasně-

jšího pána Františka Josefa I. v době císařských manévru ve dnech 31. 8. a 1. 9. 1906.

„Další pomník postavený za obdobným účelem v obci stojí na rohu ulic Frýdecká a Vělopolská. V tomto případě se mělo jednat o místo, kde císař rozmlouval se svými generály o průběhu manévru. K odhalení pomníčku došlo u příležitosti 77. narozenin panovníka, tedy 18. srpna 1907. Po rozpadu Rakousko-Uherska došlo k jeho přeměně na památník věnovaný dvaceti obětem první světové války z řad místních obyvatel,“ napsal Gamrot v článku „Starosta Horního Žukova Junga poobědval se samotným císařem“ (Horizont 23. 11. 2011).

Další den manévru přinesl konečné řešení válečné hry. V pondělí 3. září vídeňský oddíl vyrazil z obce Mnisztwo (dnes část Těšína), Dzięgielowa, Bażanowic směrem na Jablunkovský průsmyk. Hlavní bitva proběhla další den v oblasti Kojkovic (dnes část Třince). Napadenému vídeňskému oddílu se podařilo prorazit obklíčení a přijít na pomoc maďarské armádě. Cíl manévru byl splněn.

František Josef I. se narodil 18. srpna 1830 ve Vídni jako syn rakouského arcivévody Františka Karla a bavorské arcivévodkyně Žofie. Ve třinácti letech nastoupil službu v rakouské armádě v hodnosti plukovníka – záliba ve všem vojenském pak bude po celý život určovat styl jeho oblékání. Jeho oděvem se až do smrti stane téměř výlučně vojenská uniforma. Na trůn usedl už jako osmnáctiletý po slavnostní korunovaci v arcibiskupském paláci v Olomouci. Jeho manželkou byla Alžběta, zvaná Sissi, jejíž život ukončila v roce 1898 ruka pětadvacetiletého, práce se štiticím italského anarchisty Luigi Lucheni u Ženevského jezera propíchl srdce šedesátileté císařovny pilníkem.

Císařský pár měli čtyři děti. Prvorozená Žofie umřela již ve třech letech, kdežto Rudolf, který měl převzít po otci vladařské povinnosti, spáchal v roce 1889 sebevraždu. František Josef I. zemřel 21. listopadu 1916, dva roky před rozpadem Rakouska-Uherska.

Až do poslední chvíle si zachovával svou pracovní rutinu. „Vzbudte mě o půl čtvrté, nestihnul jsem ještě dokončit všechnu práci.“ To měla být poslední slova Františka Josefa I. před tím, než zemřel.

Podle Langerové byl v červnu roku 1881 do funkce šefa generálního štábu jmenován Friedrich hrabě von Beck-Rzikowski, jenž zahájil nový způsob výstavby a řízení armády, tzv. systém Beck. "Jedním z jeho cílů se stala snaha zvýšit rozsah a autenticitu polních cvičení. Poprvé proti sobě byly postaveny celé dva armádní sbory v roce 1884," popsala. Hrabě se také samozřejmě zúčastnil i těšínských manévru.

Pozorovací balony a předchůdce „OT“

Uspořádání manévru vyšlo na tehdy astronomickou sumu 40 milionů rakouských korun. Vojenského cvičení se zúčastnilo celkem 63 500 vojáků, nechyběly ani oddíly cyklistů a telefonistů. Jako pozorovací stanoviště sloužily horkovzdušné balony na dlouhých laních, z nichž měli podávat hlášení tři důstojníci. Poprvé v dějinách c. k. armády se zúčastnil polního cvičení automobilový oddíl složený ze 60 vozidel, zapůjčených pro potřeby štábu místní

aristokracií. Jeden z nich, opancéřovaný a vybaven kulometem, sloužil tehdy jako jakýsi prototyp obrněného transportéru. Během těšínských cvičení auta usnadňovala spojení mezi jednotlivými skupinami vojsk. Zaujme jistě údaj, že jeden z vozů zdolal vzdálenost 26 kilometrů z Horních Tošanovic do Jablunkova za pouhých 25 minut.

Zábava oběšením se nekonala

Manévry byly drahé, ale přinesly zajímavý výdělek místním podnikatelům: hoteliérům, hospodským, prodejcem pohlednic i památek, fotografům... Do Těšína tehdy zavítalo 50 tisíc lidí z blízka a daleka a zdejších 89 restaurací bylo úplně vyjedeno.

Podle Makowského se vladař velmi rád pouštěl do rozhovoru s obyčejnými sedláky, dlouho kolovaly historky, jak vesnické ženy odměňoval rýnskými zlatými za krajáč kyselého mléka. Totéž potvrzuje svibický kovář Josef Franek: "V mé rodině se tradovalo, jak císař vstoupil do jed-

né chalupy, kde měli k obědu sladké knedlíky. Prý je hospodyně podávala strachy bez sebe, jak se mocnář bude tvářit na tak chudé jídlo. Ale imperátor si prý velmi pochutnal," vzpomínal.

Přípravy byly pečlivé i přes omezené obecní rozpočty, dokonce v obcích vysypávali pískem cesty. Pro několik zdejších vesnic bylo také velkou ctí, že zde pobýval císař.

Mariusz Makowski u té příležitosti přidává jednu ze spíše humorných událostí.

„Také jedna z horských vesnic, která měla omezené prostředky, se rozhodla připravit císaři malé překvapení, které mělo být, v souladu s nařízením vrchnosti, současně přínosem pro vesnici. Dlouho členové obecní rady přemýšleli a nakonec si vzpomněli na místního hostinského, který v důsledku své profesní horlivosti učinil všechny spoluobčany svými dlužníky. Rada přišla s návrhem pověsit jej u příležitosti tak vzácné návštěvy. Nic nás to nebude stát, pro mocnáře to bude neočeká-

váné překvapení a i místní pospolitosti to udělá radost," měli podle Makowského argumentovat radní. Oblastní starosta, když se o plánech dozvěděl, ihned hnál koně do vesnice, aby toto "milé překvapení" zadržel.

Císař vlakem, vojsko po svých

Ve středu 5. září nastal čas odjezdu. Kolem poledne císař uspořádal rozlučkovou hostinu ve svém stanu a již ve 13.30 hodin se vydal na nádraží, odkud pokračoval dvorním vlakem do Vídně. Do hlavního města monarchie dorazil za šest hodin.

Jeho vojsko však mělo složitější cestu domů, jak napovídá mimo jiné kronika Ústí v Vsetíně: „Dne 6. září 1906 ubytovala se v naší obci eskadrona hulánů, která po zakončení císařských manévru v Těšínu ve Slezsku okresní silnici se ubírala naší obcí zpět do Vídně. Eskadrona čítala 106 mužů, 4 důstojníky a 94 koní. Koně byli umístěni většinou ve stodolách, poněvadž chlévy jsou tu nízké.“

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Vzpomínky prababičky: Jak jsem vítala císaře

V létě roku 1906 bylo občanům Těšína oznámeno, že se v brzké době očekává příjezd císaře Františka Josefa I. Byl zde již třikrát a toto měla být jeho čtvrtá návštěva.

Samozřejmě jsme to všichni brali jako obrovskou událost – vládl velikému území a to, že si už počtvrté vybral naše město, byla neskutečná čest.

Přípravy byly velkolepé. Ulice byly na příkaz vyzdobeny květinami, které se věšely nejen okolo osvětlení, ale lidé si je dali i do oken, ve výlohách krámů se začaly objevovat barvy a různé nápisy a zmizel veškerý mech a rostlinstvo, které se nepovažovalo za okrasné. Když jsem maminku provázela do města, kde si hodlala koupit něco slušivého (kdyby si ji totiž císař zcela čistou náhodou mezi ostatními všiml a ona měla na sobě prosté věci, bylo by to pro ni hrozné. „Chceme přeci vypadat jako slušní lidé a nepřipadat si hloupě!“), nemohla jsem se nabažit té slavnostní a nedočkavé atmosféry, která mezi lidem panovala. Taktéž jsem si nemohla nevšimnout, že má maminka nebyla jediná, která si chtěla pořídit nový oděv - tato myšlenka přepadla snad všechny ženy v Těšíně. A když se na nás obrátil starosta s jednou prosbou, přidaly jsme se k nim i my, mladá děvčata. Bylo po nás totiž požadováno, abychom císaře rakouského a krále uherského uvítaly v urče-

ném šatu, v němž jsme měly vypadat nevinně, mladě a skromně.

A když nastal ten obrovský den a František Josef I. krátce před půl šestou dorazil zvláštním dvorním vlakem s tmavě zelenými vagony označenými vlaječkami, dvouhlavým orlem a císařským erbem do Těšína, čekaly jsme na něj u mostu nedaleko zámku. Všechny samozřejmě v až ke krku zapnutých světle krémových šatech se závojem, s dlouhými síťkovanými rukavičkami a v černých lakovaných střešicích. Aby byly splněny veškeré starostovy požadavky, nesměly jsme mít žádné šperky (dokonce ani malou ozdobku ve vlasech), pouze pugét se třemi červenými a bílými růžemi svázanými stejnou stužkou.

Už jsme začali být všichni trochu nervózní z toho, že panovník stále

nepřijíždí. Vtom se ovšem objevil krásný kočár tažený vznešenými lipicány. Císař byl oděný v pro něj klasické uniformě a v obličeji vypadal přesně tak, jak ho zobrazovaly pohlednice, které nám občas posílala tetička žijící ve Vídni. Nejen okolo očí měl vrásky ze starostí, avšak nechyběl mu úsměv, se kterým nám mával a my na něj házely květiny. V kočáru se pro něco sehnul, a když jsme pochopily, oč tu běží, začaly jsme jásat ještě hlasitěji - začal na nás totiž házet mince!

Bylo zajímavé sledovat, jak se některá děvčata neváhají kvůli jedné minci na památku skoro i prát (jejich matky pak měly starosti s uklidňováním svých dítek; jedna paní byla chováním dcery tak pohoršená, že dokonce omdlela). Já ale měla štěstí a přímo do dlaně mi spadly mince hned dvě.

Už jen nás, v krémových šatech oblečených děvčat, bylo přes sto padesát - k tomu ještě mladší sourozenci, rodiče, babičky, dědečkové, tetičky a strýčkové; přivítat císaře přišel snad každý, kdo mohl. Podle toho taky náš průvod vypadal. Tolik lidí pohromadě jsem snad ještě neviděla! Byl to však překrásný pocit. Člověk něco takového zažije nanejvýš párkrát za život.

Ovšem chvíle, jež si užíváme nejvíce, také nejrychleji utíkají, a přestože tomu tak rozhodně nebylo, zdálo se mi, že celá tato paráda skončila až

příliš brzy a odcházení zpátky domů mi připadalo kruté.

Cestou jsem si u cesty všimla jednoho děvčátka, které tam jen tak sedělo a smutně se dívalo na dívky, které šly kousek před námi a nadšeně si prohlížely mince. Ta holčička byla oblečená podobně jako já a netrvalo mi dlouho, abych pochopila, že ona sama nejspíše nic nechytíla. Zabylo mi jí líto, a tak jsem jí věnovala jednu z těch svých dvou mincí. Oči se jí rozzářily tou nevinou a upřímnou dětskou radostí, a i když mi chvíli bylo líto, že jsem se té vlastní vzdala, uvědomila jsem si, že jsou i důležitější věci. V konečném důsledku jsem tak měla ještě větší radost než ona.

Minci, která mi zbyla, jsem později věnovala své dceři a u toho jí kladla na srdce, aby totéž udělala i ona. Takto vznikla naše rodinná tradice, která se snad dodržuje i po mé smrti.

VERONIKA SARAH WAPIENIKOVÁ,
ŽÁKYNĚ 7.B, MASARYKOVA ŽŠ

Autorka zaznamenala vzpomínky své prababičky Maryanny Prymusové, dívčím jménem Ožana, která se narodila 14. 1. 1888 v Horní Suché a zemřela 16. 9. 1980 v Horním Žukově.

Práce vznikla v rámci akce Píšíme paměti připravené Městskou knihovnou Český Těšín.

ZÁKLADEM JE DOBRÁ STRAVA, Kladná mysl, říká paní Benatzká

„Živoucí kronika města“ má 90 let

Českotěšínská rodačka Edeltraud Benatzká, rozená Malcherová, oslavila v listopadu 90 let.

Prožila velkou krizi, válku, odsun všech svých německých kamarádů a přátel i poválečné útrapy. Přesto jí lze jen závidět životní elán. Odebírá pravidelně noviny, i ze zahraničí, vede svou vlastní kroniku těšínských zajímavostí.

„Třídím a zakládám si vše, co se týče historie regionu. Pan Gamrot má v Horizontu velice poutavé články a často se dozvím něco nového, co mi ještě rozšíří povědomí,“ říká noblesní dáma. Stále vede aktivní život, říká, že má ráda „šrumec“, ideální jsou tak čtyři návštěvy denně. Pokud to počasí dovolí, zajde si každý den do cukrárny. „Potkám se s přáteli, poznám nové lidi, hned je pohled na svět lepší,“ říká. Lidé ji berou jako studnici informací o městě a chodí k ní konzultovat některé záležitosti týkající se minulosti.

Otci vzala hranice práci

Přestože se s ní osud nemazlil, zachovala si nadhled a kladný přístup k tomu, co život přináší. Pochází z pěti sourozenců, veškeré vzdělání získala v jazyce Goetha a Schillera.

„Tatínek se vyučil maskérem a vlásenkářem pro Těšínské divadlo. Po rozdělení města bylo stále těžší

procházet hranicí, a tak si otevřel živnost. Také vyráběl paruky z přírodních vlasů pro ortodoxní Židovky, které si kvůli víře po svatbě holily vlasy,“ říká paní Edeltraud.

„Do odsunu jsme po válce nešli. Šest místních občanů přišlo na městský úřad potvrdit, že jim otec během války pomáhal,“ vysvětluje.

Manžel nikdy nedostal povolení dostudovat. „Velmi o to stál, šel pracovat do zdravotnictví, protože tam měl větší šanci, že mu povolí dokončit školu. Pracoval u rentgenu, tehdy nebyly takové ochranné prostředky. Zemřel v 38 letech, aniž by se toho

povolení dočkal. Já zůstala sama se dvěma dětmi,“ doplňuje Benatzká.

Těšínský Babylon

Protože se i za první republiky na Těšínsku mluvilo všude, i na úřadech, také německy a polsky, naučila se česky pořádně až jako dospělá. „I když základy jsem měla, v Těšíně to bylo jako v nějakém Babylonu, mluvilo se německy, česky, polsky, jidiš, po naszymu, a všichni jsme si rozuměli, jen psaní v češtině mi moc nešlo,“ doplňuje vítální jubilantka.

Dříve byla zaměstnána v právní kanceláři na těšínském Dřevěném

rynku, nařídili jí jako politicky nespolehlivé osobě práci u strojů v Těšínské tiskárně. „Po nějaké době se nade mnou slítoval lékař doktor Schwarz, když mi vystavil potvrzení, že mám těžkou alergii na tiskařské barvy. Pak jsem pracovala za pultem v kloboučnictví na náměstí, které vedl pan Leopold Branny. Prodávaly se zde i kravaty, rukavice a šály,“ dodává

Pak dostala na starost účetnictví v prodejně metrového textilu a koberců v Hlavní ulici (dnes s moderním polepem solária). „I když jsem fakticky prodejnu vedla, oficiálně jsem mohla být pouze na pomocné pozici. Po dobu, než se nám podařilo získat potvrzení o spolehlivosti, jsme byli fakticky cizinci, a tak nám dani výplatu ještě zvláštní dvacetiprocentní daní,“ doplňuje s tím, že do starobního důchodu odcházela ze zdejší nemocnice, kde pracovala jako administrativní pracovnice.

Má stále plány do budoucna, jen výuku cizích jazyků již vzdala. „Byla jsem na dvou vyučovacích hodinách hebrejštiny, abych si mohla něco přečíst i o našich židovských spoluobčanech, ale bylo to příliš těžké,“ směje se.

Dlouhověkost ve své rodině přičítá dobré stravě. „Jedli jsme chemicky neupravené potraviny. U dědy bylo vše vlastní, co se vypěstovalo, pekl se dokonce i chleba. Kupoval se jen cukr a sůl,“ vysvětluje.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Cena za ztvárnění ekologie

Ceny vítězům předal starosta města Vít Slováček.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Třináctého ročníku soutěže Ekopлакát se zúčastnily děti a studenti z Česka a Slovenska. „Cílem soutěže je probouzet zájem o poznání globálních negativních vlivů na životní prostředí a motivovat mladé lidi k ochraně životního prostředí, ve kterém žijeme,“ uvedla Tereza Kawulová ze sdružení TRIANON. (DH)

Studentky českotěšínského gymnázia Nikola Italy a Thao Le Phuong se svým oceněným výtvozem.

Kristýnce se v našem městě daří

Před osmi měsíci vzniklo v Čapkově ulici centrum Kristýnka. Kamarádky a učitelky z mateřinky se rozhodly vydat vlastní cestou a splnily si sen. Zařízení pro rodiny, které je výjimečné rozsahem služeb a je otevřeno sedm dní v týdnu, není pouhou úschovnou dětí.

„Je to vlastně edukační centrum. Naše hračky nejsou pouze na hraní, ale děti se u nás i učí. Nabízíme i měsíční programy, které zahrnují zájmové aktivity pro celé rodiny. Navíc plníme i funkci sociální adaptace, malé děti se u nás před nástupem do mateřinky naučí vycházet s vrstevníky, maminky i tatínkové, ale také babičky, si u nás mohou oddechnout u občerstvení, zatímco si děti hrají, a také případně navázat nové kontakty. Protože mateřská je pro mnohé obdobím, kdy mají po-

cit osamění a ztráty kontaktů,“ říká jedna ze zakladatelek centra Kristýnka Zagorová.

Dodává, že rodiny využívají nejvíce hodinové hlídání pro děti od narození až do 13 let, dále se velkému zájmu těší příměstské tábory. V poslední době Kristýnka rozšířila možnost umístění dětí do celodenní nadstandardní školičky. „Máme novou třídu, kam přijímáme děti i bez očkování,“ doplňuje Zagorová s tím, že o obdobnou službu pro občany je zájem i v zahraničí a provozovatelky centra Kristýnka už pořádaly i přednášky pro studenty pedagogiky Slezské univerzity v Těšíně.

„Přestože pocházíme z jiných měst, vybraly jsme si Český Těšín, protože jsme byly přesvědčeny, že o naše služby zde bude zájem, a také se nám velmi líbí město a jeho okolí,“ doplňují shodně zakladatelky centra. (DH)

Dlouho očekávané album Muzzikanti je tady

Zatímco na nový hudební film režiséra Dušana Rapoše a scenáristy Petra Šišky si budeme muset počkat do února 2017, album 21 autorských písní z filmu vyšlo už 11. 11. 2016!

Hvězdné sestavě česko-slovensko-polských interpretů vévodí rukopis Jaromíra Nohavici, Petera Cmorika a Leška Wronky. Multižánrové album, které spojuje pocta všem muzikantům a jejich tvorbě, nabízí řadu silných melodií, netradičních spojení, originálních zpracování lidových písní i pohled současné hudební generace. Jarek Nohavica se představuje ve zbrusu nové písni Sedni a pevně se chyt' a také v mysticky baladicko-hymnickém duetu s Peterem Cmorikem Kříž svůj neseme. Právě Peter Cmorik reprezen-

tuje nespornou kvalitu hlasového fondu a hitovou ambici mladých songů zpívaných možná překvapivě velice zdařilou češtinou. Nesmíme zapomenout na vynikající Cmorikův duet s Martou Jandovou (píseň Zapomenout) a taky na to, že právě Marta Jandová má na albu konečně svou sólovou píseň (Kdybych byla řekou) a také rockový duet s lídrem skupiny Doga Izim. Kontrast generací vytváří právě zemitost rockových nahrávek kapely Doga a mladé písničkářství Alberta Černého a Pavla Callty.

Svou hvězdu má na albu i Polsko, a to někdejší zpěvačka kapely Brathanki a současnou osobnost polské hudební scény Halinu Mlynkovou, která své nesporné kvality dokazuje v šansonově laděné písni Leška Wronky V oponách. Ne-

smíme zapomenout na sametový hlas Markéty Konvičkové, stále populárnější Kollárovce, goralskou kapelu Oldrzychowice či Martina Dejara, který se blýskne v duetu s Markétou Konvičkovou a v recesním hitu s Duem Jamaha Dej mi pus. Nebývalá sestava skladatelů:

Nohavica, Cmorík, Wronka, Bazger, Šiška, Izaiáš, Callta, Černý a textaři: Nohavica, Šiška, Izaiáš, Márdi, Černý dává tušit, že by mohlo jít o jeden z nejzajímavějších projektů roku 2016 s přesahem na film Muzzikanti do února 2017.

(RED) FOTO | PETARDA PRODUCTION

Výstava s nádechem nostalgie a vůní perníku

Ve městě se každoročně konají různé výstavy s vánoční tematikou. Letos k nim přibyla nová tradice.

Stovky perníkových výrobků byly k vidění na přelomu listopadu a prosince v soukromém domě na ulici Úvoz. Majitelka si splnila svůj sen a napekla vánoční výstavu. Kořením a medem voněl nejen betlém, ale také prostírání, svícny a další. V domě to navíc vypadalo jako

v babiččině kuchyni. „Vše jsem připravovala už od podzimu. Nábytek a veškeré vybavení jsme měli z části vlastní, něco nám darovali lidé, něco jsme zachránili před skládkou,“ vypráví Pavlína Recmanová v přízemí starého domu z konce 18. století, který vybavila i stylovým nábytkem do staré kuchyně a také vybavením tehdejších kuchařek. Nádobím, kořenkami, starými formičkami, válečky, ale i obrovským dřevěným mandlem. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

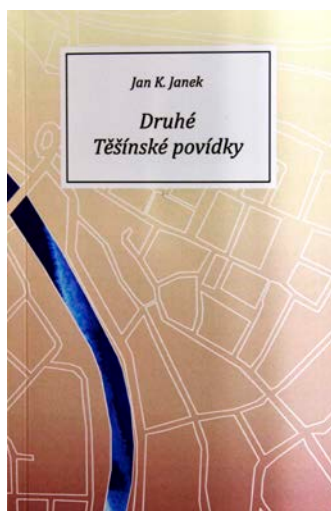
Druhé Těšínské povídky překvapují dávnými detaily

V prvních dnech letošního podzimu mohli čtenáři poprvé zalistovat v další knížce našeho rodáka Jana Kluse, kterou vydal opět pod pseudonymem Jan K. Janek.

V názvu Druhé Těšínské povídky nejde o gramatický omyl s velkým písmenem T. Knižka totiž volně navazuje na předchozí Těšínské povídky, a je tak vlastně další retrospektivou autora do druhé poloviny minulého století, kdy Český Těšín žil ještě atmosférou „dávných časů“. Z velké části je návratem do doby, kdy tu měly věci, domy, ba i lidé zaběhaný a pevný, takřka neměnný řád. Na současného čtenáře, jemuž se dnes vyměňují štíty s názvy obchodů a krámků doslova před očima, musí tudíž ze stránek této útlé knížky nutně dýchnout trocha nostalgie. Nicméně poutavostí autentických osudů mohou drobné

příběhy rozhodně zaujmout jak čtenáře, který tyto dřívější časy pamatuje, tak toho, pro nějž je naše město v této podobě nepoznanou minulostí.

V cyklu Život Herberta Kaspera v deseti obrazech se autor vrací až do posledních dnů druhé světové války, kdy byl Těšín na počátku května 1945 osvobozen Rudou armádou. Navzdory silně subjektivnímu až intimnímu ladění vypovídají tyto skryté autobiografické obrazy o ryze objektivní a nepřikrášlované skutečnosti, kterou tehdy naši lidé prožívali. Dokážou dojmout stejně jako líčení dalších událostí, kterými Berti Kasper čtenáře provází – přes maďarské události v padesátém šestém roce, srpnové v osmašedesátém až po bilancující současnost. V kontextu chronologicky navazujících příběhů bych ráda vyzvedla zejména povídku Invaze, v níž autor s téměř dokumentární přesností a přitom s citem hlubokého osob-

Povídky jsou k dostání mimo jiné v knihkupectví na Hlavní třídě.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ního prožitku zachycuje vypjatou atmosféru přelomového roku 1968, kdy

procházely těžkou zkouškou nejen naše dějiny, ale i charakterů našich lidí.

Druhá polovina knížky nás pohladí tu a tam úsměvnými, tu a tam hořkosladkými, v každém případě však vždy hluboce věrohodnými příběhy lidí a lidiček, jak prošli či se jen mihli autorovým vlastním životem. Povídky překvapují jeho neuvěřitelným smyslem pro dávné detaily, jež se mu vryly do paměti a jež dokáže díky věrnému vykreslení postav a těšínského místopisu druhé poloviny minulého století vykresat i ze vzpomínek čtenářů, kteří naše město oněch časů rovněž zažili. Když k tomu přičteme vtipné glosy a laskavý humor okořeněný tu a tam lehkým britickým sarkasmem, vyjde nám veskrze pozitivní hodnocení knížky, jež by dle mého názoru neměla chybět v žádné knihovničce pravověrného Těšiňáka.

ALENA HASÁKOVÁ

Rehabilitační oddělení nabízí skupinová cvičení

Novinku si pro obyvatele připravila místní nemocnice. Zatímco dosud se rehabilitační oddělení věnovalo ambulantním a hospitalizovaným pacientům, nyní se zaměřilo rovněž na všechny obyvatele.

Nemocnice nyní přichází se dvěma kurzy skupinového cvičení proti bolesti zad, kterého se mohou zúčastnit jak senioři, tak dospělí, nebo děti.

„My vycházíme z toho, že řada lidí chce něco dělat s problémy se zády, ale sami se nepřinutí cvičit. Když budou ve společnosti několika lidí,

tak nejen že udělají něco pro své zdraví, ale také se v kolektivu navzájem motivují, což cvičení zpříjemní a velice oživí,“ říká vedoucí fyzioterapeut českotěšínské rehabilitace Alfréd Heckel s tím, že kurzy jsou určeny k udržování kondice a zdraví, vše pod dohledem rehabilitačního pracovníka nemocnice.

Prvním kurzem je kurz pro stabilizaci a mobilizaci páteře metodou „Stabilizační a mobilizační systém“. V těchto kurzech se lidé naučí, jak správně zpevnit páteř, posílit svaly a vyvarovat se špatného držení těla a degenerace páteře či velkých

kloubů. „Tato metoda je vhodná pro lidi s bolestí zad, nebo pro ty, kteří chtějí poruchám páteře předjet. Je určena také pacientům, u kterých nebyly úspěšné jiné rehabilitační metody,“ uvádí Heckel.

Druhý kurz cvičení „Autoaspekce – pohybem k sebeuvědomění“ je založen na principu Feldenkraisovy metody. Jde především o uvědomění si sebe sama prostřednictvím sekvence konkrétních pohybů. Cvičení je zaměřeno na zlepšení celkové postury – držení těla v prostoru, postoj, pružnost a koordinaci pohybu. Je to celosvětově uznávaná

metoda, která rozvíjí správné pohybové vzorce, pomáhá zlepšit fyzickou i psychickou kondici. Pozitivně ovlivňuje pohybová omezení, vývojové poruchy či chronické bolesti.

Cvičení probíhají většinou vleže na zemi. „Pozornost je směřována na vnímání jednotlivých částí těla, kvality pohybu a uspokojení z něj. Po lekcích lidé obvykle cítí lehkost, větší vzprímenost a pohyblivost těla,“ uzavírá Heckel.

Cvičení probíhá v prostorách rehabilitačního oddělení Nemocnice Český Těšín. Na cvičení se lze objednat na telefonním čísle 558 769 252. (RED)

Předání daru Stelince Štrosové

Na sklonku listopadu předal starosta města Vít Slováček společně se zástupci z Trianonu šek zdravotně handicapované dívce Stelince Štrosové.

Částka je určena na úhradu části nákladů na rehabilitační cvičení, jež zmírňují projevy Rett syndromu. Na daru se podílelo město Český Těšín, KOVONA SYSTEM, a.s. a DON-GHEE Czech s.r.o.

Obdarování mladých lidí z řad handicapovaných zavedl spolek Trianon jako výstup mezinárodní konference Bez bariér bez hranic®.

Vhodný uchazeč je vybírán ve spolupráci se sociálními odbory měst, která finančně podpořila konferenci. Vhodnost daru se konzultuje s rodiči nebo pedagogy. Zakoupeným darem chceme ulehčit život obdarovaného a motivovat jej k překonávání potíží. Tradičně před Vánoci odevzdává Trianon dary studentům a žákům také v Trinci, Karvině a Havířově.

Českotěšínský TRIANON, z.s. zorganizoval za podpory města Český Těšín již 14. mezinárodní konferenci Bez bariér bez hranic® v říjnu v Ostravě.

TEREZA KAWULOKOVÁ, TRIANON, Z. S.

FOTO | TRIANON

Nejlepší datlové jsou z Těšína

Studenti Obchodní akademie se zúčastnili celorepublikové soutěže v psaní na klávesnici všemi deseti prsty pro žáky druhých ročníků pod tradičním názvem „Šenovský datel“. Vybojovali 1. místo v kategorii družstev a přivezli putovního datla.

Sabina Burešová získala 1. místo v 10minutovém opise s penalizací 50 úhozů za neopravenou chybu, který napsala s rychlostí 489 čistých úhozů za minutu. V dalších soutěž-

ních opisech obsadila 2. místa a její rychlost se pohybovala od 455 do 524 čistých úhozů. Rovněž Jan Lysáček získal krásné 3. místo s rychlostí 425 čistých úhozů za minutu z celkového počtu 46 zúčastněných soutěžících. Nikola Spratková svými vyrovnanými výkony výrazně přispěla k vítězství našeho družstva a školy.

URŠULA RECMANIKOVÁ, VEDOUcí SEKCE GRAFICKÝCH PŘEDMĚTŮ

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Program města Český Těšín pro poskytování účelových dotací na zachování a obnovu vybraných historických prvků

Město Český Těšín vyhlásilo pro rok 2017 dotační program určený na obnovu a zachování vybraných historických prvků v Městské památkové zóně Český Těšín. Celkový objem finančních prostředků vyčleněných na podporu uvedeného dotačního programu činí 200 000 Kč. Poskytovatel se bude finančně spolupodílet na úhradě celkových ustatných nákladů realizovaného projektu ve výši 50 %.

Dotační titul je určený na obnovu historických prvků staveb, které nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se území Městské památkové zóny Český Těšín. Jedná se o následující historické prvky, které vznikly do roku 1945:

• původní špaletová okna;

- původní vchodové a balkónové dveře;
- původní dřevěné výkladce;
- původní kovová zábradlí v exteriéru budov (zejm. zábradlí balkonů);
- původní zimní zahrady o dřevěné konstrukci;

- původní oplocení rodinných resp. bytových domů;
- původní zahradní altány o dřevěné konstrukci.

Obnovou se rozumí zachování údržba, oprava, restaurování. Zcela dožilé části daného prvku lze nahradit částmi novými. Dotační titul není určen na obnovu novodobých dřevěných prvků z europrofilů a na tvorbu zcela nových prvků.

Lhůta pro podání žádosti v tomto programu pro rok 2017 je **od 2. 1. do 15. 2. 2017**. Podrobnější informace o dotačním programu jsou zveřejněny na webových

stránkách města Český Těšín. Informace lze získat také na Městském úřadě Český Těšín, odboru územního rozvoje. Případné zájemce upozorňujeme na skutečnost, že **jednou z nezbytných příloh žádosti o dotaci je závazné stanovisko orgánu státní památkové péče** vydané podle § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění k obnově vybraného historického prvku.

BEATA KŘENKOVÁ,
REFERENTKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE
A PAMÁTKOVÉ PÉČE

Strašidláci v mateřské škole

Když se příroda začne nekompromisně chystat k období odpočinku, nabízí nám ještě krátký čas pro pozorování rozmanitosti barev a různorodosti plodů. Spolu s dětmi rádi pozorujeme přirozené změny v přírodě, viditelné všude kolem nás. Získané poznatky o podzimním období pak různě využíváme.

Už tradičně společně vyrábíme výrobky z přírodního podzimního materiálu. A tak díky dětem a jejich šikovným rodičům nám teď v naší mateřské škole přebývají i veselí „strašidláci“.

ANNA JARMOLIKOVÁ,
MŠ MASARYKOVY SADY

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

KRÁTCE

Na led zdarma!

Vedení města a Správy účelových zařízení chce občanům zpříjemnit svátky a poděkovat jim za celoroční přízeň sportům. Během štědrovečerního a silvestrovského bruslení bude proto pokladna zařízení uzavřena. Veřejné bruslení na Zimním stadionu v Českém Těšíně ve dnech 24. prosince od 10.00-11.30 a 31. prosince od 9.00-10.30 a od 14.00-15.30 hodin bude ZDARMA. (RED)

Děti v solné jeskyni

V loňském školním roce si děti z firemní mateřské školy a MŠ Akátová při Masarykově základní škole cestu vláčkem a minibusem do solné jeskyně v Dětmovicích jen vyzkoušely. Všem se nám to tehdy moc líbilo, a proto nás v letošním roce čeká turnus deseti výprav za zdravím do po-

hádkového světa celého ze soli. Při poslechu pohádky si jen tak ležíme a dýcháme solnou mlhu, kterou nám průduchem mezi krápníky pouští jeskynní skřítek. Víte, co je soliště? To je takové pískoviště, jen místo písku je plné soli. A v něm si pak hrajeme a stavíme hrady, cesty a propasti... a pomáháme tak léčivé soli, aby se do našeho těla dostala i povrchem těla. Máme se tam jako v solném ráji.

ANDREA ŠTEMBERKOVÁ

Vánoční posezení

Zveme vás k vánočnímu posezení a zpívání koled v našem Domě seniorů Bílá podkova, které se bude konat v prostorách společenské místnosti dne 20. prosince od 14 hodin. Těší se na vás pracovní kolektiv a klienti Domu seniorů Bílá podkova. (RED)

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Kočí z Žukova si na koně vydělával na šachtě. Pak vezl i Stanley Cup

Již deset let vozí zájemce kočárem po Karviné.

Znají ho také mnozí novomanželé, kteří si pro svůj den D vysnili pohádkovou jízdu kočárem, a on jim přání za dobrou cenu splnil. Anebo handicapované děti či staří lidé, které vozí důchodce z Horního Žukova dokonce zadarmo.

Kočí Valter Broda jim během jízdy v kočáře může vyprávět o svém životě. A že je co poslouchat... Třeba to, jak se ke koním vracel každé ráno ze šachty.

„Po studiu na zemědělsce jsme si chtěli postavit domek. Jenže ve statku, kde jsem pracoval, jsem měl nějakých 1200 korun. Soused mi říkal, pojď na šachtu. Tam jsem si přišel na 4000 korun měsíčně, k tomu náborový příspěvek 9000 korun na tři roky. Říkal jsem si, že ty tři roky vydržím,“ vzpomíná Valter Broda.

Nakonec na šachtě strávil 33 let. Až do chvíle, kdy v 55 letech odcházel do důchodu. „Tu práci jsem si velmi oblíbil. Na šachtu vzpomínám jen v dobrém,“ říká bývalý dispečer.

Vydělané peníze ze šachty investoval do bydlení a chovu koní. O ty se staral po práci. „Chodil jsem jen na noční šichty. Z nich jsem byl doma před osmou hodinou. Do dvanácti jsem spal, pak jsem se naobědval a šel pracovat kolem domu,“ popisuje běžný den před odchodem do důchodu Broda.

Coby důchodce si může dopřát i víc než čtyři hodiny spánku. Starosti kolem statku a k tomu povin-

nosti kočího jej ale nutí nezhálet ani v pětadesátileté lete. Jako kočí má Broda nejvíc práce, logicky, v období léta.

„To jezdívám okruhy v Karviné a kromě toho jezdím hodně na svatbách. Letos jsem jich měl už jedenáct,“ podotýká Valter Broda. Za svatbu si bere tři tisíce korun, i když ví, že si někteří kolegové berou třeba dvojnásobek. „Nechci zdražovat. Chci, aby to pro lidi bylo cenově dostupné,“ tvrdí.

Krom toho jezdí zadarmo se seniory v Komorní Lhotce nebo s postiženými dětmi v Třinci. „Tam si беру maximálně za cestu, abych to nemusel doplácet z důchodu. Zavezu je do přírody, do lesů... Ta radost, kterou prožívají, vynahradí veškeré peněžní odměny,“ podotkl muž.

Vezl nejslavnější hokejovou trofej

Občas se jízda kočárem stane smutnou záležitostí. „To bylo v červenci, kdy mi zemřel kamarád od koní. Bylo to jeho přání, tak jsem ho vezl z kostela ve Skřečoni na hřbitov,“ vysvětlil Broda.

Jindy zase panuje kolem jeho dvojspřeží bujaré veselí. Jako třeba v roce 2004, když se v kočáře vezl slavný Stanley Cup. „Otec Pavla Kubiny chtěl putování poháru něčím ozvláštnit. Tak se přes jednoho známého z Třanovic se mnou zkontaktoval a jezdili jsme s ním v Janovicích (v rodišti hokejisty Pavla Kubiny, který v roce 2004 získal v dresu

Tampa Bay nejslavnější hokejový pohár – pozn. autora).“

A někdy je jízda kočárem zase pořádný adrenalin. „Jako loni, kdy byl v Ostravě Den bez aut a na pozvání kraje jsem jezdil kočárem po městě po hlavní třídě. Na to, že byl Den bez aut, tak provoz byl hodně rušný, do toho tramvaje. To už bych asi nechtěl opakovat,“ vzpomíná s úsměvem obyvatel části Českého Těšína - Horního Žukova.

Valter Broda má oporu i doma. Ve všem snažení jej zcela podporuje jeho manželka.

S manželkou pomáhají dívce z Tanzanie

Společně si před lety vzali do pěstounské péče holčičku, ačkoliv již měli doma tři vlastní dcery. „Byla tehdy taková služba, že si lidé mohli na víkendy nebo na Vánoce brát

děti z dětských domovů a ty se pak do zařízení zase vracely. Chtěli jsme pomoci, ale nelíbila se nám ta forma. Že budou pár dní s námi a pak se zase vrátí zpět. Tak jsme se rozhodli si ji vzít natrvalo,“ vzpomíná.

Ted, když jsou všechny dcery dospělé a soběstačné, se zase Brodovi na dálku starají o dívku z Tanzanie. „Jmenuje se Fedrosa Pascali a má dvanáct let. Posíláme jí pátým rokem každý měsíc na školné, ošacení a jídlo příspěvek 750 korun měsíčně. S dívkou jsme se nesetkali, ale pravidelně tam jezdí jedna paní z Třince a my pak dostáváme dopisy, její vysvědčení, fotografie a víme, že naše peníze jdou na konkrétní věc,“ podotýká Valter Broda a závěrem dodává: „Život má smysl tehdy, když žijeme pro druhého.“ Brodovi jsou toho důkazem.

PETR WOJNAR, MF DNES,

FOTO | ALEXANDER SATINSKÝ, MAFRA

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (24. část)

Stavba č. 24/4

Dům Johanna Haukeho

Dům s iniciály M. L. May svým současným vzhledem nijak nenapovídá, že se jedná o nejstarší trojpodlažní budovu na území Českého Těšína. Není sice znám přesný rok výstavby, avšak díky archivním záznamům víme, že se tak muselo stát před rokem 1863, jelikož v tomto roce byly uvnitř objektu vyhloubeny sklepní prostory. Původně se jednalo o jedno nebo dvoupodlažní dům, který po přestavbě v roce 1869 dosáhl třetího patra.

Historie tohoto domu je úzce spjata se sousedním rohovým domem o. č. 25/2, o kterém jsem psal v minulém čísle. Původně se totiž jednalo o oficínu (dílnu), a proto také konskripční číslo bylo totožné s mateřským objektem. Pro nezaměnitelnost objektů se však za číslem dodatečně uvádělo tiskací písmeno. Z tohoto důvodu si oficína nesla konskripční číslo 14A, které po vytyčení Mervillovy ulice nahradilo číslo 121 pro městskou čtvrť Saská kupa. Orientační číslo bylo 4. Jelikož se jednalo o dílnu, majitelem byla vždy jedna a tatáž osoba jako v případě mateřského domu. V roce 1911 tehdejší majitel a lékárník Karl Turek nejdříve objekt pronajal a později odprodal židovskému spolku Szomre-Szabos.

Židovské společenství na území Těšína bylo ze začátku značně rozvrstvené do různých náboženských frakcí. Nejpočetnější zastoupení na území budoucího Českého Těšína patřila ortodoxní větví Szomre-Szabos (registrované teprve v roce 1911), jejíž věřící vesměs pocházeli z Malo-

polska. Od druhé poloviny 19. století se usazovali v okolí vlakového nádraží a Saské kupy, kde počátkem 70. let začali zakládat vlastní modlitebny v pronajatých místnostech nebo domech.

Zástupci Szomre-Szabos, tedy Salomon Roßbach, David Silbermann, Löbl Blum a Heinrich Lauber, se v roce 1911 rozhodli pro stavební úpravy ve druhém podlaží, které projekčně a realizačně zastřešili stavebníci Johann Frank a Max Wrana. Cílem bylo vybudovat oddělené místnosti pro modlitby mužů a žen a také pro rituální obřizku. Tzv. brit mila je náboženský obřad, který vítá narozené židovské chlapce do svazku mezi Bohem a Izraelem. O udržování modlitebny místnosti a rituální lázně v bezvadném stavu a také zajišťování každodenních obřadů se staral pomocný personál.

Význam této modlitebny vzrostl po rozdělení Těšína v roce 1920, kdy se stala jediným střediskem židovského kultu na území nově vzniklého města. Avšak velmi brzy se zjistilo, že její kapacity jsou nedostatečné. Proto se v roce 1928 židovská náboženská obec přestěhovala do nově vystavěné synagogy v Božkově ulici (viz Stavební vývoj 19. část). V domě v Mervillově ulici zůstala pouze náboženská škola, kde se učilo hebrejštině.

Z části prázdný dům, který za první republiky změnil konskripční číslo na 177, odkoupil Moses Löbl May, tehdejší zástupce Szomre-Szabos. Ve stejném roce objednal stavební úpravy, ty se nejvíce dotkly čelní fasády. Architektonický návrh připravil Eduard David, který do průčelí zakomponoval iniciály M. L. May, tedy jméno a příjmení majitele. Zednické práce provedla stavební firma Antona Wicherka.

Dům Mosese Löbl Maye před rekonstrukcí v roce 2003.

FOTO | TOMASZ JEDZOK

Současný pohled na dům Mosese Löbl Maye.

FOTO | CZESŁAW KRAINA

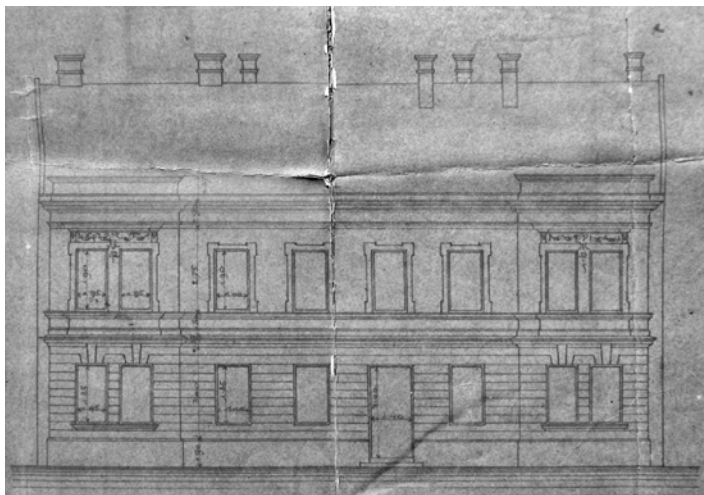
Razítko spolku Szomre-Szabos z roku 1912.

FOTO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

Záhlaví firemního papíru Mosese Löbl Maye.

FOTO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

Nerealizovaný návrh přestavby Tetlový hospodářské budovy na obytný dům.

FOTO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

Moses Löbl May byl obchodníkem a výrobcem klobouků s tradicí od roku 1895. Obchodní zastoupení měl v Praze, Katovicích, Vídni a Budapešti. V samotném Těšíně měl dokonce dva obchody, a to jak v české, tak i polské části města (ul. Głęboka 34), kde mezi jinými vlastnil činžovní dům v ul. Michejdy 17. S rodinou bydlel ve vile Mon Répos na nábřeží Míru (viz Stavební vývoj 12. část). V obchodních prostorách se v průběhu několika let vystřídal pát kupců. Kupříkladu Emil Košťál – prodej zbraní a střeliva, rybářské potřeby, kuchyňské potřeby a železárenský sortiment, nebo Jakob Jakobowicz – obchod s galanterním zbožím.

Stavba č. 118/3

Dům Fritze Tetly a Emilie Goch

Jak už jsem se v předchozím čísle zmínil, důsledkem rozšíření Mervillovy ulice byla demolice dvou domů patřící Andreasi Tetlovi. Jeden z těchto objektů svým obrysem zasahoval do budoucí ulice a z části také do míst, kde dnes stojí dům s orientačním číslem 3. Toto stavení svým vzhledem připomínalo velkou zděnou stodolu, bylo totiž jednou ze dvou hospodářských budov, jež byly součástí usedlosti z počátku 19. století v majetku rodiny Tetlů (viz Stavební vývoj 5. část). Objekt byl označen pouze konskripčním číslem 17A.

V roce 1897 stavitel Josef Motika připravil projekt adaptace budovy pro obytné účely, avšak k této přestavbě již nedošlo, jelikož o tři roky později se rozhodla tehdejší majitelka Emilie Tetlová budovu zbourat. Prázdňá stavební parcela byla zastavěna teprve v roce 1911 těšínským stavitelem Carlem Friedrichem, kterému byla svěřena výstavba současného třípodlažního domu pro sourozence Andeas Tetly (zemřel v roce 1905) - Fritze a Emilii. Nové stavení obdrželo konskripční číslo

214 pro městskou čtvrť Kamenec a orientační číslo 3.

Fritz Tetla byl jednatelem městské spořitelny (Cieszyńska Kasa Oszczędności – Teschnerer Sparkasse), která vznikla v roce 1859 se sídlem na těšínském náměstí (současně Rynek 10). Po jeho smrti v roce 1935 polovinu domu zdědila manželka Martha. Druhá polovina budovy patřila sestře Emilii Tetlové, která se v roce 1891 provdala za Artura Gocha z Grodzce (vesnice v polské části Těšínského Slezska). Po smrti rodičů dům zdědily děti Georg a Angela. Posledním majitelem před vypuknutím 2. světové války byla Olga Krzoska.

Od roku 1913 zde působila družstevní záložna registrovaná pod názvem: Teschner Handels und Vorschussbank, jejímž předsedou byl Leon Hochstein. Tato úspěšná kampaň poskytovala úvěry rovněž za první republiky, v té době byl předsedou Samuel Eisner.

V roce 1921 Fritz Tetla nechal na nádvoří vystavět pro neznámého obchodníka skladiště mouky, které navrhl a postavil Anton Wicherek. O čtyři roky později byla v sousedství skladiště přistavěna stavební firmou Josef Nossek a Adolf Richter garáž pro dvě zásobovací auta Isidora Blumenfelda, obchodního zástupce a zároveň distributora čokolády značky „Delta“.

Tato těšínská fabrika na čokoládu byla založena v roce 1920 Markem Pipesem (otec Richarda - poradce prezidenta USA Ronalda Reagana) společně s Michalem Śliwkou. Původně se podnik jmenoval „Dea“ a zaměstnával pouze pár osob. O dva roky později do společnosti přistoupil Oskar Paschek. Na vlastní výrobu dohlížel Michał Śliwka a Izrael Pfeffer, zatímco obchodní záležitosti vyřizoval Marek Pipes. V roce 1924 proběhla transformace společnosti, v důsledku čeho vznikla nová společ-

Současný pohled na dům Fritze Tetly a Emilie Goch.

FOTO | CZESŁAW KRAINA

nost s názvem „Delta“. Tento podnik vedli čtyři akcionáři: Michał Śliwka, Jan Bielez, Gustaw Knirling a Leon Płonka. Vlastní výroba probíhala ve dvou objektech v ulici Błogocka 30 v Těšíně, kde se sladkosti vyráběly na 20 strojích. V té době, až do vypuknutí 2. světové války, podnik dával práci asi stovce zaměstnanců.

Blumenfeldova rodina – manželka Irena a děti Kurt s Ilsou – si v Tetlově domě pronajímala byt. V přízemí se tradičně nacházely obchodní místnosti, které do roku 1929 využíval sedlář Jerzy Kłapsia, po něm Ida Müller s partiijním zbožím a od roku 1936 hodinář a zlatník Karol Pfeifer, který bydlel v Těšíně v ulici Legionów 33 (současně ul. Głęboka), kde se také nacházel jeho druhý obchod.

Stavba č. 120/7 a 121/9

Dvojdům Josefa Hermanna

Na dům rodiny Tetlů navazovala stavební parcela, která byla zastavěna teprve v roce 1956. Za ní stál od roku 1930 dvojdům Josefa Hermanna – majitele restaurace a domu na těšínském náměstí (současně Rynek 15). Stavbu realizovala firma Pluskal a Riedel dle projektu architekta Alfreda Wiedermanna. Těmto dvěma novostavbám byla přidělena konskripční čísla 329 a 333 pro čtvrť Kamenec a orientační čísla 7 a 9. V rozsáhlých obchodních místnostech se v průběhu devíti let vystřídal tito prodejci: v domě o. č. 7

konfekce Aloise Wellnera, parfumerie a fotopotřeby Oskara Wybitula, bílé zboží Fa. Brožek, truhlářství Bedřicha Slivečky, v domě o. č. 9 pak nábytek Heinricha Hechta, modistka Klara Faust, technická kancelář instalatéra Bohumíra Kabátka, obchodník Johann Pistauer nebo cukrářství Gustawa Knirlinga, který bydlel v ul. Niemiecka 6 (současně ul. Mennicza v Těšíně), kde rovněž provozoval cukrářství. Do roku 1932 byl spolumajitelem továrny na čokoládu značky „Delta“, o které jsem se již zmínil. CZESŁAW KRAINA

Reklama na technickou kancelář Bohumíra Kabátka z Všeobecného adresáře Českého Těšína z roku 1932.

REPRO | MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Modrý kříž vyzývá mladé: Přijďte dříve

Poradna Modrého kříže v Českém Těšíně nabízí pomoc lidem, kteří bojují s nadměrným užíváním návykových látek nebo hazardním hraním.

Před dvěma lety jsme se začali věnovat také vám, dospívajícím, protože dlouhodobě vnímáme, že se vás tyto problémy týkají podobně jako dospělých.

Dva roky přinesly hodiny a hodiny povídání s mladými lidmi, kteří nás navštívili, a jsou pro nás zajímavou zkušeností. V naprosté většině k nám přicházejí klienti na doporučení sociálních kurátorů pro mládež nebo pracovníků probačně mediační služby. Jde tedy o mladé lidi v nepříjemných situacích, které si způsobili pod vlivem alkoholu a drog nebo v souvislosti s jejich užíváním - pobyt v nemocnici kvůli intoxikaci, zadržení policií, agresivita, násilí nebo výtržnictví pod

vlivem drog, distribuce nelegálních drog, držení většího množství drogy apod. Tyto události v jejich životech přicházejí nečekaně, někdy shodou nepříznivých okolností nebo jsou vyvrcholením postupně narůstajících nenápadných náznaků problémů. Většina klientů se ptá, jak se to mohlo stát zrovna jim. Často litují, proč nebyli rozumnější, opatrnější, strídmější. Přicházejí k nám nedobrovolně, většinou s nechutí a bez motivace, vnímají to jako součást svého trestu. To se asi dalo očekávat, ale stejně nám to připadá jako škoda.

Obracíme se proto přímo na vás. Zamýšlíme se nad tím, proč přicházíte takto pozdě, když už se něco závažného děje, když vám užívání přerůstá přes hlavu a zasahuje do rodinných vztahů, zdraví, studia, v krajních případech přináší ztrátu osobní svobody. Nebylo by rozumnější, a pro nás i pro vás jako klienty

příjemnější, zamýšlet se společně nad tématy kolem návykových látek dříve, dokud se ještě nic závažného neděje a nejste ve svém rozhodování omezeni?

Rozhodnutí zda a případně jakým způsobem užívat návykové látky patří zřejmě k životu každého dospívajícího. Nežijeme v izolaci a alkohol i nelegální drogy jsou běžně dostupné. Přinášejí i pozitiva - nové zážitky, zajímavé stavy. Proto je lidé od nepaměti vyhledávají, proto lákají mladé lidi k experimentování. Odvrácenou stranou jsou pak ale jejich rizika, mohou váš život poškodit zásadním způsobem, a tak je dobré přemýšlet dopředu. Máte k dispozici všechny informace, které jsou pro takto důležité rozhodování zapotřebí? Napadají vás otázky jako: Jak odolat tlaku svých kamarádů k experimentům s drogami? Jak odmítnout konkrétní nabídky k užití? Jak obstát v kolektivu, když se roz-

hodnu nebrat? Jak udržet své užívání, pokud už se pro něj rozhodnu, v relativně bezpečných mezích? Jak předejít rozvoji závislosti? Jak zmírnit negativní důsledky užívání? Jak předcházet střetu se zákonem, závažným situacím spojeným s užíváním drog? Napadají vás další?

Pokud někdy takto přemýšlíte, stavte se u nás, můžeme si o tom popovídat spolu. Přijďte raději dobrovolně a včas. Když člověk přichází sám za sebe, je to jiné. Nic tím neztratíte a možná se nám podaří najít některé odpovědi. Budeme se na vás těšit.

TÝM PORADNY

**MODRÝ KŘÍŽ
V ČESKÉ REPUBLICE
Viaduktová 8, Český Těšín
Tel: +420 731 494 713
Web: www.modrykruz.org**

OTÁZKY & ODPOVĚDI

PARKOVÁNÍ

? Dobrý den, mám na vás pár dotazů. Chtěla jsem se zeptat, zda by bylo možné udělat více parkovacích míst na ulici Slezská 24 a jejím okolí. Opravdu se nám často stává, že nemáme kde zaparkovat. Stav parkovacích míst je opravdu kritický. Dále se chci zeptat, zda by bylo možné nechat opravit parkovací místa v parčíku hned vedle Bílé podkovy. Jsou tam velké díry, stále se zvětšují a mohou poškodit naše vozidla. Neuvažujete o opravě cesty na ulici Sokolovská od křižovatky se semaforem ke Kauflandu? Cesta je plná výmolů.

ODPOVÍDÁ DAVID MICHNA

Na ul. Slezské 24 není možné vytvořit více parkovacích míst. Probíhá však realizace projektové dokumentace na zřízení parkoviště v lokalitě mezi Bílou podkovou a garážemi. Na ul. Sokolovské jsou propadlé kanalizační poklopy. Závady na ul. Sokolovská byly nahlášeny na Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

JEDNOSMĚRKY

? Dzień dobry, jestem również mieszkalcem ulicy Akacjowej i to, co stało się tu po zmianie organizacji ruchu, jest kompletnym absurdem komunikacyjnym, ilość miejsc parkingowych nie zwiększyła się, dojazd do domów stał się koszmarem a jedyny wyjazd na ulicę Frydecką jest loterią uda się lub nie. Jeśli zmiana miałyby jakiś sens to Akacjowa jednokierunkowa w stronę Gimnazjalnej a ta w kierunku Frydeckiej i Studencka jednokierunkowa od Frydeckiej do Akacjowej. Takie zdanie ma większość mieszkańców osiedla.

ODPOVÍDÁ DAVID MICHNA

Před změnou docházelo ze strany řidičů soustavně a dlouhodobě k porušování zákona č. 361/2000 Sb. (o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)), a to § 25 odst. 1 a 3; § 27 odst. 1, písmeno d a r. Dodržování a respektování ustanovení tohoto zákona by bylo ze strany policie určité vyžadováno. Při vyhýbání vozidel docházelo k nebezpečným situacím (couvání do křižovatky, nebezpečné

míjení vozidel). Záměrem změny bylo vytvoření potřebného maximálního počtu parkovacích míst v dané oblasti v souladu se zákonem č. 361/2000 Sb. Proto bylo nevyhnutelné na některých komunikacích (vzhledem k šířkovým poměrům) vytvořit jednosměrný provoz. Tímto řešením došlo i ke snížení počtu kolizních a podmíněně kolizních bodů křižovek v oblasti. Zřízením VDZ (vodorovné dopravní značení) V13 (šikmé rovnoběžné čáry) u parkovacích pruhů bylo docíleno výrazné zlepšení rozhledových poměrů křižovek. Vytvořením parkovacích pruhů s maximálním počtem parkovacích míst na ul. Gymnazijní od ul. Frydecké byl řešen i opakovaný podnět k nedostatečným rozhledovým poměrům v křižovatce ul. Frydecká, Na Horkách způsobených parkováním vozidel na ul. Frydecké před křižovatkou s ul. Na Horkách. Změny byly projednány a konzultovány s Dopravním inspektorátem Policie České republiky a prošly vyžadovaným správním řízením.

MOST NA UL. LIPOVÉ

? Na ul. Lipové je vojenský most se zákazem vjezdu pro nákladní auta. Jakým způsobem si mají občané osady Antoniček dopravit stavební materiál, dřevo atd., aniž by řidiči nákladního auta musel porušit dopravní předpisy?

ODPOVÍDÁ DAVID MICHNA

Občané osady Antoniček si mohou bez omezení dopravit jakýkoli stavební materiál po ul. Ostravské a následně po ul. K Antoničku.

PŘECHOD U DDM

? Dobrý den, chtěla jsem se zeptat, v jaké fázi je řešení přechodu pro chodce u DDM na Hrabinské ulici? Denně přes tuto cestu přechází spousta dětí.

ODPOVÍDÁ ROSTISLAV ROZSYPAL

Na řešení přecházení chodců v křižovatce ul. Hrabinská – Zelená byl zpracován, a DI PČR odsouhlasen, návrh možného řešení. Finanční prostředky na dopracování projektové dokumentace a realizaci přechodů pro chodce jsou v současné době zahrnuty v návrhu rozpočtu města pro r. 2017. Vlastní realizace je však závislá na definitivním schválení financování předmětné stavby v orgánech města.

Gymnázium Josefa Božka na prahu roku 2017

Malé ohlédnutí

V letošním roce už máme za sebou bezmála polovinu nového školního roku, nicméně než zcela skončí ten kalendářní 2016, dovolte nám, milí čtenáři, splatit ještě jeden dluh – do nového roku se totiž musí vstupovat s čistým stolem. Proto nej dřív malé ohlédnutí.

Pro naše gymnázium byl rok 2016 naprosto výjimečný. Především tím, že v červnu oslavilo půlkalaté jubileum – 95. narozeniny, a v té souvislosti pak tím, že navzdory tomuto již úctyhodnému věku bylo během oslav pokřtěno. Jméno vynálezce Josefa Božka nese oficiálně od letošního září. Těšínské listy věnovaly téhle události docela dost místa v červnovém čísle – nicméně v tomto vydání chceme doplnit toto malé ohlédnutí velkým poděkováním. Poděkováním všem, kteří se na oslavách podíleli jakoukoli sponzorskou podporou. A protože jedním z nejvýznamnějších mecenášů této pro nás důležité události bylo město Český Těšín, děkujeme na tomto místě jmenovitě právě jemu.

Okénko do ledna

Leden bývá ve školách od nepaměti spojen se závřením pololetí. Učitelé šturmuji k posledním útokům v poloce školního roku a žáci se snaží uhrát co nejvíce bodů pro pololetní účtování.

Na našem gymnáziu je navíc leden spojen se dvěma tradičními událostmi, v nichž sehrává stěžejní roli vedle vedení školy a rodičovského sdru-

Historická gymnaziální standarta doplněná o modrou stuhu s novým názvem.

žení Nadačního fondu přátel gymnázia. Na počátku roku se totiž jeho představitelé scházejí na Tříkrálovém setkání s významnými absolventy a sponzory, aby slavnostně ocenili nejlepší studenty gymnázia v uplynulém roce. Letošní nominace jsou již známy, leč zatím důsledně tajeny, takže na oficiální výsledky si ještě budeme muset počkat.

Konec měsíce pak patří tradičnímu reprezentačnímu plesu. Ten příští bude v pořadí již pátý a uskuteční se v sobotu 28. ledna 2017 v prostorách KaSS Střelnice v Českém Těšíně. Nadace na něj

Petr Prokop Siostrzonek, převor Břevnovského kláštera a předseda Nadace přátel gymnázia, s modrou stuhou deklarující změnu názvu na Gymnázium Josefa Božka. FOTO | JAROSLAV OCHODEK

připravuje spolu s vedením školy a Spolkem rodičů a přátel gymnázia bohaté občerstvení, tombolu a pestrý program. V něm svým umem v tanečních a pěveckých vystoupeních potěší přítomné jednak talentovaní studenti našeho gymnázia a jednak hlavní host večera - zpěvák Petr Bende. Jste-li tedy příznivci dobré zábavy, neváhejte a přijďte. Vstupenky v ceně 300 korun si můžete zakoupit v předprodeji na sekretariátu gymnázia. Srdečně zveme – a do nového roku 2017 přejeme všem hodně štěstí a zdraví!

ALENA HASÁKOVÁ

Na webu jsou interaktivní formuláře

S cílem zajistit lepší dostupnost a zjednodušit komunikaci občanů s úředníky Městského úřadu Český Těšín byly na internetových stránkách města vytvořeny formuláře některých agend v interaktivní elektronické podobě.

Elektronická forma umožňuje vyplnění formulářů přímo na počítači, provedení kontroly zadaných údajů a následný tisk nebo uložení formu-

láře. V aplikaci je rovněž možné formulář elektronicky podepsat elektronickým podpisem vytvořeným na základě kvalifikovaného certifikátu. Občan má tedy možnost připravit se na jednání v klidu doma, formulář doma vyplní, vytiskne a s tímto přijde na úřad. Občané, kteří disponují elektronickým podpisem či datovou schránkou, mohou navíc tento formulář odeslat na e-mail podatelny úřadu nebo do datové schránky úřadu.

Město Český Těšín prozatím umožňuje svým klientům řešit pomocí inteligentních formulářů životní situace v oblasti dopravy, stavebního úřadu a životního prostředí. O jejich použití i v jiných agendách budeme uvažovat.

Formuláře jsou umístěny na webových stránkách www.tesin.cz v sekci Elektronické formuláře nebo Životní situace.

KATEŘINA DEHNEROVÁ, VEDOUcí ODBORU OBČANSKOSPRÁVNÍHO

ADRA děkuje...

Také v dobrovolnickém kalendáři zbývá už jen poslední list. Zase se ohlížíme zpátky a nemůžeme jinak než s velkou radostí a vděčností.

V okrese Karviná se do služby v letošním roce zapojilo na 400 dobrovolníků ADRY, kteří věnovali „svým lidem“ tisíce hodin času, a ta hřejivá slova a úsměvy se nedají ani spočítat. Našimi Charitativními obchůdky „proteklely“ tuny oblečení a jiných materiálních potřeb, které dobří lidé rádi darovali a potřební je zase s vděčností přijali. Tolik potřebnou pomoc jsme mohli poskytnout i na Ukrajině a také tam jsme mohli přinést radost mnohdy těžce zkoušeným lidem.

Z celého srdce děkujeme městu Český Těšín a všem našim sponzorům a dárcům, díky kterým můžeme pomáhat. Děkujeme všem našim dobrovolníkům i zaměstnancům. Děkujeme ale také všem dobrým lidem, kteří třeba o ADŘE nic nevědí, a přesto pomáhají, protože se to prostě má. Každý kousek dobra, který přineseme do světa, přece stojí za to.

Děkujeme, že tady můžeme být s vámi pro druhé, a přejeme všem krásný rok 2017 plný lásky, zdraví, štěstí, vzájemné pomoci a porozumění!

ADRA

Z REDAKČNÍ POŠTY

Szanowna Redakcjo!

Dziękuję za opublikowanie mego listu i dodam jeszcze kilka informacji o doktorze Schwarzu.

Dr Schwarz był moją osobą. Jeszcze przed II wojną światową dał się ochrzcić i ożenił się z pielęgniarką, która u niego pracowała. Niemcy go zamknęli w obozie żydowskim w Krakowie, bo nie mógł udowodnić aryjskiego pochodzenia do trzeciego pokolenia. Z obozu udało mu się uciec, pomógł mu w tym prawnik Matzner, żona

wyposażała go w dokumenty swego brata. Dostał się na Słowację, potem na Węgry i do Budapesztu już jako Słowak ze śląska Cieszyńskiego. W celu weryfikacji w biurze polonijnym musiał dla wymienić z nazwiska kilka znanych przed wojną osób z Cieszyńskiego. Na tej podstawie mógł zostać na Węgrzech i pracował jako lekarz w szpitalu w Budapeszcie.

Po wojnie wrócił do żony do Cieszyńskiego Cieszyna i praktykował już

pod swoim nazwiskiem aż do swej śmierci. Pogrzeb odbył się w kościele katolickim w Alejach w Czeskim Cieszynie.

Dane te podaje na podstawie kroniki rodzinnej ks. Jana Unickiego (pastora ew. w Ligotce Kameralnej), który się znał już przed wojną z dr Schwarzem. gdy ten mu opowiedział o swoich przeżyciach podczas wojny.

Pozdrawiam czytelników

OTON WANIA, DĄBROWA

Kniha ztrát a nálezů je nově i na webu

V Českém Těšíně vedeme knihu ztrát a nálezů již více než čtyřicet let. Město dnes ztráty a nálezy neoznamuje jen na úřední desce, ale nově také na svých webových stránkách.

„Nově si lze ověřit, zda věc, kterou občan postrádá, někdo neodevzdal kliknutím na webové stránce města v Úvodu na záložku Občané, podsektce Ztráty a nálezy,“ vysvětluje referentka Iva Bazgierová. Knihu ztrát a nálezů úřad vede více než 40

let a je to zajímavá kronika o proměnách doby i lidí. Před čtyřiceti lety ztráceli lidé hlavně deštníky, knihy, hodinky a oblečení včetně klobouků, které zapomínali ve vlaku či autobuse. V 90. letech se sklad plnil pro změnu lahvemi s alkoholem, které se v té době pašovaly z Polska. Když hrozilo, že je chytí, zboží zahodili. V knize je zapsána spousta také s několika lahvemi alkoholu, ale i balík, ve kterém bylo 90 lahví. Našlo se dokonce i vybavení nelegální stáčírny. Dnes se nacházejí knihy

a hodinky spíše vzácně, zato se více ztrácejí mobily. Čas od času se najde nějaká kuriozita – náhrobní kámen, urna s lidským popelem, zlodějská výbava na otevírání zámků, koza, tři prasátka, had. Železná traverza, kterou nesl pán zřejmě do sběru a při policejní kontrole oznámil, že ji právě našel a jde ji odevzdat.... Na druhou stranu ne všechno, co lidé do ztrát a nálezů přinesou, má nějakou hodnotu.

V poslední době přibývají nálezy hotovostí z bankomatů. Zde se

poctivost zvýšila, už kvůli tomu, že u bankomatů jsou kamery a nálezců nechtějí riskovat trestní stíhání.

V roce 2014 město přijalo 98 předmětů, v roce 2015 to bylo 54 nálezů, z toho 18 bylo předáno vlastníkům. Letos je to 80 předmětů, povětšinou jsou to klíče, doklady, mobily, peněženky, části oděvů, ale také dvakrát peněžní hotovost z bankomatu či přepravka na zvířata nebo trekové hole. Mnoho nálezů městu předávají pracovníci Českých drah. (DH)

Bud' vidět, přesvědčovali strážníky

Na podzim českotěšínské strážníky již poněkolkáté zopakovali na přechodech pro chodce u základních škol akci Bud' vidět. Kontrolovali žáky, zda mají oblečení nebo batohy vybaveny reflexními prvky a zda tedy budou za šera pro řidiče dostatečně viditelní.

„U nejmladší generace je to mnohem lepší než u dospělých, protože na to pamatují již výrobci. Přesto dětem vysvětlujeme, proč mají být vidět díky barevnému oblečení a reflexním prvkům. Asi dvěma stovkám žáků u tří škol jsme rozdali pásky na ruku a mladším visacíky nebo samolepky,“ uvedl preventista Městské policie Český Těšín Petr Glaic. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Postoupil do finále

Student Albrechtovy střední školy Český Těšín Michal Sikora postoupil do finále 4. ročníku gastronomické soutěže Svačina roku s Rio Mare. Odbornou porotu oslovil v korespondenčním kole jeho „Čočkový salát s tuňákem Rio Mare a zeleninou.“ (RED)

Nasze wędrowania polonistyczne

Licząca osiemnaścioro członków grupa uczniów Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie udała się na polonistyczne wędrowania. Dołączył do nas pan Andrzej Król, polonista z chorzowskiego Słowaka (Liceum im. Juliusza Słowackiego).

Naszym pierwszym przystankiem były Nagłowice, gdzie zwiedziliśmy Izbę Pamięci Mikołaja Reja. Następnie zawitaliśmy do Opactwa Cystersów, właśnie tam przez pewien czas przebywał kronikarz Wincenty Kadłubek. Przed przyjazdem do Kazimierza Dolnego nad Wisłą zdążyliśmy jeszcze wpaść do Zwolenia, gdzie znajduje się krypta Jana Kochanowskiego. Wieczorem podczas spaceru po Kazimierzu mieliśmy możliwość podziwiania magii tego jakże urokliwego miasteczka.

W ciągu następnych dni przekroczyliśmy progi domu Marii Kuncewiczowej, zwiedziliśmy Pałac Czartoryskich w Puławach, dotarliśmy również do uzdrowiska Nałęczów, w którym złożyliśmy wizytę Żeromskiemu i Prusowi, ocknęliśmy się też w Lublinie, gdzie po wysłuchaniu wykładu na temat życia Wincente-

go Pola czekały na nas aż dwie niespodzianki - muzyczna, czyli pokaz haseł myśliwskich, oraz kulinarna - ciepła grochówka. Miłym urozmaicheniem było spotkanie poetyckie w piątkowy wieczór w Herbaciarni u Dziwisza, gdzie paru ambitnych uczniów zaprezentowało naszą zaolziańską kulturę, co ku naszej radości spotkało się z gorącym przyjęciem, a nawet z reakcją publiczności.

Ostatniego dnia, czyli w niedzielę, było nam dane zobaczyć resztki staro cmentarza żydowskiego oraz Ścianę Płaczu w Kazimierzu. Później

jeszcze raz spotkaliśmy się z Janem Kochanowskim, tym razem w jego muzeum w Czarnolesie, a na koniec zatrzymaliśmy się w Obłęgorku, by zwiedzić piękny pałacyk Henryka Sienkiewicza oraz spotkać się z jego prawnuczką, panią Anną Dziewanowską.

Wszyscy oceniliśmy wycieczkę bardzo pozytywnie, dowiedzieliśmy się mnóstwo ciekawostek, poznaliśmy intrygujące zdarzenia z życia pisarzy, których raczej nie można znaleźć w żadnym podręczniku.

ALEKSANDRA WANIA

FOTO | ARCHIWUM SZKOŁY

Baletní umění pro žáky základní školy

V období odevzdávání přihlášek ke studiu na středních školách se mezi mládeží devátých ročníků vždy vyskytne zájemce o studium některého z uměleckých oborů. Nejsou-li pak jeho očekávání a představy naplněny, bývá zklamán.

Jen málokterý z mladých lidí ví, že studium uměleckého oboru není jednoduchá záležitost. Letos připravilo taneční oddělení Janáčkovy konzervatoře v Ostravě projekt pro základní

školy, jehož prostřednictvím seznámí mladé diváky s klasickým tancem. Balet v Těšínském divadle pro žáky - toť záležitost nevidaná! Studenti osmého ročníku dětem poutavě předvedli, jak probíhá baletní trénink, co znamenají zvláštní názvy tanečních pozic a kroků. Vrcholem celého představení byl průřez baletem P. I. Čajkovského Labutí jezero.

Při skutečném představení pomáhají divákovi další složky: kulisy,

orchestr, kostýmy, příběh. Mladí tanečníci nás i tak seznámili s náročnými baletními pozicemi a tancem na špičkách. Opravdoví zájemci o baletní umění se mohou dozvědět také to, že nejpěšnější absolventi Janáčkovy konzervatoře působí v divadlech v zahraničí. Dnešní doba tanci v jeho různých podobách velmi přeje. Studenti konzervatoře nám ukázali, jak na to.

VLASTA POTYSZOVÁ, ZŠ HRABINA

První místo v celorepublikové soutěži pro MŠ Pod Zvonek

I malá mateřská škola z okrajové části - Dolního Žukova - dokáže „dobýt svět“.

Stalo se to především díky kreativním rodičům, prarodičům i dětem, kteří se v říjnu sešli na tvořivém odpolední v mateřince a stali se tak hlavními aktéry soutěže s dlouhou tradicí „Vícejazyčnost je bo-

hatství“. Soutěž podporovaná ministerstvem školství a Magistrátem hlavního města Prahy byla založena na čtení či předčítání literárních děl v jiném než českém jazyce či nářečí a následné tvorby výtvarných projektů na námět přečteného. Vypracovali jsme s dětmi během několika týdnů tři výtvarná díla. Jelikož pocházíme z pohraničního města

a polština nám není cizí, zpracovali jsme polskou básničku Krasnoludki, povídku v nářečí Kuminiorze a anglickou pohádku Quack. V kategorii mateřských škol jsme porazili všechny konkurenty a získali 1. místo.

Slavnostní předávání cen proběhlo 11. listopadu v centru Prahy v historických prostorách Clam-Gallasova

paláce, kde jsme se na chvíli ponořili do doby Karla IV. zejména díky doprovodnému programu s živou hudbou a středověkému tanci. Staré přísloví říká: Kolik jazyků umíš, tolikrát jsi člověkem, a i děti z naší mateřské školy už díky soutěži vědí, že vícejazyčnost je naše bohatství.

**KARINA BROZDOVÁ,
ŽA A MŠ POD ZVONEK**

Hložek a Bergerová sklidili úspěch

Poslední letošní koncert pro seniory, kdy se v našem kině představili sérii písní, ale i vázaným slovem Stanislav Hložek a Lucie Bergerová, měl velký úspěch.

Listopadovou akci, kterou dvakrát do roka připravujeme pro seniory zdarma, zahájila místostarostka Gabriela Hřebačková. Populární popový zpěvák dokázal, že ještě nepatří do starého železa, a bývalá herečka našeho divadla, že získání Ceny Thálie za roli v muzikálu Báthoryčka bylo opravdu zasloužené. Posluchači byli koncertem i jeho atmosférou uchváteni. Všichni českoslovenští senioři, kteří ještě nevyužívají naše akce, se mohou u nás registrovat. Na koncerty je budeme poté obesílat pozvánkou.

**ALICE LOSEOVÁ,
REFERENTKA KULTURY**

FOTO | ARCHIV

Gymnázium Josefa Božka fandí badatelství

V září letošního roku jsme zahájili projekt Terénní analýza místních biotopů, který spojuje předměty biologie a fyzika. Projekt byl vybrán a je dotovaný krajem. Úvodního představení projektu se zúčastnilo 170 studentů školy.

Stěžejním cílem je vzbudit zájem žáků o studium přírodních procesů moderní formou badatelsky orientovaného vyučování.

Terénní analýza místních biotopů zahrnuje celou řadu indoorových

a zejména outdoorových aktivit. Na podzim úspěšně proběhlo terénní ekologické a biofyzikální bádání v lokalitě Jahodná u Trince. Druhý výjezd byl do Olomouce, kde se konala výstava Flora. Další částí projektu je výjezd do Ostravy na fyzikální science show a geologický workshop konaný na VŠB-TUO, do frýdeckého Muzea Beskyd a přednáška o živočišných povodí Olše.

**JARMILA KUDĚLOVÁ,
MELÁNIE GAIEROVÁ**

Přemístění kanceláře místních poplatků

Upozorňujeme občany, že od 1. 1. 2017 bude přemístěna kancelář místních poplatků ze psů a za komunální odpad z hlavní budovy městského úřadu na detašované pracoviště na ul. Štefánikova 18/25 – vedle budovy kina Central.

Nově budete moci vyřídít místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v přízemí budovy, kancelář č. 106 a místní poplatek ze psů v kanceláři č. 105.

Telefonické a e-mailové kontakty zůstávají nezměněny:

Místní poplatek ze psů – 553 035 235, rypienova@tesin.cz

Místní poplatek za komunální odpad – 553 035 236, 553 035 237, szemlova@tesin.cz a wacharczykova@tesin.cz

Splatnosti poplatků a jejich výše se nemění.

Místní poplatek ze psů:

- roční splatnost 31. 3.
- pololetní splatnost 31. 3. a 30. 9.

Místní poplatek za komunální odpad:

- roční splatnost 30. 4.
- pololetní splatnost 30. 4. a 31. 10.
- čtvrtletní splatnost je pouze prostřednictvím SIPO (31. 3., 30. 6., 30. 9. a 31. 12.)

Po stopách pokladů krále Jana

Občané Českého Těšína a okolí mají nyní unikátní příležitost interaktivním způsobem poznávat společnou středověkou historii Česka, Polska, Slovenska a Maďarska.

Ve městě totiž probíhá část terénní hry Vyšehradský poklad krále Jana, určená všem soutěživým jedincům, zvědavcům, milovníkům historie, ale i běžným turistům a návštěvníkům města.

Hra spočívá ve vyhledávání QR kódů v terénu, takže stačí mít u sebe chytrý telefon nebo tablet, navštívit webovou stránku www.secrettreasure.eu, stáhnout mobilní aplikaci. V Česku je

možné hledat 16 QR kódů ukrytých v Českém Těšíně, Chotěbuzi, Mostech u Jablunkova nebo na Hřčavě. V Polsku je možné QR kódy hledat v okolí Lublina a Zawieprzyc, v Maďarsku a na Slovensku pak na břehu Dunaje v hraničních městech Ostřihom a Štúrovo. Jako odměna pro úspěšné nálezce jsou připraveny unikátní pamětní mince.

Terénní hra je výstupem projektu spolufinancovaného Mezinárodním visegrádským fondem. Národním koordinátorem hry je spolek Trianon. Umístění QR kódů a zprovoznění aplikace umožnilo mimo jiné město Český Těšín. Děkujeme!

TEREZA BAGINSKÁ, TRIANON, Z. S.

Chcete se stát ilustrátorem ekopohádky? Tak si pospěšte

V rámci naplňování krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty se Moravskoslezský kraj chystá už popáté vydat brožurku textů pro děti s přírodní tematikou. Ideou i nadále zůstává snaha zapojit do přípravy publikace i malé čtenáře.

Už vloni do redakce Moravskoslezských EVVolistů přišla hromada obrázků, ze kterých vznikl malovaný doprovod pro zatím poslední brožurku Řikanky o zvířátkách a květinách. Letos mají děti opět možnost stát se součástí autorského týmu. Pro rok 2017 kraj připravuje vydání

ekopohádky Pes Filípek a jeho přátelé z kobercového náměstíčka.

Co je třeba udělat? Nejprve si přečtěte přiložený text. Vám, děti, které ještě neumíte číst, jistě rádi pomohou rodiče nebo paní učitelka. Nechte přitom pracovat svou fantazii a potom nakreslete obrázek, pro kte-

rý můžete zvolit jakoukoli techniku a který se k příběhu tematicky váže.

Hotové obrázky nám pošlete nejpozději do 31. března 2017 na adresu Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, 28. října 117, 702 18 Ostrava. (RED)

Vyhodnocení Školy naruby 2016

Škola naruby je celostátní soutěž na podporu čtení a čtenářství v rodině. V našem oddělení pro děti úspěšně probíhá už 9 let.

Malí čtenáři v žákovských knížkách naruby hodnotí známkami rodiče, příbuzné a kamarády za to, že jim čtou. Zapisují si tituly přečtených knih a kreslí obrázky.

Soutěže se letos zúčastnilo 34 dětí. Na třídních schůzkách se soutěžilo a probíhala novinková burza knih, kdy si děti půjčovaly nejnovější knihy. Nejvíce vydařenou byla letos vybraná žákovská knížka Filipa Swaczyny a také 11 dalších dětí se radovalo z pěkných cen.

Už od ledna začíná nový ročník, tak nezapomeňte si vyzvednout nové žákovské knížky naruby, těší-

me se i na nové žáky. O Škole naruby se více dozvíte na www.knihovnatessin.cz/škola-naruby a naši FB adrese Škola naruby.

ŠÁRKA LINZEROVÁ,
MĚSTSKÁ KNIHOVNA

FOTO | ARCHIV KNIHOVNY

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych jménem našich žáků a všech pedagogů, kteří se akce Pro-tidrogový vlak zúčastnili, poděkovat vedení města Český Těšín za zajištění tohoto preventivního programu a také úhradu vstupného pro všechny žáky. Naši žáci i učitelé byli obsa-

hem programu nadšeni a věříme, že si ze silného prožitku odnesou ponaučení do dalšího života. Na konkrétní hodnocení našich žáků se můžete podívat na těchto stránkách: <http://casopiskaktus.blogspot.cz/>.

RADKA GAJDOVÁ, ZŠ KONTEŠINEC

Sportovní a turistická činnost TJ Sokol Český Těšín

Tak jako každý rok i v letošním roce připravila Tělocvičná jednota Sokol Český Těšín pro své členy mnoho zajímavých akcí. Nabídka byla pestrá – turistické a cyklistické výlety do Beskyd, turistický pochod „Okolo Těšína se Sokoly“, cyklistický výlet po okolí Bařova kanálu

a Kroměříže, účast na fotbalovém turnaji v Praze. Mimo tuto činnost muži jednoty hrají pravidelně dvakrát týdně kopanou a ženy se věnují relaxačnímu tělocviku v tělocvičně. Činnost organizace se uskutečnila za finanční podpory města Český Těšín.

VLADISLAV MLYNEK

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Příjemné osvěžení ve vypjaté jednací atmosféře

Příjemné osvěžení ve vypjaté jednací atmosféře. Tak nový hejtman komentoval vystoupení Josefa Nedoby, jenž byl jedním ze tří občanů, kteří se na ustavujícím zasedání krajského zastupitelstva přihlásili do diskuse.

Důchodce z Českého Těšína popisoval „martyrium“ při přijímání do hnutí ANO. „Řekli mi: Už je nás moc! Já: Kolik je to moc? Oni, že už nepřibírají. Tak jsem sedl na pendolino a fičím do Prahy za šéfem, Babiše znám z Bratislavy ze studentských

let. Ale nedostal jsem se k němu, vypil jsem v tom hicu dvě piva a paní tajemnice mi řekla, že je zaneprázdněn,“ líčil s tím, jak dostal „samá falešná čísla“, až si připadal jako u mafianů na Sicílii. „Do ANO v Českém Těšíně se nedostanete, jak nemáte ajťácké vzdělání a notebook. Bo tam nefunguje sekretariát...“ řekl a byl by hovořil dál, kdyby nevyčerpal povolených pět minut. Jeho výstup způsobil všeobecné veselí v sále i předsálí!

RADEK LUKŠA,
MORAVSKOSLEZSKÝ DENÍK, 11. 11. 2016

Vyhrát chtějí všichni

Jako každoročně pořádá pro své členy Společnost na podporu lidí s mentálním postižením řadu zajímavých akcí. V září jsme navštívili nově otevřený archeopark, v říjnu se konal XV. ročník meziměstského bowlingového turnaje O pohár starosty města Český Těšín, v listopadu proběhl další ročník Abilympiády a v prosinci mikulášská diskotéka. Bowlingového turnaje se zúčastnilo celkem 6 družstev. Putovní pohár i medaile hráči

přebírali z rukou starosty města Víta Slováčka. Tato akce by se neobešla bez dotací kraje, města i sponzorů, za přičtením jim moc děkujeme.

Svého soutěživého ducha mohla mládež nad 15 let ukázat také v soutěži zručnosti Abilympiádě. Ta se konala v Českém Těšíně již po sedmé a prostory pro konání této akce poskytl SŠ Slezské diakonie.

RENÁTA NEVELŮŠOVÁ,
SPMP ČESKÝ TĚŠÍN

Přednášky v rámci Klubu zdraví

Oznamujeme všem příznivcům zdravého životního stylu, že již od jara letošního roku, vždy jednou za měsíc, probíhá na půdě našeho města setkání těch, kteří se chtějí v této oblasti vzdělávat, ale i konkrétně se na vlastní oči přesvědčit a svými chuťovými pohárky okusit, jak chutnají ty nej recepty.

Dosud proběhly i odborné přednášky na téma Předcházení nemocem, Imunita a tvé zdraví, Mýty a pravda o výživě a další, které se těšily široké oblibě. Pokud i vy patříte mezi ty, pro

které je zdraví jednou z důležitých hodnot, jste srdečně zváni. V měsíci lednu nás tématem Zdraví ve vztazích provede lektorka Monika Hamroziová (19. ledna v 17 hodin). V únoru nás lektor Jan Poloczek poučí o tom, čím se živili a léčili naši předkové, téma přednášky je Historie pěstování užitkových rostlin a bylin na Těšínsku (16. února v 17 hodin).

Místo setkání je vždy na Krátké ulici v Českém Těšíně. Info: alena.szkutova@gmail.com.

ALENA SZKUTOVÁ, KLUB ZDRAVÍ

Technický kroužek a Senior Internet

Také v tomto školním roce 2016/2017 spolek Trianon organizuje tradiční volnočasové aktivity pro děti, mládež a seniory z města a blízkého okolí. Probíhá například tradiční kurz s prvky mezigenerační komunikace, ve kterém senioři poznávají svět internetu a učí se komunikovat se svou rodinou a blízkými prostřednictvím nových technologií, a to vše pod taktovkou studentů gymnázia. Lekce probíhají ve středy v prostorách Gymnázia Josefa Božka a ve čtvrtek v Centru sociálních služeb, vždy od 15 do 16 hodin.

Žákům základních a středních škol nabízíme technický kroužek, ve kterém se pod vedením lektorů z VŠB-TUO seznámí se základy mechaniky, robotiky a programování. Přípraveny jsou speciální vzdělávací stavebnice LEGO® Mindstorms a další. Lekce probíhají každý čtvrtek od 15 do 17 hodin v našem sídle na adrese Na Horkách 1701/23.

Aktivity jsou realizovány za podpory města Český Těšín a Moravskoslezského kraje.

KOLEKTIV TRIANON, Z. S.

Dobré ráno s městskou policií

Po roce zveme do Čítárny a kavárny Avion na další setkání nazvané **Dobré ráno s policií, kde budou na dotazy občanů odpovídat a připomínky veřejnosti přijímat zástupci Městské policie Český Těšín, Policie ČR a vedení města.**

Setkání má formu neformální snídani, která se bude podávat zdarma. Akce proběhne 13. ledna od 8 hodin. „Společně vyhodnotíme loňský rok a řekneme, co se chystá v oblasti bezpečnosti v letošním roce. Cenné jsou pro nás připomínky občanů,“ uvedl preventista Petr

Glaic, podle něž je akce určená především seniorům, pro které si muži zákona připravili deštník. Vedení města pak nabídne malou snídani a otevřenou diskusi.

V loňském roce se občané zajímali především o problematiku krádeží, podomního prodeje, dotazovali se, jak se účinně ubránit útočníkům, jak reagovat na telefonáty nebo elektronické dopisy od neznámých osob. Zajímala je i sociální podpora pro potřebné.

Beseda je součástí otevřené komunikace s občany. ZAMĚSTNANCI
MĚSTSKÉ POLICIE ČESKÝ TĚŠÍN

VÍTĚZNOU SÉRII ČESKOTĚŠÍNSKÝCH BASKETBALISTŮ PŘERUŠIL NOVÝ JIČÍN

Závěr podzimu se Slavojákům vyvedl

Ani prohra na palubovce Nového Jičína nic nezměnila na tom, že basketbalistům českotěšínského Slavoj se podzimní část soutěže náramně povedla.

TJ TŽ TŘINEC –

TJ SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 50:95

Na palubovku odvěkých rivalů z Třince přijeli hosté z Těšína zdravě namotivováni a po celkem jednoznačném průběhu nedali domácímu týmu šanci. Třinečtí basketbalisté se drželi pouze v první čtvrtině – ve druhé hosté přidali, vyhráli ji 26:5 a druhý poločas utkání se už pouze dohrával z povinnosti. Slavoj i tak neustále navyšoval skóre až na konečných 95:50.

Čtvrtiny: 14:20, 19:46, 36:69, 50:95.

Č. TĚŠÍN: Domajer 16, Holisz 14, Kubieň 12, Przebinda 12, Siwy 12, Bosák 11, Hajduk 11, Fukala 4, Kuboszek 3, Pavlady. Trenér: J. Ježek.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN –

BK PŘÍBOR 91:60

Po dvou výrazných vítězstvích nad Karvinou a Třincem si basketbalisté Slavoj Český Těšín na domácí palubovce překvapivě hladce poradili s vedoucím Příborem. Domácí hráči předvedli nejlepší výkon za posledních pár let – vletěli na soupeře od první minuty a důraznou obranou a rychlými akcemi si vytvořili už po první čtvrtině sedmnáctibodové vedení. Soupeř byl sice velmi rychlý, ale až na jednoho hráče menšího vzrůstu, takže se domácí velmi často prosazovali z podkošových prostor. A když se k tomu přidala přesná střelba z trojkové vzdálenosti Domajera, Kubieňa a Siwého, nebylo v utkání co řešit. Skóre stále narůstalo, takže hosté si nakonec odvezli vysokou prohru 91:60. Domácí tým si zaslouží pochvalu za nádherné akce, kterým aplaudovalo početné obecenstvo. Slavoj se dostal na druhé místo tabulky za vedoucí Příbor, který má lepší skóre.

Čtvrtiny: 28:11, 49:28 73:44, 91:60.

Č. TĚŠÍN: Kubieň 24, Siwy 21, Domajer 20, Hajduk 12, Kuboszek 6, Bosák 4, Fukala 4, Holisz, Pavlady. Trenér: J. Ježek.

BC NOVÝ JIČÍN „C“ –

TJ SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 75:61

Po třech jasných vítězstvích basketbalisté Slavoj Český Těšín prohráli na palubovce Nového Jičína. Hosté nastoupili v osmi hráčích, ve druhé čtvrtině se jim zranil dobře hrající Przebinda. V úvodní čtvrtině se mužstva přetahovala o vedení a Slavoj si

Basketbalistům Českého Těšína se letos daří.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

ji podařilo o bod vyhrát. Od druhé čtvrtiny Č. Těšín odešla střelba za tři body. Když se k tomu přidaly i neproměněné šestky (v zápase celkem devět), domácí v poločase otočili na 36:30. Také vstup do druhé části vyšel lépe domácím a ti navýšili náskok na patnáct bodů. Hosté zabojovali a několikrát stáhli náskok rivala na pět bodů, ale další série neproměněných pokusů ze tříbodové vzdálenosti je definitivně potopila a Nový Jičín si došel pro pohodové vítězství.

Čtvrtiny: 16:17, 36:30, 57:45, 75:61.

Č. TĚŠÍN: Siwy 16, Kubieň 14, Bosák 12, Domajer 11, Kuboszek 3,

Holisz 3, Przebinda 2, Fukala. Trenér: J. Ježek.

TJ ZBROJOVKA VSETÍN –

TJ SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 68:87

Basketbalisté Slavoj ve Vsetíně vyhrávali zřídka, protože tvrdý styl domácích jim dělal vždy velké problémy. Po poslední porážce v Novém Jičíně Slavoj začal s pokorou a víc než jindy se soustředil na obranu. O tom svědčí i skóre po úvodní třetině, kdy hosté udrželi domácí na sedmi bodech – stav byl 7:15. Ve druhé čtvrtině však hosté nenechali nikoho na pochybách, kdo je v tom-

to utkání lepší – výbornou střelbou a rychlými protiútoky navyšovali náskok až na poločasových 18:44. Na začátku třetí čtvrtiny se zranil do té doby výborně hrající Kubieň, přesto hosté náskok stále navyšovali - v jednu chvíli narostl až na 37bodový rozdíl – 29:66. Závěrečná čtvrtina se už pouze dohrávala – Slavoj znatelně polevil a dovolil domácím zkorigovat na přijatelných 68:87.

Čtvrtiny: 7:15, 18:44, 36:67, 68:87.

Č. TĚŠÍN: Siwy 23, Domajer 20, Hajduk 17, Kubieň 10, Kuboszek 8, Bosák 4, Holisz 3, Fukala 2. Trenér: J. Ježek. (RED)

FAKTA A VÝSLEDKY

PŘESPOLNÍ BĚH

Mistryní ČR v přespolním běhu mezi ženami se stala 28letá Simona Vrzalová z Českého Těšína. Někdejší atletka Třince nyní hájí barvy Vítkovic. Dorosteneckou kategorii opanoval třinecký René Sasyn (z tréninkové skupiny 1. Běžecký Jablunkov), loňský vicemistr ČR. (BA)

JUDO

Mladí judisté z Českého Těšína se před několika dny zúčastnili mezinárodního turnaje v polském Dembowci. V silné konkurenci svěřenci trenéra Luboše Wiejackého vybojovali dvě zlaté a čtyři stříbrné medaile a v soutěži družstev se umístili na výborné páté pozici. Nejcenější kovy získali Eva Kuricová a Pavel Lomozík. Stříbrné medaile vyválčili Jana Kolondrová, Jan Kuric, Štěpán Cícvárek a Bára Slušítková. (BA)

Judisté Českého Těšína vyválčili šest cenných kovů.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

NA ZIMNÍM STADIONU V ČESKÉM TĚŠÍNĚ SE UTKÁ ČESKÁ REPREZENTACE DO 16 LET S RUSKEM

Malí hokejisté si vedou znamenitě

Českotěšínská hokejista předvádějí v letošní sezoně velice povedené zápasy, které potěší nejen rodiče, ale i širokou veřejnost.

Velmi dobré výsledky v posledních zápasech předvádějí žáci páté třídy, kteří hrají utkání na celé hřiště a v dosavadní části soutěže Ligy mladších žáků „D“ se drží v horní polovině tabulky. Na svém kontě mají čtyři porážky a deset vítězství.

HC Frýdek Místek – HC Český Těšín 6:11, HC Český Těšín – HC RT Torax Poruba 15:2, HC AZ Havířov 2010 – HC Český Těšín 6:14, HC Český Těšín – HC Oceláři Třinec 4:5, SK Karviná – HC Český Těšín 5:8, HC Český Těšín – HC Vítkovice Ridera 1:5, HC Slezan Opava – HC Český Těšín 2:16, HC Český Těšín – Metropolia Silesia 5:7, HC Orlová – HC Český Těšín 3:8, HC Český Těšín – HC Frýdek-Místek 6:4, HC RT Torax Poruba – HC Český Těšín 1:2, HC Český Těšín – HC AZ Havířov 2010 4:2, HC Oceláři Třinec – HC Český Těšín 8:3, HC Český Těšín – SK Karviná 12:1.

Zápasy mladších dětí probíhají turnajovou formou. Třetí třída hraje svoje turnaje dvakrát do měsíce,

Mládežnickým hokejistům Českého Těšína se letos náramně daří.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

ti nejmenší hokejisté pak jednou za měsíc. Pro přípravu nadále pokračuje spolupráce s týmem HC Oceláři Třinec, kdy se každý čtvrtek utkávají na českotěšínském ledě, aby okusili atmosféru pravých utkání. Vedení těšínského hokeje stále rozšiřuje ne-

jen hráčskou základnu, ale též trenérský tým. Pokud chcete mít doma hokejistu či hokejistku, dostavte se v kterýkoliv pracovní den v čase

mezi 17 až 18 hodinou na Zimní stadion v Českém Těšíně. Více informací naleznete na webových stránkách www.hc-tesin.cz. (RED)

ČR U16 versus Rusko

Při červnové návštěvě Zimního stadionu v Českém Těšíně šéftrenéra Českého svazu ledního hokeje Slavomíra Lenera a manažera oddělení rozvoje hokeje Karla Kafky vznikla myšlenka přivést na zrekonstruovaný stadion v Českém Těšíně mezinárodní hokejové klání. Tento nápad se nyní zrealizuje v posledním předvánočním týdnu, kdy český tým do šestnácti let odehraje dva ze série

tří přípravných zápasů proti svým ruským vrstevníkům na místním stadionu. Tato událost, návštěva a ukázka špičkového mládežnického hokeje, jistě přitáhne do hlediště spoustu hokejových fanoušků a pomůže k propagaci místního hokejového oddílu a rovněž také k většímu zájmu o lední hokej jako takovému. Akce pomůže zvýraznit město Český Těšín na hokejové mapě. (RED)

ČESKO - RUSKO

Přátelská utkání hokejových reprezentací do 16 let

ZIMNÍ STADION ČESKÝ TĚŠÍN

út 20. 12. 2016

18:00 ČESKO - RUSKO

čt 22. 12. 2016

13:00 ČESKO - RUSKO

VSTUPNÉ 60 Kč
do 15-ti let 30 Kč

VSTUPENKY K DOSTÁNÍ OD 12.12.2016 NA POKLADNĚ ZS V Č. TĚŠÍNĚ

Bibiana Kotzianová je dvojnásobnou vicemistryní ČR v plavání do 14 let.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Bibiana Kotzianová je dvojnásobnou vicemistryní ČR

Českotěšínská plavkyně Bibiana Kotzianová, která hájí barvy plaveckého oddílu v Třinci, se stala dvojnásobnou medailistkou mistrovství ČR do čtrnácti let.

Zimní mistrovství ČR čtrnáctiletého žactva proběhlo počátkem prosince v Kopřivnici. Bibiana Kotzianová obhajovala stupně vítězů z letního šampionátu, povedlo se jí to parádně. V obou svých nejsilnějších disciplínách, 100 a 200 metrů prsa, vybojovala stříbrné medaile.

Zaplavala časy, které se blížily jejím osobním rekordům, což bylo vzhledem ke zdravotním problémům v přípravě nečekané. Bibiana potvrdila svůj vysoký výkonnostní standard na mistrovských soutěžích, kde se již několik let pravidelně prosazuje na stupně vítězů. Nyní ji čeká přechodné období, ve kterém bude odpočívat a věnovat se všeobecné přípravě, a následuje první rok mezi dorostenkami, kde bude větší konkurence a tedy těžší obhajování medailových příček. (RED)

ÚSPĚŠNÁ PREMIÉRA. BADMINTONISTÉ SLAVOJE VSTOUPILI DO PRVOLIGOVÉ SEZONY DVĚMA VÝHRAMI

Matěj Rzeplinski se stal mistrem republiky

Na mistrovství České republiky kategorie U13, které se koncem listopadu konalo v Českém Krumlově, získal mistrovský titul hráč českotěšínského Slavoje Matěj Rzeplinski.

Na vrcholnou akci sezony se kvalifikovalo 25 nejlepších chlapců i děvčat do třinácti let z celé ČR. Českotěšínský badmintonový klub reprezentoval Matěj Rzeplinski za doprovodu trenéra Michala Kalluse. „Matěj patřil mezi favority díky svým celoročním výsledkům, které ho zařadily před mistrovstvím v jednotlivcích na druhé místo republikového žebříčku. Turnaj přinesl řadu kvalitních a nervy drásajících soubojů. Mezi ně rozhodně patřilo v sobotním klání semifinále čtyřhry chlapců, ve kterém Matěj získal společně s Davidem Smutným z Brna bronzovou medaili. V jednotlivcích pak v přímých soubojích na kurtu Matěj všem ukázal, že je v současné době nejlepší. Ve dvouhře chlapců bez ztráty jediného setu po dvou denních bojích získal zlatou medaili. Pro těšínský oddíl je to sedmý historický titul,“ poinformoval předseda oddílu Petr Šárec.

V soutěži družstev zdolali Brno i Hradec Králové

Úspěšné bylo rovněž družstvo dospělých v úvodním kole první celostátní ligy smíšených družstev.

Českotěšínská badmintonistka vyhráli úvodní dva zápasy první ligy.

FOTO | ROMAN BASELIDES

Rozlosování soutěže mu v premiéře přisoudilo duel v Pardubicích. Družstvo pod vedením hrajícího kapitána Tomasze Mendreka, který v Českém Těšíně prodloužil hostování, tvoří odchovanci Adam Šárec, Marek Kufa, Michal Kallus, Wojciech Mendrek, Irena Vacková-Hlávková, Eva Husarová, Katrin Krauzová a Beata Fukalová. Novými posilami jsou kvalitní hráčky z Polska - olympionička Kamila Au-

gustyn a juniorská reprezentantka Kornelia Marczak, která patří mezi polské olympijské naděje.

„Kvality našeho týmu prověřil již první soupeř – tým vysokoškoláků z Brna. Těšínská olympijská dvojice Mendrek – Augustyn však zahájila vítězná tažení, na jehož konci byl výsledek 5:3 pro nováčka soutěže. Pro druhé utkání soutěžního dne jsme si získali respekt u soupeře z Hradce Králové. Zápas jsme rozehráli v imponantním tempu, vedli jsme již 5:0 a jen těsně prohrané koncovky v párových disciplínách snížily naše vítězství na konečných 5:3,“ vykládal Šárec. Další dvě utkání druhého soutěžního kola českotěšínská badmintonistka odehrají v Kopřivnici a na domácích kurtech nastoupí teprve až v lednu k utkání třetího kola.

Těšínský pohár proběhne v lednu

Oddíl badmintonu Slavoj Český Těšín ve dnech 6.-8. ledna 2017 pořádá ve sportovní hale Bowling & Squash centra již 39. ročník Těšínského poháru, který se od roku 1995 hraje jako memoriál Stanislava Krauze. Těšínský pohár je opět zařazen do nejvyšší kategorie pěti GPA badmintonových turnajů pořádaných v ČR. I letos jsou mezi přihlášenými hráči a hráčky z první desítky aktuálního českého žebříčku.

„Pro příznivce badmintonu z našeho regionu se jedná o ojedinělou možnost vidět špičkovou hru nejen

předních českých, ale i slovenských a polských hráčů. Pro těšínské fanoušky je potěšitelné, že se jim společně s republikovým výběrem představí i domácí hráči,“ prozradil Šárec.

Oddíl nezapomíná ani na nejmenší adepty tohoto olympijského sportu. Po půldruhem roce se skupina přípravky vrátila do nově zrenovované tělocvičny Albrechtovy střední školy na ul. Tyršově. První sportovní krůčky si zde dvakrát týdně zkoušejí děti ve věku od sedmi let. Zájemci o členství najdou podrobnější informace na webových stránkách oddílu www.badmintontesin.cz. (RED)

Talentovaný Marek Kufa se stává oporou českotěšínského družstva.

FOTO | ROMAN BASELIDES

Beata Fukalová patří do základní sestavy.

FOTO | ROMAN BASELIDES

FOTBALISTÉ ČESKÉHO TĚŠÍNA PORAZILI VŠECHNY REGIONÁLNÍ RIVALY TŘÍBRANKOVÝM ROZDÍLEM

Jsme vládci derby, raduje se kapitán Rac

Fotbalisté Českého Těšína jsou nejúspěšnějším slezským celkem krajského přeboru. Všechny své konkurenty porazili tříbrankovým rozdílem – Vendryni, Orlovou i Dětmárovice 3:0, Bohumín dokonce 4:1. „Jsme prostě takoví vládci derby,” smál se kapitán mužstva Lukáš Rac.

Bavili jste se před posledním derby o tom, že pokud Bohumín porazíte, budete jasně nejlepší slezský celek krajského přeboru – tedy co se derby utkání týče?

Samozřejmě. Před zápasem jsme si řekli, že regionální derby nám jdou. Tři jsme vyhráli, chtěli jsme dobrou bilanci potvrdit i s Bohumínem, který pomýšlí na postup do divize. A povedlo se, znovu jsme vyhráli o tři góly. Jsme prostě takoví vládci derby.

Vendryni, Orlovou i Dětmárovice jste porazili 3:0, o tři góly jste vy-

hráli i nad Bohumínem. Vypovídá to o něčem?

Na derby se každý hráč více vyhecuje, protože dobře ví, že na takové zápasy chodí více diváků, a to jak domácích, tak i těch soupeřových. V derby utkání chceme uspět, nicméně vítězství o tři góly jsou dílem náhody.

Šlágr kola s Bohumínem se hrál před pěknou návštěvou.

Návštěva byla velmi pěkná. Řekl bych, že vůbec největší, jakou jsme v posledních letech na našem stadionu zažili, přijelo hodně lidí i z Bohumína. Naši fanoušci nás po celý zápas hnali dopředu, což nás příjemně překvapilo.

V tabulce vám po podzimu patří čtvrté místo. Mohli jste z některých zápasů vytěžit více a atakovat první příčku?

No právě, ty naše zbytečné ztráty nás hodně mrzí. Ve zmíněných

Stoper českotěšínských fotbalistů Lukáš Rac (vpravo).

FOTO | ROMAN BASELIDES

derby a se silnými soupeři vyhráváme, ale pak ztratíme body ve Frenštátě, v Šenově, doma jsme zbytečně prohráli s Čeladnou.

Budme rádi za to, kde jsme. Chceme hrát do pátého místa v tabulce, postupové ambice ale nemáme. (BA)

Teprve se do toho dostáváme, tvrdí Altera

Po 51 letech se letos vrátil do Českého Těšína mužský hokej. Vlci nastupují pod hlavičkou HC Wolves Český Těšín v regionálním přeboru. V premiérovém zápase zvítězili, Rožnov zdolali 4:1.

Svěřenci trenéra Jaroslava Bariše a jeho asistenta Stanislava Symona v premiéře porazili Rožnov 4:1, ale v následujících zápasech zaznamenali více porážek než vítězství a jsou v dolní polovině tabulky. „Moc dobře jsme věděli, že to nebudeme mít snadné,” přiznává kapitán mužstva Marek Altera. „Bojujeme a chceme skočit co nejvýše,” dodává.

Po první výhře přišlo pět nezdarů. Platili jste v úvodu premiérové sezony nováčkovskou daň?

Je to možné. Jsme kluci, co několik let nehráli žádnou hokejovou soutěž a teď hrajeme svou první sezonu. Je to pro nás hrozně těžké, protože naši soupeři jsou sehra-

zatímco my se do toho teprve dostáváme.

V čem podle vás za svými konkurenty prozatím nejvíce zaostáváte?

Určitě nám chybí sehraň a také fyzická kondice, soupeři nás v závěru většinou přebírají. S tou sehraňostí je to těžké. Jsme pohromadě vlastně

poprvé, nikdy jsme spolu nehrávali, snažíme se něco vytvořit. Je to hrozně těžké, přesto doufáme, že s každým dalším kolem to bude lepší a lepší.

Čekali jste, že to pro vás bude takhle těžké?

Ano, tušili jsme to. Nikdo z nás nepředpokládal, že v tabulce budeme nahoře. Zabojujeme, chceme

uhrát dobré výsledky, abychom byli ve středu tabulky, a ne dole. Žádné konkrétní cíle jsme si nedali, rádi bychom naší hrou bavili fanoušky.

V budoucnu by Českému Těšínu slušela třeba druhá liga, co říkáte?

Bylo by to moc hezké, chceme jít nahoru a v budoucnu zabojovat o vyšší soutěž. Zatím nás těší to, že jsme se vůbec dali dohromady a že se v našem městě po tolika letech znovu hraje mužský hokej.

Většina vašich spoluhráčů nastupovala za mládežnická družstva regionálních klubů?

V mužstvu jsou kluci z Těšína, kteří dříve hrávali v Karvině, Havířově, Frýdku-Místku nebo v Třinci.

Kde jste dříve působil vy?

Začínal jsem v Českém Těšíně pod vedením pana Bochenka. Později jsem působil v Havířově, odkud jsem se přesunul do Karviné. Po letech jsem se vrátil do Českého Těšína.

Útočník Českého Těšína Marek Altera (číslo 91).

FOTO | ROMAN BASELIDES

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková

Redakční rada: Ing. Vít Slováček, Mgr. Stanislav Folwarczny, Mgr. Gabriela Hřebáčková | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Stypka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamace roznosu Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Program adventu a vánočních svátků:

**Farní sbor Luterské evangelické
církve augsburského vyznání**

24. 12., 22.00 – Vigilie Slavnost Narození Páně – (PL)

25. 12., 9.00 – **Den Narození Páně** – (CZ)

26. 12., 9.00 – **Svátek sv. Štěpána** – (PL)

30. 12., 17.00 – **Starý rok** – (PL)

1. 1., 9.00 – **Nový rok** – (PL)

**Slezská církev evangelická augsburského
vyznání, kostel Na Nivách,**

**18. 12., 15.00 – Vánoční setkání s besídkou / Spotkanie
świąteczne z Gwiazdką**

24. 12., 22.00 – Štědrovečerní bohoslužba – (CZ)

25. 12., 5.00 – Boží hod vánoční – Jitřní (PL)

9.00 – Hlavní bohoslužba – (PL/CZ)

26. 12., 9.00 – Svátek Štěpána – (CZ)

31. 12., 17.00 – Konec roku – bohoslužby (PL/CZ)

1. 1., 9.00 – Nový rok, novoroční bohoslužba – (PL)

Křesťanské centrum

25.12., 9.00 – 1. svátek vánoční – Vánoční ranní bohoslužba

**1.1., 17.00 – Novoroční shromáždění chvály a svědectví
o tom, co Bůh pro mě udělal v roce 2016**

**Pořad vánočních a novoročních bohoslužeb
v Římskokatolické farnosti**

24. 12. 2016 – Vigilie slavnosti Narození Páně

ČESKÝ TĚŠÍN 16.00 česky – mše sv. pro rodiče s dětmi

22.00 česky - s orchestrem a sborem

24.00 polsky - se sborem

SVIBICE 22.00 mše sv. (PL/CZ)

KOŇÁKOV 22.00 mše sv. (PL/CZ)

HORNÍ ŽUKOV 24.00 mše sv. (PL/CZ)

25. 12. 2016 – Slavnost Narození Páně

Hod boží vánoční – zasvěcený svátek

ČESKÝ TĚŠÍN 9.00 a 17.30 (CZ), 7.30 a 10.30 (PL) - sbor

16.00 hod. jesličková pobožnost (PL/CZ)

Filiální kostely: **MOSTY: 9.00 (CZ), ZPUPNÁ LHOTA: 9.00 (PL)**

26. 12. 2016 – pondělí Svátek sv. Štěpána

ČESKÝ TĚŠÍN: 7.30 a 9.00 (CZ), 10.30 a 17.30 (PL),

SVIBICE: 7.30 (CZ); HORNÍ ŽUKOV: 7.30 (PL); KOŇÁKOV: 10.30 (PL)

31. 12. 2016 – sv. Silvestra – poděkování za uplynulý rok

16.00 **KOŇÁKOV**

17.00 **poděkování, svátostné požehnání a Te Deum (PL),**

17.30 **mše sv. (CZ)**

1. 1. 2017 – Nový rok - Slavnost Matky Boží Panny Marie

a pojmenování dítěte jménem Ježíš – zasvěcený svátek

– světový den modliteb za mír

ČESKÝ TĚŠÍN: 7.30 a 10.30 (PL), 9.00 a 17.30 (CZ),

Filiální kostely: **SVIBICE: 7.30 (PL), HORNÍ ŽUKOV: 7.30 (CZ),**

MOSTY: 9.00 (PL), ZPUPNÁ LHOTA: 9.00 (CZ), KOŇÁKOV: 10.30 (CZ)

„AVION“
ČITÁRNA A KAVARNA

Čítárna a kavárna „Avion“ / czytelnia i kawiarnia „Avion“
tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

LEDEN 2017

Pátek 6. 1. v 17 hod.

HUDEBNÍ SALON: MAGDALÉNA OCHMANOVÁ

Klavírní koncert absolventky Pražské akademie hudby. Je vítězkou mezinárodních soutěží pro mladé pianisty a v roce 2016 získala 1. cenu na mezinárodní soutěži v italském Sapoletu. Vedle sólového hraní se věnuje i komorní hře, kde taky sklízí úspěchy. Pořádá Městská knihovna Český Těšín. Vstupné 70 Kč, pro členy klubu AKROPOL 50 Kč.

Pondělí 9. 1. v 17 hod.

ČTENÁŘSKÝ DISKUSNÍ KLUB - PL

Pořádá Městská knihovna Český Těšín. Vstup zdarma

Pátek 13. 1. v 8 hod.

DOBŘE RÁNO S POLICIÍ

Akce je určená seniorům a je zaměřena na celkovou bezpečnost seniorů ve městě. Pořádá Městská policie a Městská knihovna Český Těšín. Vstup zdarma

Pátek 13. 1. v 17 hod.

HUDEBNÍ SALON: KONCERT ŽÁKŮ TĚŠÍNSKÉ ŠKOLY ZPĚVU

Žáci těšínské pobočky Školy zpěvu z institutu populární hudby předvedou své vokální schopnosti pod vedením známé těšínské zpěvačky Eli Tanistry. Od září zdokonalují svou vokální techniku a výsledky této práce uslyšíte během koncertu. Zazní známé skladby světové populární hudby, ale také swing, jazz a trochu vánoční repertoár. Pořádá Městská knihovna Český Těšín.

Vstup zdarma

Úterý 17. 1. v 16 hod.

ARS MORIENDI A UMĚNÍ STŘEDOVĚKU

Ars moriendi – umění dobré smrti v středověkém umění.

Pořádá Klub přátel výtvarného umění.

Vstupné 40 Kč, pro členy KPVU 20 Kč.

Čtvrtek 19. 1. v 16 hod.

**OCEŇOVÁNÍ ČESKOTĚŠÍNSKÝCH DOBROVOLNÍKŮ
MEZINÁRODNÍ HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE ADRA**

Pátek 20. 1. nebo 27. 1. v 17 hod.

JIRÍ TŘANOVSKÝ

Básník a překladatel Zbigniew Machej a hudebník a pedagog Leszek Kalina se pokusí ukázat osobu Jiřího Třanovského nejen jako významného evangelického kněze, ale taky výtečného básníka a spisovatele. Pořádá Městská knihovna Český Těšín.

ÚNOR 2017

Pátek 3. 2. v 17 hod.

HUDEBNÍ SALON: JAZZ

Jazzový koncert oblíbeného Tria Petra Litwory.

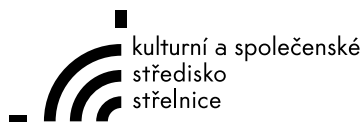
Pořádá Městská knihovna Český Těšín.

Vstupné 70 Kč

Rezervujte si, prosím, místa.

Změna programu vyhrazena.

www.noiva-tesin.cz

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

TĚŠÍNSKÁ TANČÍRNA

18.12. * 17:00, KaSS „Střelnice“

Večer věnovaný tanečním párům, kteří si chtějí připomenout taneční krok nebo si jen pro potěšení zatančit klasické tance.

NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ

1.1.2017 v 17:00 hod., břeh řeky Olše

KUBÁNSKÝ TANEC CHA-CHA

Zahájení kurzu: 9.1.2017 v 18:15, KaSS „Střelnice“, (a každé následující pondělí)

Místo v kurzu je nutno předem rezervovat e-mail: jana.czernikova@kassct.cz.

TANEČNÍ KURZ pro SŠ – pokročilí

Kurz obsahuje 8 lekcí včetně závěrečného společenského večera pro vaše hosty a přátelé
Termín zahájení kurzu: 5.1.2017 v 16:00 hodin
Místo v kurzu je nutno předem rezervovat e-mail: jana.czernikova@kassct.cz.

HUBNEME S JÓGOU

Každé úterý nebo středa v 18:00 a 19:00 hodin
Místo v kurzu je nutno předem rezervovat e-mail: jana.czernikova@kassct.cz.

ZÁJEZDOVÉ DIVADLO

6.1. * 18:30, Divadlo Antonína Dvořáka
Zájezd do Ostravy na balet LOUSKÁČEK.

4.2. * 18:30, Divadlo Jiřího Myrona
Zájezd do Ostravy na balet CHAPLIN.

5.3. * 18:30, Divadlo Jiřího Myrona
Zájezd do Ostravy na operu LA CLEMENZA DI TITO.

* PRO SENIORY *

19.1. * 10:00 Anthropoid, Kino Central Český Těšín
vstupné: 50 Kč

16.2. * 10:00 Bezva ženská na krku, Kino Central Český Těšín
vstupné: 50 Kč

podrobnější informace: www.kassct.cz

Porvánka

Město Český Těšín
a Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

Vás srdečně zvou na

VIII. Městský ples na Střelnici
ve stylu Velký Gatsby

sobota 21. ledna 2017

v prostorách Kulturního a společenského střediska
„Střelnice“.

Slavnostní zahájení v 19.00 hodin

dress code: *Formal*

Vstupné: 800 Kč

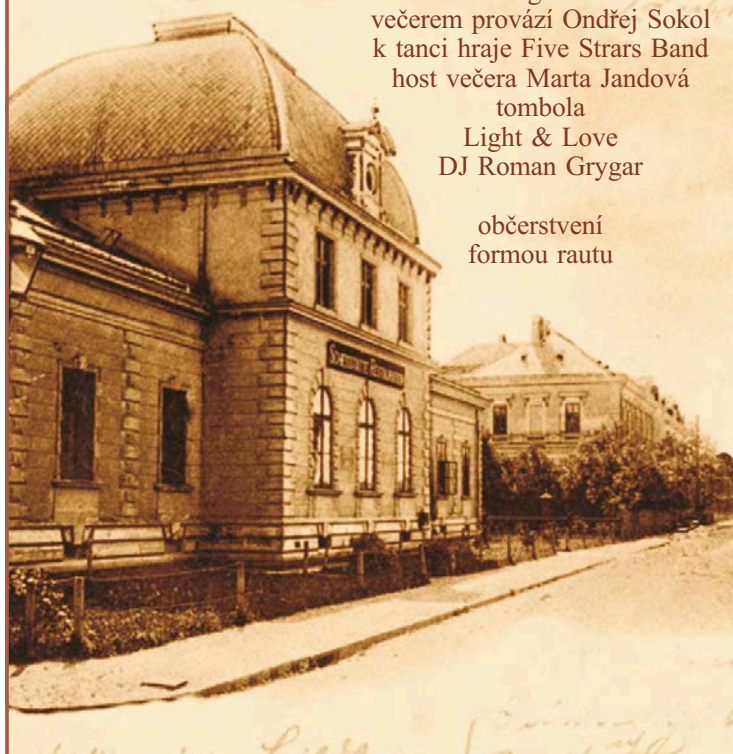
Prodej vstupenek od 21. 11. 2016
v Kulturním a společenském středisku „Střelnice“

Program:

večerem provází Ondřej Sokol
k tanci hraje Five Strars Band
host večera Marta Jandová

tombola
Light & Love
DJ Roman Grygar

občerstvení
formou rautu

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE ČESKÝ TĚŠÍN

HRABINSKÁ 33, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN, TEL.: 558 737 109, WWW.DDMTESIN.CZ

TANEČNÍ MARATON BYL ÚSPĚŠNÝ PRO PÁRY TK MARENDI

Od brzkých ranních hodin Centrum sportu na Slovenské ul. hostilo taneční páry z Čech, Moravy a Slezska. Pozvání přijali rovněž tanečníci z Polska a Slovenska. Taneční liga Moravskoslezské divize ČSTS 2016 „O cenu města Českého Těšína“ (23. 10.) nabídla celkem 20 postupových soutěží tříd E, D, C, B, ve standardních a latinskoamerických tancích, kterých se zúčastnilo celkem 163 párů.

Nejlépe si vedly naše páry v juniorských kategoriích (1. a 3. místo Stanislav Skulina – Klára Kluzová, 1. místo Jakub Majtyka – Zuzana Galuszková).

Doprovodná otevřená mezinárodní taneční soutěž tř. B, A, M (S) ve standardních a latinskoamerických tancích „Marenda Dance Cup“, měla své favority. Ve STT bodoval pár Vilém Šír – Anna Slouková (3. místo) v LAT byly úspěšné páry Martin Prágr – Denisa Galandžarová (1. místo) a Michal Kozub – Tereza Bogaczová (3. místo).

Jménem organizátorů děkujeme všem partnerům za pomoc při přípravě a realizaci těchto soutěží a finanční podporu města Český Těšín.

ŠÁRKA KLIMOSZOVÁ, DDM ČESKÝ TĚŠÍN

FOTOGRAFICKÝ WORKSHOP

ICM při DDM Český Těšín připravil 5. 11. 2016 jednodenní fotografický workshop pro mládež, který byl podpořen projektem „MLÁDEŽ KRAJI“.

Workshop vedl profesionální fotograf, pan Marian Siedlaczek, díky kterému mohli účastníci pochopit, co je kompozice, jak používat clonu, čas a ISO na svých fotoaparátech. Rovněž se naučili upravovat fotografie v počítačovém programu a získali další důležité informace. Workshop probíhal formou volné diskuse. Nechybělo ani samotné focení u těšínské přehrady, kde si účastníci teorii mohli vyzkoušet přímo v praxi. Mladí fotografové se snažili svými objektivy zachytit přírodu, živočichy i portréty. Nafocené snímky se pak jednotlivě rozebíraly, porovnávaly a hodnotily. Nechybělo opakování poznatků a hodnocení celé akce.

Vyvrcholením celého projektu byla fotosoutěž o hodnotné ceny. Zadáním pro účastníky byla černobílá fotografie na téma „Český Těšín, jak ho neznáme“.

Potěšilo nás, že mezi mladými lidmi jsou zájemci, kterým se fotografování stalo koníčkem nebo se mu chtějí v budoucnu aktivně věnovat. Pro velký úspěch bychom rádi akci připravili příští rok znovu.

NIKOLA HRIVNÁKOVÁ, DDM ČESKÝ TĚŠÍN

Projekt sibickiej szkoły Pudło po butach

Jesteśmy szkołą małoklasową z polskim językiem nauczania w Sibicy. Jednym z naszych głównych zadań wychowawczych jest wszczepianie dzieciom bezinteresownej pomocy słabym, pokrzywdzonym i potrzebującym.

Bo bezinteresowna pomoc drugiej osobie to najlepsza nauka drugiego człowieka. To też nauka udzielania pomocy innym, najbardziej potrzebującym. To rozwijająca uczucia empatyczne szkoła życia. Dlatego właśnie postanowiliśmy wziąć udział w projekcie „Krabice od bot”.

O projekcie tym dowiedzieliśmy się poprzez internet i bardzo nam się ten pomysł spodobał i zainspirował nas do działania. W projekcie tym chodzi o to, by do pudełek po butach zapakować różne fajne rzeczy i słodycze, które później trafią do

dzieci z biednych rodzin w Republice Czeskiej. Celem projektu jest wyczarować uśmiech na twarzy dziecka, by tak jak inni mogło cieszyć się z prezentów świątecznych. Pudełka te należy więc zapakować w świąteczny papier i oznaczyć dla kogo mają być przeznaczone (chłopiec, dziewczynka i przedział wiekowy). Zaprezentowaliśmy ten pomysł naszym uczniom. Ich reakcje były natychmiastowe. Już następnego dnia dzieci wraz z rodzicami zaczęły nosić różne zabawki, książki, gry, ubrania, pluszaki i słodycze, a także pudełka po butach i papier świąteczny do pakowania prezentów. W ciągu tygodnia dotarła do nas masa potrzebnych i atrakcyjnych upominków gwiazdkowych. W projekcie tym wzięło udział większość naszych uczniów, którzy chcieli ofiarować coś dla innych. Następnie panie wraz z dzie-

mi z klasy piątej zaczęły segregować i pakować prezenty świąteczne. Pakowanie zajęło parę godzin. Efektem tej pracy okazało się 30 dużych pakunków. Jesteśmy wdzięczni każdemu dziecku i rodzicom za okazaną pomoc i dziękujemy im z całego serca za realizację tego projektu. Dla nas, nauczycielek, jest to wielka motywacja do tego, by w pr-

zyszłości znów uczestniczyć w tym projekcie. Tym bardziej, że na 46 uczniów naszej szkoły udało nam się stworzyć 30 bogatych paczek.

Z całą pewnością możemy więc powiedzieć, że każdy uśmiech, gest czy dar czyni świat piękniejszym. Nie bójmy się więc okazać serce i tym samym budujemy lepszy świat.

SP SIBICA

Svoz stromků začne 10. ledna

Již potřetí proběhne v našem městě svoz vánočních stromků. Použité jehličnany, které pracovníci sesbírají v rámci svozu kusového odpadu a na sběrném dvoře, neskončí na skládce komunálního odpadu, ale najdou ještě jedno použití. „Občané je mohou odložit ke kontejnerům na směsný komunální odpad, svozová firma FCC Česká republika s.r.o. je v Ostravě zpracuje na dřevní štěpku a předá ji k využití do tepláren,”

říká referentka odpadového hospodářství Lenka Kročková.

Svoz vánočních stromků proběhne v těchto termínech:
10. 1., 18. 1., 25. 1. a 1. 2. 2017.

Za poslední dva roky, kdy se svázely sběrným autem od kontejnerů (dříve jen ze sběrného dvora a byly to dvě tuny), se podařilo zachránit před skládkováním více než šest tun dřevní hmoty. (RED)

Město Český Těšín dále rozšiřuje nabídku platby kartou

Jelikož roste zájem o bezhotovostní úhrady správních poplatků, Městský úřad Český Těšín rozšiřuje tuto nabídku o další kanceláře. Nově lze uhradit kartou například poplatky za sňatky, různé výpisy z rejstříků a další.

Rekonstrukcí prošlo celé přízemí radnice, což přineslo občanům ještě větší komfort a rychlost ve vyřizování dokladů a matričních událostí.

Rekonstrukce prostor přízemí budovy radnice, která proběhla v létě letošního roku, byla plánována s cílem poskytnout našim klientům větší komfort při vyřizování jejich záležitostí. Byly zde nainstalovány další dva platební terminály. Od října lze hradit bezhotovostně také správní poplatky na registrech řidičů a vozidel a rovněž na živnostenském úřadě (detašované pracoviště ve Svibici).

„Již více než rok mají klienti cestovních dokladů možnost hradit správní poplatky bezhotovostně platební kartou. Protože se tato služba osvědčila, využívá ji zhruba třetina klientů, rozšířili jsme počet platebních terminálů o další dva. Nově lze uhradit platební kartou rovněž správní poplatky za vydání občanského průkazu a správní poplatky na úseku matriky,” uvádí vedoucí oddělení organizačních a správních agend Jana Mašková.

Součástí rekonstrukce přízemí historické budovy z roku 1928 se zajímavým novorenesančním štítem dle projektu ostravského architekta Viléma Richtera bylo i dovybavení oddělení správních agend o další komplexní pracoviště pro vyřizování osobních dokladů.

„Nyní jsou klientům k dispozici dvě kanceláře určené pro příjem žádostí o vydání občanského průkazu a cestovního pasu (kanceláře č. 101 a 103). Lze tedy požádat o oba doklady současně. Tyto kanceláře jsou vybaveny fotokabinou a platebními terminály,” popisuje Mašková.

„Ve třetí kanceláři (č. 102) nově provádíme pouze výdej hotových osobních dokladů a hlášení jejich ztrát, odcizení, poškození a nálezu, čímž se zkrátí čekací lhůty na minimum,” dodává.

Ověřování listin a podpisů na našem úřadě provádějí celkem čtyři úřednice. „O výpisy z Czech POINT (s výjimkou výpisu z Katastru nemovitostí, který vydávají referentky majetkoprávního odboru) lze v hlavní budově radnice požádat dokonce na pěti pracovištích. Další pracoviště jsou na odboru živnostenském a dopravy ve Svibici,” doplňuje Mašková a zdůrazňuje, že tyto změny přispějí ke zvýšení komfortu občanů v podobě zkrácení čekacích lhůt, které jsou v Českém Těšíně oproti jiným úřadům obcí s rozšířenou působností minimální. (RED)

EXISTUJE BŮH?

A: ANO
B: NE

C: NEVÍM
D: MOŽNÁ

NEZNÁTE SPRÁVNOU ODPOVĚď?

KURZY ALFA
kurzy.alfa.cz

PŘÍLEŽITOST PROZKOUMAT SMYSL ŽIVOTA

Alfa

KURZY ALFA V ŘÍMSKOKATOLICKÉ FARNOSTI V ČESKÉM TĚŠÍNĚ

KDY: zahájení v úterý 3. 1. 2017 v 18.00 hod
pak každé úterý v 18.00 hod do 14. 3. 2017

KDE: Fara Masarykovy sady 24, sál pod farou, zadní vchod

PŘIHLÁŠKY: tel.: 722 922 540, e-mail: alfact@seznam.cz

Přihlásit se můžete telefonicky (i sms) nebo e-mailem na celý kurz nebo jen na úvodní večer.
Z organizačních důvodů prosíme, pokud to půjde, rezervujte si místo nejpozději dva dny předem.
Přijít můžete ale i bez rezervace. Během večera možnost hliadání dětí.

Těšíme se na Vás!
Za organizační tým: Czesław Mendrek

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Ostravská, Český Těšín, tel.: +420 558 746 022, www.tdivadlo.cz, bajka@tdivadlo.cz, info@tdivadlo.cz

Těšínské divadlo Český Těšín

Cenu za nejlepší mužský herecký výkon získal Robert Finta za studii autistického chlapce Christophera v inscenaci *Podivný případ se psem*. FOTO | TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Šestnáctý Festival divadel Moravy a Slezska se těšil značnému zájmu diváků a oslovil i členy odborné poroty, která po zhlédnutí 10 soutěžních představení vyhlásila tato ocenění:

Jaroslav Milfajt za půvabnou, funkční a vynalézavou výpravu k inscenaci *Královna Koloběžka První* (autoři Jan Werich a Václav Klemens, Divadlo loutek Ostrava, režie Václav Klemens)

Mario Buzzi za hudbu k inscenaci *Gazdina roba*, která transponuje slovácký folklór do současného hudebního jazyka (autoři Gabriela Preissová a Anna Saavedra, Slezské divadlo Opava, režie Janka Ryšánek Schmiedtová)

Grażyna Zielińska za temperamentní herecký projev v roli Simone v inscenaci *Pierwsza młodość* (autor Christian Giudicelli, Teatr Dramatyczny im. J. Szaniawskiego Płock, režie Marek Mokrowiecki)

Karol Suszka za goralskou moudrost Francka starého – postavy, která bilancuje svou životní pouť v kontextu komplikovaných osudů regionu (autor Andrzej Niedoba, Těšínské divadlo Scena Polska, režie Bogdan Kokotek).

Porota udělila cenu za nejlepší ženský herecký výkon – Těšínský anděl – **Pavle Dostálové** za věrohodnou interpretaci mnohovrstevnaté role Isabely v inscenaci *Něco za něco* (Komorní scéna Aréna Ostrava).

Cenu za nejlepší mužský herecký výkon – Těšínský anděl - získal **Robert Finta** za invenčně propracovanou a energicky provedenou studii autistického chlapce Christophera v inscenaci *Podivný případ se psem* (autoři Simon Stephens a Mark Haddon, Národní divadlo moravskoslezské Ostrava, režie Janusz Klimsza).

Hlavní cenu za nejlepší inscenaci festivalu – Těšíňanka – uděluje porota inscenaci *Komorní scény Aréna Ostrava* v režii Ivana Krejčího **Něco za něco** za objevnou interpretaci méně hrané Shakespearovy hry.

Studentská porota uděluje cenu za nejlepší herecký výkon festivalu **Robertu Fintovi** za roli Christophera v inscenaci *Podivný případ se psem* (Národní divadlo moravskoslezské Ostrava).

Ředitel Těšínského divadla Karol Suszka uděluje cenu pro mladého začínajícího herce **Štěpánu Kozubovi** za roli Kníže vídeňský v inscenaci *Něco za něco* (Komorní scéna Aréna Ostrava).

Vedení Těšínského divadla i všichni zaměstnanci přejí svým divákům (a nejenom jim) mnoho úspěchů v nastávajícím roce 2017.

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego

W Scenie Polskiej, w sobotę 26 listopada, odbyła się ostatnia w tym roku kalendarzowym premiera – sztuka Henrika Ibsena „Pani z morza” w reżyserii Pavla Ondrucha. Dramaty Ibsena nie często pojawiają się w teatrach, a „Pani z morza” należy do tych bardzo rzadko wystawianych.

O swoich refleksjach na temat norweskiego dramaturga reżyser powiedział: „Ibsen nie jest dramaturgem gwarantującym sukces wśród publiczności, a kiedy teatr zdecyduje się go wystawić, proponuje go bardziej doświadczonemu i starszemu reżyserowi. Fakt, że teraz robię Ibsena, odbieram również jako sygnał, że się starzeję i przestaję być owym świeżym absolwentem akademii teatralnej. To ogromna odpowiedzialność, która lekko mnie niepokoi.

Im dłużej czytam Ibsena, tym bardziej mam wrażenie, że dzisiejsze społeczeństwo wcale tak bardzo nie różni się od dawniejszego. Oczywiście, rekwizyty i kulisy są inne, reżyser o imieniu Czas stawia nacisk na inne tematy, lecz właściwie rozwiązujemy ciągle te same problemy. „Pani z morza” prawdopodobnie napisana była – tak jak większość sztuk Ibsena w tym okresie – jako tekst społeczno-krytyczny.

Skandaliczne zakończenie sztuki, które w czasie światowej premiery wywołało oburzenie, jest całkowicie niezgodne ze stylem Ibsena. Jest tak prowokujące, jak tylko może być, i dlatego trudno je wytłumaczyć. To powód, dla którego jest doskonałe dla każdego, kto chce analizować ludzką duszę. Nie chcę jednak zdradzać zakończenia, ponieważ nie tylko ja, ale przede wszystkim Ibsen w trakcie sztuki celowo myli widza, aby na zakończenie go zaskoczyć. Zdradzę tylko tyle, że jest to zakończenie, podczas którego ani ja, a tym bardziej widz, nie może być pewien, czy jest to zakończenie szczęśliwe czy też nie. Ibsen w ten sposób przepięknie połączył dramat z tym, co rzeczywiście przeżywamy, ponieważ – cokolwiek by się działo, nic – nawet śmierć – nie jest jednoznaczne.

Szanowni widzowie Sceny Polskiej, drodzy widzowie Sceny Lalek Bajka – życzymy Wam pogodnych, zdrowych i szczęśliwych Świąt Bożego Narodzenia, a w nadchodzącym Nowym Roku wszelkiej pomyślności.

DYREKCYJA TEATRU CIESZYŃSKIEGO

Scena Lalek Bajka Teatru Cieszyńskiego

Představení loutkové scény Bajka Noemova archa bylo natočeno v televizi NOE. Tato televize předpokládá rovněž natáčení jiných představení pro nejmladší diváky v podání herců Bajky. Nyní Bajka připravuje představení Pohádky pro peřinu, premiéra se bude konat 10. února 2017.

ZIMNÍ STADIÓN ČESKÝ TĚŠÍN

VEŘEJNÉ BRUSLENÍ

v průběhu nedělních veřejných bruslení budou na ploše Zimního stadionu připraveny doprovodné akce pro děti
a veřejnost, popř. ve spolupráci s hokejisty si budou lidé moci vyzkoušet a otestovat různé hokejové a bruslařské dovednosti.

Každou neděli od 14:00 - 15:30 hod.

VÍCE NA:

www.suzct.cz

[SÚZ ČESKÝ TĚŠÍN](#)

ZIMNÍ STADIÓN ČESKÝ TĚŠÍN

ŠTĚPÁNSKÁ PÁRTY NA LEDĚ

26. 12. 2016

BRUSLENÍ RODIČE S DĚTMI
DISKOTÉKA

16:30 – 17:30 HOD.
18:00 – 20:00 HOD.

VSTUPNÉ: 30 Kč

VÍCE NA:

www.suzct.cz

[SÚZ ČESKÝ TĚŠÍN](#)

Vodní toky nejsou popelnice. Odpad patří jinam

Vysypaná hnijící jablka, pokosená tráva, hromady větví, někde dokonce stavební či komunální odpad. Takto by se daly charakterizovat břehy některých vodních toků na území našeho města.

„Hlavně, že mám na zahradě čisto, ale co je za mým plotem už mne nezajímá, však voda to odnese. Kdysi se všechno házelo k potoku a voda to vždycky odnesla.“ Takové úvahy se zřejmě honí v hlavách lidí, kteří neváhají vysypat na břeh potoka cokoliv, jen aby to nemuseli odvézt do kontejneru nebo sběrného dvora. Na březích vodních toků vznikají páchnoucí a nevzhledné skládky a z našich potoků pak odporné stoky.

Hynou ryby, množí se potkani

Uvědomte si, že hnijící odpad spotřebovává kyslík ve vodě, a když je teplo a v potoku je málo vody, hynou ryby i všechno živé. Takový odpad na březích je naopak ráj pro potkany a myši. Ti mají dostatek potravy i úkrytů a mohou se rychle množit. Např. pár potkanů může za rok odchovat 20-30 mláďat a i ta se mo-

hou ještě tentýž rok rozmnožovat a může to být třeba i ve vámi založené skládce odpadu na břehu potoka. Velká voda sice odpad odnese, ale ten se může zachytit na mostních konstrukcích nebo propustcích. Ty se ucpou a voda může poškodit či dokonce strnout most, nebo vznikne hráz a může dojít k zatopení okolí. Platí také to, že co voda někde odnese, jinde zase vyloží. Jako by zkušenosti z proběhlých povodní v ČR se odehrály na jiné planetě a nedokážeme se z nich poučit.

Za ukládání odpadu tučná pokuta

Ukládáním odpadu na břeh vodního toku je porušován vodní zákon, který zakazuje ukládání odpadu do koryt a na břehy vodních toků, dále zákon o ochraně přírody a krajiny, kdy se jedná o nedovolený zásah do významného krajinného prvku vodního toku a zároveň jde o porušení zákona o odpadech, kdy se jedná o nezákonné nakládání s odpadem. Dle zákona o přestupcích může být za zakládání skládky a nedovolené ukládání odpadu uložena fyzickým osobám pokuta až do výše 50 000 Kč.

Objemné odpady lidé vyhazují nejen k vodním tokům, ale vytvářejí černé skládky i u popelnic.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Městský úřad bude instalovat sledovací zařízení

Město Český Těšín chystá instalaci speciálních sledovacích zařízení na místa, kde lidé vyvážejí odpad. Takové zařízení je nenápadné a dokáže nahrát i video a pořízené snímky odeslat ihned třeba na mobilní telefon. Kdo bude přistižen při vyvážení odpadu, dostane nemalou pokutu.

Co s odpadem ze zahrádek

Nejlepší způsob, jak využít bioodpad, je jej zkompostovat. Na internetu je možné najít nejružnější druhy kompostérů nebo návodů, jak kompos-

tovat. Kompost použitý na zahradě obohatí půdu o živiny a potřebné humusové složky, které významně zvyšují úrodnost půdy a její schopnost zadržovat vodu. Občané našeho města mohou také bioodpad bezplatně odevzdat na sběrný dvůr v Českém Těšíně na ulici Na Horkách. Nelze se tedy vymlouvat na to, že nevím, jak s odpadem naložit. Břehy vodních toků jsou také určitým kulturním odrazem naší společnosti. Dnes i malé dítě ví, že nepořádek se prostě nedělá.

DANIEL KŘENEK, REFERENT
VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ
A OCHRANY PŘÍRODY

EKO KOM
MÁ TO SMYSL, TŘÍDTE ODPAD!

V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI
JSTE LONI DÍKY TŘÍDĚNÍ
ZACHRÁNILI
300 ha PŘÍRODY

www.jaktridit.cz www.ekokom.cz

PRODEJ KAPRŮ

21.12.2016
od 8,00 do 18,00
22.12.2016
od 8,00 do 18,00
23.12.2016
od 8,00 do vyprodání

Zajištění budou **profesionální řezníci**.
Na místě Vám ryby upraví dle přání. Rybu očistí, naporcují a připraví i filety.

PRODEJ VÁNOČNÍCH STROMKŮ

ZAHÁJEN
od 1.12.2016

přijďte si vybrat svůj nejhezčí vánoční stromek
z našich českých plantáží

HOBBY PRODEJNA
DVOŘÁKOVA 14, ČESKÝ TĚŠÍN, tel.: +420 607 060 699

SKVĚLÉ CENY A KVALITA

Pytlový systém sběru plastů a papíru v roce 2017

Pytle s odpadem jsou svázeny v Mostech, v Mistřovicích, ve Stanislavicích, v Koňákově, v Horním a Dolním Žukově (mimo ul. Šadový) a od rodinných domů na těchto ulicích: Černá, Dělnická I, Horní, Kostelní, Mlýnská, Pod Zvonek, Příkopa, Třínecká, Zahradní, Železniční a Žukovská.

Pytle s plasty (plastové obaly, plastové tašky a sáčky, PET láhve – stlačené, čisté kelímky od jogurtů a jiných potravin, plastové nádoby od kosmetických a mycích prostředků, nápojové plechovky, konzervy od potravin, kovové uzávěry a víčka od nápojů, tato komodita bude po vytrídění na třídící lince ve Vratimově předána zpracovatelům kovového odpadu) musí být přistaveny k popelové nádobě do 6.30 hod. a budou svázeny v těchto termínech:

7. 1., 4. 2., 4. 3., 1. 4., 6. 5., 3. 6.,

1. 7., 5. 8., 2. 9., 7. 10., 4. 11. a 2. 12. 2017

Pytle s papírem (noviny, časopisy, knihy, brožury, sešity, rozložené papírové krabice, karton a vlnitá lepenka, čisté papírové obaly a sáčky, reklamní letáky, kancelářský papír a nápojové kartony např. z mléka a džusů) musí být rovněž přistaveny ve svozový den k popelové nádobě do 6.30 hod. a termíny svozů jsou:

11. 2., 8. 4., 10. 6., 12. 8., 14. 10. a 9. 12. 2017

Veškerý odpad musí být čistý.

LENKA KROČKOVÁ, REFERENT ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Prosystem
spol. s r.o.

VÁŠ PARTNER VE SVĚTĚ IT

- SW na zakázku a tvorba www stránek
- docházkové a CRM systémy
- administrace firemních IT sítí
- prodej HW
- diagnostika a servis počítačů
- podpora uživatelů

▪ Smetanova 217/22, Český Těšín ▪ prosystem@prosystem.cz
▪ + (420) 558 713 392 ▪ WWW.PROSYSTEM.CZ

VINOTÉKA
Jakub

Smetanova 9, Český Těšín, www.vinotekajakub.cz

Ing. Marek ZBORNÍK
bezpečnost práce a požární ochrana
Naše firma má výhradní zastoupení
na prodej hydrantových systémů a požárních hadic

Obory firmy:
*Bezpečnost práce
*Požární ochrana
*Revize "vyhrazených technických zařízení"
*Revize "požárně bezpečnostních zařízení"
*Prodej hasičích přístrojů, hydrantových systémů,
požárních hadic, plnění láhví CO2
*Prodej bezpečnostních tabulek

Mánesova 512/28, 73701 Český Těšín
558 736 586, 774 810 691, 777 810 822
marek.zbornik@atlas.cz

NEJVÝHODNĚJŠÍ CENY NA ÚZEMÍ ČESKÉHO TĚŠÍNA

- Půjčovna dodávek a osobních vozů
- Osobní vůz již od 250 Kč/den
- Dodávka již od 199 Kč/hod (bez DPH)
- Krátkodobý i dlouhodobý pronájem

AUTO GAZDA

www.AUTOPUJCOVNANET.CZ tel.: 735 095 095

M&M REALITY ...měníme svět realit!

NABÍDKA PRÁCE

TELEFONISTKA

OBCHODNÍK

S NEMOVITOSTMI

SPECIALISTA NA VÝKUPY

EXEKUCE A ODDLUŽENÍ

kariera@mmreality.cz **774 830 870**

Vážení obchodní partneři,
dovoluji vám poděkovat za projevenou přízeň a důvěru v letošním roce.
Přejeme Vám příjemně prožít vánočních svátků, pevné zdraví, mnoho
osobních i pracovních úspěchů v roce 2017
a těšíme se na další spolupráci.

BARNY TEAM s.r.o.
VODA • TOPENÍ • PLYN • STAVEBNÍ ČINNOST

ReproGenesis

Daruj život

**Staň se dárkyní,
staň se dárce!**

**Jaké podmínky musejí
dárkyně a dárci splňovat?**

Věk dárkyně 18 až 29 let, dárci 18 až 32 let
Výborný zdravotní stav
V rodině se nesmí vyskytovat vážné genetické
nebo psychiatrické onemocnění

Pro dárce vajíček
vyplňte dotazník na
www.reprogenesis-darcovstvi.cz

739 243 366
info@reprogenesis.cz

Proč mám darovat?

Pomůžete neplodným párům, které nemohou mít dítě
z vlastních zárodečných buněk, splnit jejich sen o kom-
pletní rodině. Darujete život. Dozvíte se cenné informace
o svém zdravotním stavu: **fakta o vlastní plodnosti**,
výsledky testů na pohlavně přenosná onemocnění,
výsledky genetických testů, krevní skupinu a Rh faktor.

Pro dárce spermií
vyplňte dotazník na
www.reprogenesis.cz/darovani-spermii

734 396 836
info@reprogenesis.cz

**Poskytujeme unikátní kompenzaci
spojenou s dárce až do výše 25 000,- Kč.**

Přijďte na „jedno“ do nově otevřeného **BARABA Pub** na nefiltrovaná a nepasterovaná piva BARABA a také hostující piva, chuťovky k pivu a rummy světových značek. Nekuřácké prostředí. Přijímáme rezervace na víllovky, tzv. barabovky ☺ (zajistíme korýtka).

Otevírací doba:
Ne-Po 16.00-22.00, Út-Čt 16.00-23.00, Pá-So 16.00-24.00

V KAŽDÉM Z NÁS JE HO KOUSEK.

BARABA Pub, Nádražní ulice, Český Těšín (vedle kavárny San Pietro)
Tel.: 733 737 248, Facebook/pivobaraba

ZIMNÍ SLEVY

komplexní servis
20 let tradice

APS s.r.o.
www.skvelaokna.cz

OKNA

DVEŘE

VRATA GARÁŽOVÁ

FASÁDY

žaluzie
plísň žaluzie
sítě proti hmyzu
textilní roletky ostatní doplňky

OC Oceán, 2. patro, Oldřichovice
Tel: 774 509 509, trinec@skvelaokna.cz

WWW.SKVELAOKNA.CZ

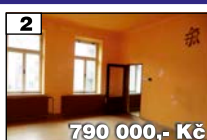

SLEZSKÁ REALITNÍ AGENTURA Český Těšín, s.r.o.

550 000,- Kč

Byt Osvl.2+1, přízemí
Český Těšín - centrum

790 000,- Kč

Byt Osvl.2+1, 1.patro
Český Těšín - centrum

Cena dohodou

RD 2x3+1
Český Těšín - centrum

1500m²
552 000,- Kč

Ropice - stav. parcela
přípojka el.

1 560 000,- Kč

RD ČT-Horní Žukov

1 650 000,- Kč

Mezonet 3+1, ČT
centrum, se zahrádkou

K jednání:
2 950 000,- Kč

RD ČT-Tovární

8 350 000,- Kč

Bytový dům
Český Těšín - centrum

365 000,- Kč

Byt Dr.3+1, balkon
Kysucká, Český Těšín

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)
- Stavební dozor - ochrání Vaši investici

EMTEST spol. s r.o.
www.emtest.eu

558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
Kancelář: Dvořákova 2, 737 01 Český Těšín
e-mail: emtest@emtest.eu

DALI • CAMBRIDGE

YBA

THE CHORD
COMPANY

HEGEL
MUSIC SYSTEMS

Wharfedale

advance
acoustic

ARCAM

www.hifistyl.cz

Poslechová místnost a prodejna v Třinci

Smetanova 173/2, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 260, 777 860 853, 775 224 290
www.slezska-realitni.cz

Mikulášský jarmark opět naděloval dárky

FOTO | MAREK DŽUPIN

BISTRO
LOKÁLKA
HLAVNÍ TRÍDA 131/9, ČESKÝ TĚŠÍN

nabízí
MASOVÉ KORÝTKO

Maso se nakládá do speciální směsi koření,
je proto nutné objednat si korýtko min.
3 dny předem, používáme naprosto čerstvé maso!!

KORÝTKO OBSAHUJE:

- křídýlka pečená pikantní
- koleno pečené
- krkovička s kostí
- královské žebro
- bůček pečený
- kuřecí řízečky
- vepřové řízečky
- klobása

Doporučujeme, aby jste zbytečně
neměnili obsah naší nabídky, jelikož dle
dlouhodobých zkušeností si z takto námi
složeného korýtko při množství hostů na Vaší domácí
oslavě vybere opravdu každý co mu chutná a věřte, že
Vás jako hostitele budou pouze chválit, že jste vybrali dobře.

Zveme k příjemnému posezení v našem salonku

Bistro "LOKÁLKA" dále nabízí:

- firemní stravování
- uspořádání oslav, rautů, smutečních karů
- solonek pro 40 osob + venkovní terasa

- domácí houskové knedlíky
- zákusky na objednávku
- možnost zapůjčení výčepního zařízení

chlebíčky

obložená mísa sýrová

obložená mísa salámová

Info na tel.: 777 746 653